

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

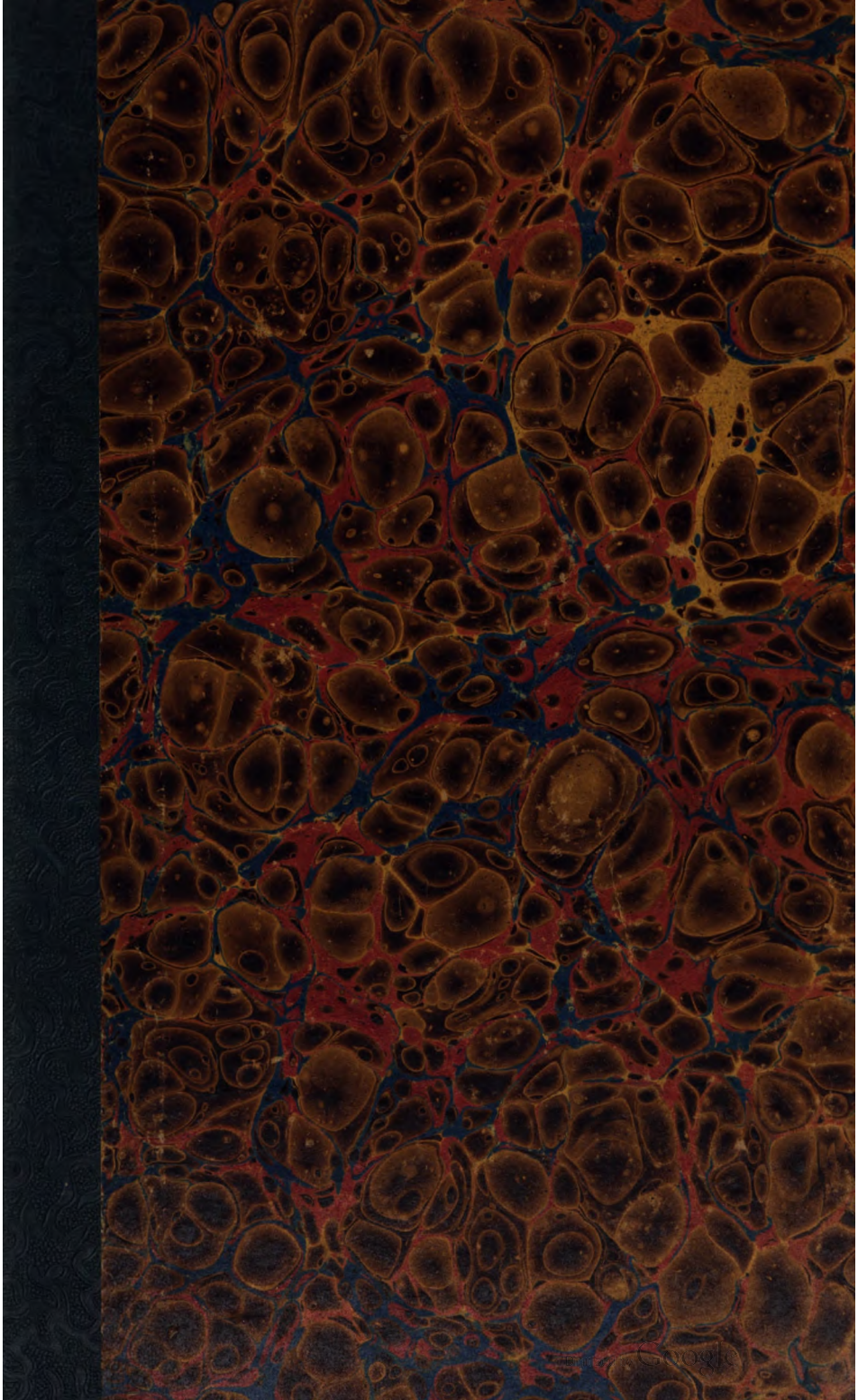
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

37. 1215.

Althochdeutsche,

dem Anfange des 11ten Jahrhunderts angehörige,

Übersetzung und Erläuterung

der

von Mart. Capella verfaßten 2 Bücher

DE NUPTIIS MERCURII ET PHILOLOGIAE.

Zum ersten Male herausgegeben

von

E. G. GRAFF.

Berlin.

In der Nicolaischen Buchhandlung.

1837.

Dem rettenden Schützer
des
althochdeutschen Sprachschatzes,
dem Kronprinzen von Preussen,
Friedrich Wilhelm,
sei auch
dieses Denkmal unsrer alten Sprache
in
tiefster Verehrung und Dankbarkeit
geweiht.

V o r w o r t.

U n t e r H i n w e i s u n g a u f m e i n e V o r r e d e n z u r a l t h o c h -
d e u t s c h e n Ü b e r s e t z u n g d e s B o e t h i u s d e c o n s o l a t i o n e
p h i l o s o p h i a e u n d d e r a r i s t o t e l i s c h e n A b h a n d l u n g e n :
κατηγορίαι u n d *περὶ ἐρμηνείας*, f ü g e i c h d i e s e r A u s -
g a b e d e r a l t h o c h d e u t s c h e n Ü b e r s e t z u n g d e s M a r t .
C a p e l l a d e n u p t i i s m e r c u r i i e t p h i l o l o g i a e f o l g e n d e
k u r z e B e m e r k u n g e n b e i .

Der von J. Grimm im 92ten Stück der göttin-
gischen Anzeigen von 1835 mitgetheilte Brief des zu
St. Gallen im Jahr 1022 verstorbenen gelehrten Be-
nediktiners Notker Laber (an den Bischof von Sitten), *Hugob. 5*),
in welchem folgende Stelle vorkommt: „ad quos
(ecclesiasticos libros) dum accessum habere nostros
uellem scolasticos ausus sum facere rem paene inusi-
tatam, ut latine scripta in nostram conatus sim uertere
et syllogistice aut figurate aut suasorie dicta per ari-
stotilem uel ciceronem uel alium artigraphum elucidare.
Quod dum agerem in duobus libris boetii, qui est de
consolatione philosophiae, et in aliquantis et de (?) san-
cta trinitate rogatus (sum?) et metricè quaedam scripta
in hanc eandem linguam traducere, catonem scilicet
et bucolica uirgilii et andriam terentii, mox et prosam

et artes tentare me uoluerunt et transtuli nuptias philologiae et cathegorias aristotelis et pergermenias et principia arithmeticae. Hinc reuersus ad diuina totum psalterium et interpretando et secundum augustinum exponendo consummaui, iob quoque incepti, licet uix tertiam partem exegerim. Nec solum haec, sed et nouam rhetoricam et computum nouum et alia quaedam opuscula latine conscripsi," scheint zu der Annahme zu berechtigen, daß die in der Stiftsbibliothek zu St. Gallen aufbewahrten althochdeutschen Übersetzungen, sowohl der Psalmen als der oben genannten Werke eine Arbeit des Notker Laber sind. (Auch das von v. d. Hagen herausgegebene Bruchstück *de musica* gehört wohl zu Notkers Arbeiten.)

Die vorliegende Übersetzung und Erläuterung der *nupt. merc. et philol.* ist im *cod. s. gall. nr. 872* (*cod. rescript. einer grammatischen Abhandlung*) enthalten. Auf S. 84 des Codex und von S. 93 bis zu Ende zeigt sich eine andere Hand als auf den übrigen Blättern.

Der lateinische Text ist zum Theil nach der Handschrift, zum Theil nach den Ausgaben von Kopp (1836) und Götz (1794) abgedruckt.

Die eingeklammerten Stellen sind die Erläuterungen des Übersetzers.

MARTIANI MINEI FELICIS CAPELLAE AFRI CARTAGINENSIS LIBER PRIMUS INCIPIT DE 2. NUPTIIS PHILOLOGIAE ET MERCURII.

Remigius lèret unsih tisen auctorem in álenámen uuésen gehéizenen martianum. únde mineum úmbe sína fáreuua. felicem úmbe héilesôd. capellam úmbe sínen uuás-sen sín. uuánda capra apud grecos dorças a uidendo gehéizen íst. Áber díse fier námen óugent úns táz er romanus uuás dignitate. dóh er búrtíg uuáre fóne cartagine díu in africa íst. Sô mánige námen ne mùoson ándere háben. áne romani ciues. Romani ciues hiezen béide. ióh sélben díe búrgliute dar gesézzene. ióh tie ánderes uuár gesézzene. mít íro geédele. álde mít íro túgede. álde mít íro scázze úmbe sie gefréhtoton. táz sie in íro dignitatem gáben. únde sie romani ciues hiezen. Pedíu chád lisias in actibus apostolorum. Ego hanc ciuitatem multa summa consecutus sum. Tíá dignitatem mág keéiscôn dér suetonium liset. de uita caesaris augusti.

i
Táz er mercurium ságet kehíen ze philologia. mít tíu lèret er únsih. dáz ío uuízze súlen sín mít kespráchi. únde réda ne tóug. tár uuízze ne sínt. Ze déro ságún bi-tet er hélfo. únde héilesodes himeneum. dén álte líute hábeton fúre | hígot. únde fúre máchare állero natúrlichero 3. míteuuist. Tén grúozet er nû ze érist án demo prohemio. sámó so sín fru *) den quëdam satira fúre in spréche.

Áber satiram súln uuír fërnemen (*sic*) díá deam. díu dien poetis ingebliés satirica carmina. Nû fernémen uuáz sí chéde.

*) Hier ist das Pergament abgerissen.

SATIRA IN HONOREM HIMENEI HOS PRAECINIT UERSUS.

Himenee [chît tiu satira] dú bíst tér. dèn diu chînt
tero góto ságent singenten. [dáz chît quónen ze síngene]
in dien brûte chémanaton (*sic*). unde dèn síe chédent siu
dero sáng cútténno sún.

[uuánda dú sólih sángere bíst. Tù bíst ter
dén uirgilius héizet amorem filium ueneris. Fóné
démó ér chît omnia uincit amor. Tù tùost uuó-
nên dínghlih ze ándermo.]

Tie ringenten sámen. [dáz chît quatuor elementa.] duín-
gest tú mít tóugénrén bánden. Unde dú státtist iro unge-
lichén nústá. mít cótelichemo gebíleiche.

[Dáz chît tú státtist iro gebíleih mít úngeli-
chemo bándé.]

Hérton gestillest tú diu uuéter. [ih méino gehéi. unde |
4. . . gene.] unde mít tíu gebérhaftòst tu dia uuérlt.

[Úbe diu hértá*) ne uuáre. sò ne báre
diu érda.]

Tú gibest tien lichamon libhásti. Mit liebsamero gezúmfté.
mít téro des cómenes unde dero brûte natura gesíppòt uuírt.

*) Das e in diesem Worte ist aus a corrigirt.

MARTIANI MINEI FELICIS CAPELLAE AFRI CARTAGINENSIS DE NUPTIIS PHILOLOGIAE ET MERCURI.

LIB. 1.

Tu, quem psallentem thalamis. quem matre camena
Progenitum perhibent copula sacra deum;
Semina qui arcanis stringens pignantia uinclis
Complexuque sacro dissona nexa foues;
Namque elementa ligas uicibus mundumque maritas,
Atque auram mentis corporibus socias,
Foedere complacito, sub quo natura iugatur,

In únde sia geminne tuõnde. únde tríuua mít minnõn stérchende.

Uuólge nû uuólge dû zîmigo himachare. tû dînero muoter zéizesto bîst. [in papho ciuitate cypri sízzentero. — Dáz skînet tir ána. uuánda] dânnan bîst tu sô únder ougon brîonende nîet. [Fóne dír chád sí. Nate mee uires — thalamos.] Tîh ságent sie géno síngen diu brûte sâng.

[Apollinis lôbe sâng héizent choreę. quia ipse prae est choris. Êr méinet áber hier epithalamia. dáz chît nuptialia carmina. déro íu sito uuás.] Táz íst tir gesláht. Sô iz tánnan sí. dáz ter uuíngot tîn fáter íst. [Uuánda uuîn máchot kelúste.]

Alde fóne dînero mûoter sláhet tîh ána. daz hûs ze blûomonne mít | lénziskên blûomon. [díe ouh kelúste⁵. rēcchent.] alde dîn mûoma gáb tir dri géba.

[díe ze mínnesami zîhent. íh méino scôni.

únde stîmma. únde ^{gebarda} geuuúrfîgi.]

Sélbiu diu sângcúten^{*)} díu dero góto gehíleih scáfôt. tíu lóbet tîh ze demo héílesode des sanges.

MEDITATIONEM PATRIS FILIUS SCRUTATUR.

Tò íh tíchost [álsó míh tíu satyra lêrta] díse uersa sâng fóne himeneo. ne uuéiz [s. uuánda íh peripatheticus pín.] uuáz únychundes fórdêrõnde. únde úngchándelotes.

*) Vor dem t steht noch ein 2tes verkratztes t.

Sexus concilians et sub amore fidem:
O himenee decens, cypridis qui maxima cura es!
Hinc tibi nam flagrans ore cupido micat,
Seu tibi quod bacchus pater est, placuisse choreas,
Cantare ad thalamos, seu genetricis habes,
Comere uernificis florentia limina sertis,
Seu consanguineo gratia trina dedit;
Conubium dñum componens calliopea
Carminis auspicio te probat annuere.

Dum crebrius istos hymenaei uersiculos, nescio quid inopinum intactumque moliens, cano, respersum capillis
[1*]

[Dáz chît er. uuánda peripathetici ne uuëllen nêhtes quis sin.] Min sún ándonde daz min gráuua hóubet únde fône áltère zîtigez ze dero curia. kërmenon. chîndisliche inuuiht-héit. pechám er mîr sús chédende. Uuáz sángo íst táz fáter min. táz tú sô ferhóleno singest? [Tú ne ságest uuáz iz sí. dóh tu iz singest.] Únde dáz tú singest êr dû ze túron chómêst. nâh témo síte des uuácheren bíscófes. | 6. Nû ne hîl iz. núbe ságe uuáz tú liudoest. únde uuára daz sáng hêlle.

FATETUR SE NUPTIAS DEORUM PATER MEDITARI.

Ne uuéist tu iz tánne na. chád íh? únde síd tu uuéist taz mára uuérh egeriminon. i. resurrectionum. sólt tu is tánne zuíuelôn?

[Táz íst éin buôh apud grecos kescríbenez fône dero apothesia. dáz chît fône dero deificatione. uuánda iz ságet. uuío ménnisken ze góten uuérdên.]

Unde ne bechënnest tu dáz íh fône nuptiis uuíle ságen. himeneo díu sáng fóre singentemo. díu dára zû benéimôt sint? úbe dú áber gnôto fórsçôst úzer uuélere ídun síu ersprúngen sín. Sô ságo íh tir daz spél. léngi ne benéme mîr iz. tánnan síu ersprúngen sint. dáz míh lërta díu sa-tyra. míh inchúnnende sámó so díu tímberenten náhtlieht fône dero uuínterlíchun dûruuacho.

albicantibus uerticem incrementisque lustralibus decuratum nugulas ineptias aggarrire non perferens martianus interuenit, dicens: quid istud mi pater, quod nondum uulgata materie cantare deproperas, et ritu nictantis antistitis, priusquam fores adytumque reseraris gumnologiseis. Quin potius edoce quid apportes, et quorsum praelicta sonuerint, reuelato. Ne tu, inquam, desipis, admodumque perspicui operis, egeriminon noscens creperum sapis. Nec liquet himeneo praelibante disposita nuptias resultare? Si uero concepta cuius scaturiginis uena profluxerint properus scrutator inquiris, fabellam tibi, quam olim satira cominiscens, hiemali peruigilio marcescentes mecum lucernas edocuit, ni prolixitas perculerit, explicabo.

EXEMPLIS CETERORUM DEORUM ET MATRIS INSTINCTU CILLENII VELLE UXOREM.

Suspensio uocis. Tanne únder dien góten iû in állen 7. sint tes hímelis uuúrtin héilige gehíleiche. únde dánnan uuúrtin édeliu chínt. ióh múnnesamero néfôn hímiliskiu manigi.

Et hic. Únde sie sih ál ze sámine gehálset únde gezúmftet hábetin. sô der hímil buôn hálsen gétân (*sic*) mág sín.

Et hic. Únde die námobaftesten méist kesáligoti díu gehíleihlícha mérunga.

Et hic. Únde dia géba dero uuérhte gelázena. uuító márti. díu gezúngela ménnisghêit.

Et hic. Únde állero méist tie poetę nâh euagrio fáhende demo citharista. únde nâh témo súozen gehôse des áltén blínden meonii. mít lóbesamero. únde mít mísseliutigero pagína daz sâgetin.

Et hic. Únde tie sâgetin nieht lieberen uuésen ioui únder dien hímelluuúnnon. dânné dia uuíniun.

Et hic. Únde ín dés íahe. díu guíssagiôra fides. | Díu 8. fône ópfer uuízegungo álte bíscôfa. dés ze úrchunde zôh. so uués iuppiter dero líutò fléhôn. ín ángisten únde ín zuíuelheiten mániges frískinges ne rúochender erzígen hábeti. fône dero fróuuun uuírde dáz geskéhen.

Quum inter deos fierent sacra coniugia, procreationes indeque numerosas, liberique praeclues, ac nepotum dulcium aetherea multitudo, et inter se quodam coelicolarum complexu ac foedere potirentur, presertimque potissimos conubialis bearet adiectio, et id debitum mundo loquax triuiatim dissularet humanitas et poetae praecipue, euagrium citharistam sequuti, caecutientisque meonii suaui loquam senectutem epica uulgo lyricaue pagina consonarent: nec aliquid dulcius loui inter aethereas uoluptates una coniugi loquerentur, hisque accederet promptior fides, quae suadente aruspicio grandaeuos pontifices in testimonium conuocat, quum quid iupiter hominum uotis trepida curarum ampage suspensis multa implacabilis hostia denegaret, exorata eius matrona pro-

Et hic. Unde so uuáz er fréisiges kespróchen hábeti ze tuónne. dero brieuaron scrifte dáz kehálténtero (*sic*). fóne dero chénun hálsenne. in dés eruúánten uuésen. únde daz ferbieten.

Et hic. Únde nieht éin chád si. dén himel chúning uuínegernen. núbe daz óuh in mùote sín demo héllegóte. únde demo méregóte. núbe óuh ten uuígcot chélen nâh nerine filia nereí.

Et hic. Sámilih uuillo chád si ist óuh ána demo árzatgóte.

Et hic. Únde chád si ióh ten ált cót [saturnum] trú-regen. [s. fóne des súnes áhtungo.] án den sélben rát pe-chèret uuésen. sínero gemálun berecintia gelúhtero. tíu óuh ops. únde cubele héizet. |

9. *Et hic.* Únde so si chád ianus ter zuíhóubito. sáh ío án argionam. déro in lángeta.

Et hic. Isidem ságeta si échert chélen nâh osiride íro ferlónnen chárle sô hártó. dáz si nâh ímo feruuuófiu. sih niomer ne getrôste in fúnden háben.

[Tóh si in fóne sínemo brúoder típhone er-slágenen fúnde in memphitica palude. si ne uuólta sih tóh tés trôsten. dáz si in fúnden hábeti.]

Depositio. Fóne démo máre. únde fóne sólén uuíne-skéfen dero góto. óuh cillenius nieteg uuórtener. uuánda er iù gnuôgen hélfendo ióh sélbo sáh íro állero mín-

uenire, et quicquid ille ex promta sententia parcarum pugillo asseruant dictauerit, delinitum suadae coniugis amplexibus iussuque remouere. Nec solum superum regem attestabatur uxorium, idque etiam diti propositum, idque portuno certumque esse gradiuum nerienis nerinae coniugis amore torrerí; aesculapio quoque non dispar affectio, similique persuasione transduci ope coniuga cybeleque permulsa moestitissimum seniore deorum; ianusque angionam utraque miratur effigie. Nam reginam tantum marito dependisse memphiticam, ut obsita luctu perpetuo nunquam eum contenta sit inuenire. Hac igitur fama, hisque deorum alternis amoribus motus concitusque cyllenius, simulque quod cunctorum affectiones et thalamos,

neglichen gebilécicha. Kéinota óuh er síh ze gebienne. Án dén uuillen bráhta in sín mûoter [maia] dô si in chatta. án der iâr úmbe uérte des zodiaci. únder dien ánderen pliadibus. dero sí éiniu íst. [Táz téta sí in maio mense. sô iô mercurius mít tero súnnùn dara | chûmet.] ángestendiu. 10. [daz er áne chînt uuás.] Târumbe méist. táz sín lichamo án demo ringenne. únde án dien émizelóuften geuôpter. mít chnîurigen ármin. áfter déro pûrlíchi. iúnclichero stárchi in gomelíchero fólle lídi skéin. Únde in sine bártenten hie-felin ne liezen áne míchelen huòh ueneris. sámo dáhten gán. únde ánderes uuâr nácheten. échert tie áhsela mít tẽmo mántelline bédecchen (*sic*). [álsó die palestrite gien-gen.] Fóne diu uuás rédolih táz er gebîen uuólta.

DUBITARE EUM QUAM PRE CETERIS SIBI ELIGAT.

Tò dáhta er in állen sînt lánço tráhdonde. álsó is túrst uuás. uuécicha er némen máhti. nâh téro geriste sí-nero bíderbi. Hártó géрно uuólti er sophiam. [dáz chît sapientiam.] uuánda sí uuízzig únde héilig | íst. únde un-11. geuuártôsta íst. ioh skônista íst. únder állen mágeden. [dáz chît állen uirtutibus.] Uuánda sí áber gesôuga uuás íro suéster [minerue. dáz chît tero immortalis.] únde sí

dum paret pluribus, conspiciatur, uxorem ducere instituit. In quam sententiam mater illum anxia cum annua peragratiōe zodiaci in pliadum numero salutaret, impulerat, presertimque, quod palaestra crebrisque discursibus exercitum corpus, lacertosis in iuuenilis roboris excellentiam toris, virili quadam amplitudine renidebat. Ac iam pubescentes genae seminudum eum incedere, clamideque indutum parua inuelatunīque caetera humerorum cacumen obnubere sine magno risu cypridis non sinebant. Rationabili igitur proposito constituit pellere caelibatum. Itaque pro industriae dignitate, quam conueniret accipere, cuncta merito longae deliberationis alternat. Sophia ipse miro quidem cupiebat ardore quod prudens sanctaque sit intemperatioque cunctis pulcriorque uirginibus; sed quod sororis eius collactanea et indiscreto

íro lieba uuás in ungeskéidenero mínno. ióh sie sámint sólton mágede sín. pediu ne uuólta er sia mít íro unge-
múote némen.

Sámolið scôni. únde sámó liebsam frólutti getéta in óuh ze mantice húgen. [dáz chit ze diuinatione.] Íro geédele uuánda si diu áltesta tóhter ist prouidentie. únde der fúredáhtigo sín íro únbetrogenun fruôti geliebta ímo sia. Si uuás áber dô iú. ih uuáno fóre míchelero uuíne-
gerni íro dánchez zú fáhendo. ze demo iúngen apolline gebiet. [Uuánda diuinatio ist iô diuini.]

Sô uuólta er dóh to gérno [psichen] dia tóhter solis únde endelichie. [dáz chit absolute perfectionis.] uuánda si unméz scône uuás. únde gezógen mít míchelèn ruôchon dero góto.]

12. DE VIRTUTIBUS ANIMAE. QUAM ADAMAUIT.

Álso dár ána skéin. dáz íro dia góta. in íro sélbero gebúrte táge. [ih méino án démo si gebórn uuárd.] ze góumo geládete. michela giba gáben.

Jouis gáb íro úfen íro hóubet táz diadema. dáz er si-
nero geêretostún tóhter ęternitati ába nám.

[Uuánda fónę-ęterna dei sapientia. ist animę
sempiternitas kelázen.]

amica foedere uideretur perindeque ad innubas ipsa quo-
que transisse, eam in palladis iniuriam non placuit coop-
tari. Non dispar illum formae desiderabilis grataque
luculentas in manticeu quoque succenderat. Nam et no-
bilitas generis illam, quippe pronęa maior est filiarum,
et praeuidum perspicacis prudentiae commendabat. Sed ipsis
diebus forte immensi amoris impatientia ultro iuuenem
consecuta apollini, fuerat copulata.

Uoluit saltem endilichiae ac solis filiam postulare,
quod speciosa quam maxime magna deorum sit educata
cura. Nam ipsi psichae natali die dii ad conuiuium cor-
rogati multa contulerant. Iupiter quippe diadema, quod
aeternitati, filiae honoratori, detraxerat, capiti eius appo-

Sîn uuirten gáb iro. iro uáhs uuittun. án dero diu
ida gleiz lútteres cóldes.

[Ratio animę. dáz ist tíu uuítta mít téro
crines uirtutum zesámine gechnúpfet uuérdent.]

Jóh minerua diu máged. cáreta daz mágeti mít iro smoc-
chen. ábagenómenero spénelun. únde mít iro púrpurinen
gúrtele. fiure gelichemo. únde mít témo béndele iro uuíhun.
únde iro fruòtun brúste.

[Sò gezímit animę. dáz sî intima sî sapien-
tię. únde mít caritate sî gegúrtet. mít temperantia
beduúngen.] |

Apollo zeígota iro óuh mít sínero uuízighún gértó. día 13.
er iò lórboumina tréget. álle fógelrártá. álle blígscúzza. ióh
sélþen die himelférte. únde dero stérnôn. fóné dién er diu
uuizegtúom nímet.

[Der lórboum hábet tíá natura. úbe sîn ást
úfen sláfenten mán geléget uuírt. táz ímo uuár
tróumet. Pedíu íst er appollini geéichot. tér ál-
tero líuto uuizego uuás.]

Áber anię [dáz chît recognitio] gáb iro uuílligo dén spie-
gel. dén óuh iro ze gíbo gáb sapientia. únde ín iro gíbo
hús kestálta. dáz sî dár ínne síh pechénnende. [ih méino-
dés. táz sî cęlestis íst.] uuídere gesínnen chúnne ze iro
ánagenne.

Uulcanus ter smíd zúnselota iro fiur dáz nío er-

suit. Iuno quoque ex purgatoris auri splendente uena
addiderat crinibus sociale uinculum. Tritona etiam interula
resoluto ricinio, strophioque instar flammaram e cocco at-
que ipso sacri pectoris ac prudentis amiculo uirginem uirgo
contextit. Delius quoque, ut ramale laureum gestitat, di-
uinatrice eadem coniecturalique uirga uolucres illi ac ful-
gurum iactus ac ipsius meatus caeli siderumque monstra-
bat. Uraniae autem praenitens speculum, quod inter
donaria eius adytis sophia defixerat, quo se recognoscens
etiam originem uellet exquirere, clementi benignitate lar-
gita est. Lemnius quoque faber insopibilis illi perennitatis

lósken ne mág. dáz sia in dero náht fínsteri bechlépset
ne uuúrte.

[Uuánda dero sêlo liehtet naturale ingenium.
dáz nú hîer lempius bezêichenet.]

DE ILLECEBRIS EIUSDEM.

Áber álle lúchedâ bôt íro uenus ze állen íro úzeren
14. fínf sinnen. | Sî lérta sia mît sálbe bestríchena. únde mît
plúomon gezíerta. in stángsúozi gehéfenot. únde gemám-
mentsámot uuérden. Únde súozta sî íro mît hónange.
Únde rîet si íro güen ze gólde. únde ze állen uuíbzîêrdon.
únde mît tien ál úmbe núsket uuérden. únde in gíredo
uuésen hóhero êron. Únde in résti ligentemo mágetine
téta si prúnnôda. únde chlîngelôda. dânnân sî inslîhêfe
(sie). Núh tânne. nîo si nehéinest ne dârbeti lúchedon.
únde lústsami. crâozta sî sia chúzêlondo án dero nîderun
stête. ze nîetegi.

Áber sêlber íro suôcho. gáb íro rêituuágen. mît tráten
réderen. úfen dêmo sî spuôtigo fáren máhti.

[Uuánda íro uuíllo uuírt spuôtigo gezúcchet.

êina uuíla ad çelestia. ánder uuíla ad terrestria.]

Dia snêlli gáb er íro. dóh sia dea memoria mît cúlðinen
drúhen bêstendo suárti.

[uuánda daz anima in múot kenîmet. táz
kebîndet. únde gestâtet memoria. filo tiúrlichô.]

igniculos, ne caligantibus tenebris nocteque caeca oppri-
meretur, incendit. Omnes uero illecebras circa sensus
cunctos apposuit aphrodite. Nam et unguentis oblitam,
floribusque redimitam, halatu pasci fouerique docuerat, et
melle permulserat, et auro atque monilibus inbiare, mem-
braque uinciri honorationis celsae affectatione persuase-
rat. Tunc crepitacula tinuitusque, quis infanti somnium
duceret, adhibebat quiescenti. Preterea, ne ullum tem-
pus sine illecebris oblectamentisque decurreret, pruritui
subscalpentem circa ima corporis apposuerat uolupta-
tem. Sed uehiculum ei atque uolatiles rotas, quis mira
posset uelocitate discurrere, tradiderat ipse cyllenius; licet
eam auri compedibus illigatam memoria praeagrauauerit.

HUIUS QUOQUE AMORIBUS ILLUM FRUSTRARI. |

Sús keúfota diernun. únde sús rícha. únde gezierta 15. mít himeliskén gébon geuúnne géрно cillenius. tò er énero nehéina geuínne ne muòsa.

Áber uirtus tíu ódeuúano mít ímo dô uuás. ságeta ímo sámó so uuéinondiu. sía fóne íro geskéidena únde gezúhta. íóh keéllendota in des skiezenten. únde fliegenten gótes keuuált cupidinis. fásto uuésen fóne ímo gebúndena.

[Uuánda álso sélbêr martianus in sínero rethorica chít. facundia ne mág sín mít libidine. únde mít intemperantia coitus.]

Sò er dô sínés cnòto geáhtoten lôzes. án demo gehíleiche sús petrógen uuárd. nóh in dje zárta álle ne ferfiengen. nóh ímo dára nâh nehéiniu ne bechám díu ioui ze snórun gerísti. dô scúnta in uirtus. nóh tò darúmbe gnòtor ze áhtonne. Únde áne des | brúoder rát chád sí in dáz ne 16. súln áhton. nóh nehéina muòza sín síh fóne ímo bore férro ze skéidenne. síd er in hérébergónten sámint ímo an demo zodiaco. ze éinemo mánode fúreréison ne láze.

[Uuánda stella mercurii ne gât nehéinest pór-férro nóh porlángo fóre dero súnnun.]

His igitur psichen optimam superis ditemque muneribus, atque multa caelestium collatione decoratam, in connubium arcas superiorum cassus optabat. Sed eam uirtus, ut adhaerebat forte cyllenio, paene lacrimans nunciauit, in potentiam pharetrati uolitantisque superi de sua societate correptam captiuamque adamantinis nexibus detineri. Super his igitur uirginum thalamis, dum eum deliberatae sortis blandimenta frustrantur, nec facile quaequam praeterea, quae congrua parilitate tonantis nurus deligeretur, occurrit, amplius deliberandum suggerit uirtus. Neque eum sine appollinis consilio quicquam debere decernere, aut fas ab eius congressibus aberrare; quum zodiaca eum hospitia praemetantem nunquam abesse menstrua praecursione per-

Tò uuárd kespróchen so *) uuár er uuerlte uuáre. dáz man dára ze ímo fuðre.

PITHEUS A FRATRE PER DIUERSA REQUIRITUR.

Únde dô gáb er uirtuti áfter sínemo site sína flúge gértá. [íh méino caduceum.] dáz si ímo gefólgen máhti. únde ében spúotigo eruuállon die tåugenen. únde die gesuásen stéte. des hímelis únde dero uuérte. únde sín sélbes fúozen téta er ána síne gefiderten súftelara.

[Petasum héizent greci singulariter alatum calciamentum mercurii úmbe dia spúot sínes stérnen. Áber sín uirga héizet latine caduceus. uuánda si getúot lites cadere. Táz íst tju rihti des kechóses. mít téro der strît ferzórñ uuírt.] |

17. Tò suðhton sie in gnôto. in állen sínen chílechon. dár er chrúmbiu ántuuúrte gáb. áldé dár frískungen írslágenen. tíe in hérderen uuizegoton mít natúrlichen ságon. únde dár er guón uuas. uuílon fermíden díu uuizegtuom. uuílon óuh ántuuurte gében.

Áber dien chílichon iðh tien hólen óde stánden. ne uuárd sín nóh tes sínes tár mer fúnden. áne dúrriu lórbleter. únde die errózeten uuitta. díe náh sibilla ín íro hóle ze cumis. míleuua únde uuórmmélo frézen hábeton.

*) so íst radirt.

mitteret. Igitur constitutum, ubicunque locorum frater esset, adiretur. Ac tunc uolatilem uirgam, uti secum mundi penita permeare aethereosque recessus irrumpere parili uelocitate posset, uirtuti de more permittit; ipse pedibus talaria nectit aurea, et nunc in fanis, quibus aut uaticinia obliquis fundebantur ambagibus, aut denunciata pecudum caede fissiculatis extorum prosiciis uiscera loquebantur, quibusque sortitus excedere, uel logia personare, sagaci eum inuestigatione disquirunt. Sed his adytorum fastigiis specubusque uiduatis, absque lauri arentis paucis admodum foliis uittisque semiuulsis, quas in cumano antro post sibyllam tinearum morsus cariesque carpebant, nihil eius potuit in-

Jöh äfter dero uuîttun lûfte sûohton sie in ingeméitun. dâr er âna geuôn uuâs ze sképfenne. [dáz chît ze skéidenne.] die fêrte dero fôgelo. [uuâz tiu bezéichenen.] ûnde dero singenton rârta. ûnde die héilesoda dero in rihte fûre sih fliegenton. | [Fône diu ne fûnden sie in dâr.] uuânda 18. er iu fôrn urdruzze uuôrtener dero frískingo bluôtes héizen ne geuêrdeta pithius ter augur.

[Uuânda pitho chît grece interrogo. bediu hiez er pithius. In frâgeton sie alle sâmo so prophetam.]

Sie sûohton ôuh in elicone [monte archadię.] ûnde in delo insula sûohton in. ûnde in licio. [sînero chilechun. diu dâr ze delo uuâs..]

Äber in sûmelichen dien stêten fûnden sie. âlte, lôr-bouma. ûnde dÛrriu ébeuue. in sûmelichen fûnden sie sinen uuôrmazigen âisg. ûnde fôre âlti fermûlite âstericha. [âlde sô sûmeliche chédent kerûmfene scûha.] ûnde fertîligota gehúht tero uuîzigtuommo.

Tôh tô sâgeta in fama. dáz er ze parnaso uuâre. dôh in ândere sâgetin dânnan gefâren uuêsen ze éinemo ândermo sînemo gesuâsen bérge in india. [dêr nisa héizet.] ûnde iô mît uuólchene bedâhtemo. Tôh chá|men sie ze 19. dien gesuâsen stêten. ûnde ze dien gesprâchen lûcheren cirrę. [Cirra ist éin búrg epiri. in focidis campis.

ueniri. Per aereos etiam tractus, quibus formare solitus et uolucrum diuersos meatus, et oscinum linguas, et praepetis omina pennae, frustra incassumque disquiritur. Iam pridem quippe offensus contaminate monendorum, dedignabatur augur pythius nuncupari. Item eum in heliconâ, delon, liciumque sectantur. Sed alibi lauros primores arentesque hederas, alibi cariantem tripodem crepidasque situ murcidas praesagiorumque interlitam memoriam reppererunt. Tandem fama nunciante cognoscunt, quod phoebo gaudet parnasia rupes; licet inde quoque ad indicium montis secretum obumbratumque scopulum nube perpetua posterius inigrasse perhibebant, tamen cirrheos tunc recessus, et sacrali specus loquacia antra conueniunt.

dáz chit in dien gefilden. dár focenses kesizene
sint. Alde er neimet parnasum montem. der zuò
ékka hábet cyrram únde nisam.]

**IN ANTRO APOLLINIS OMNIUM MORTALIUM FOR-
TUNAS ASSISTERE ET NEMUS EIUS CAELESTEM
ARMONIAM RESONARE.**

Tár stuònt úmberinget ál dáz io zito unárd. álde uuir-
det. únde die unilsalda állero búrgò. állero díetá. állero
chúningo. állero lintò. Súmeliche irlitenero iro férte uná-
run in in flúhte. Súmeliche stuònden nóh tò ze gágen-
uúerti. So slúngen zú ándere. Súmelichèn ingieng tíu in
benómena lángseimi. sámò so iz éin rúclih tóum unáre.

[Also die in rúches wuis zegánt. tie sár er-
stérbent sò sie gebórn uuérden.]

20. Únder disen séltsaninòn. únde sús ketanen férten | dero
unilsaldon. óuh temo uuinde diezentemo. bóumen uuágon-
ten. scál dár lútreiste sáng. fóne gebéllemo ánastòze des
uuíndes.

[Tes uuíndes ánastòz keméteméta den dòz.
ze súozemo sánge.]

Uuánda die oberòsten uuípfela dero hòbestòn bóumo. fér-
ròst keráhte. die súngen chlèinost. Táz áber in nideren
ésten dero érdo síh náhta. dáz lútta gerúbo. Áber die

Illic autem circumstabat in ordinem quicquid imminet
saeculorum, fortune urbium nationumque omnium, regum
ac totius populi uidebantur. Aliae transacti cursus emenso
fugientes consistebant. Aliae sub conspectu, adueniebant-
que quam plures, atque ita nonnullis enim uanescebat
disperata prolixitas, ut uelut fumidae caligationis incredi-
bilis haberetur aura. Inter haec mira spectacula fortu-
narumque cursus, motus nemorum etiam susurrantibus
flabris, canora modulatio melico quodam crepitabat appulsu.
Nam eminentiora prolixarum arborum culmina perindeque
distantia acuto sonitu resultabant. Quicquid uero terrae
confine ac propinquum ramis acclinibus fuerat, grauitas

míttinâ dero böumo. die gehüllen an iro fûoginon áfter
 dísen guissen gerértedon. íh méino in zuíualtên lûton.
 únde des hálben íoh tes trítten déiles úbersláhentên lûton.
 sámó uuòla óuh in úberáhtoden gerértedon. doh semitonia
 dar úndere lûttin.

Sô geskáh. táz ter uuáld álla gehélli únde sélbez taz
 hímelsáng. án sínero níumon kefélligî geanteroti. |

Cillenio daz állez récchentemo. géiscota uirtus. óuh²¹.
 hímeliske spêras ze sámelichero uuís. in éin hélien, álde
 únéinên gehélien.

[Die éinliutig sint. táz chît unisonę. álso
 ueneris stella íst. únde mercurii. die tuónt con-
 centum. die éinliutig ne sînt núbe dispareš. álso
 die ándere sînt. íh méino. lunę. solis. martis.
 iouis et saturni. stellę die tuónt succentum. Dáz
 lêret macrobius in somnio scipionis.]

Únde nehéin uuúnder. uuéšen [ságeta er íro.] dáz apol-
 linis uuáld ze sô geuuíssero rártó geuuérbet uuáre. síd er
 óuh án dero súnnun die hímel spêras kerérte. Únde er
 bediu dár genámôt sî níuuer. híer góldfáhser.

[Uuánda an hímele chúmet tágeliches tiu
 súnna níuúu. áber demo uuálde gíbet íro skímo
 góldfáreuua.]

Mit réhte hábet sol dén námen. uuánda sín scóna hóubet.

rauca quatiebat. At media ratis per annexa succentibus
 duplis, ac sesquialteris, nec non etiam sesquiteritiis, octauis,
 etiam sine discretione iuncturis; licet interuenirent limmata,
 concinebant. Ita fiebat, ut nemus illud armoniam totam
 superumque carmen modulationum congruentia personaret.
 Quod quidem exponente cyllenio uirtus edidicit, etiam in
 coelo orbes parili ratione aut concentus edere, aut succen-
 tibus conuenire.

Nec mirum, quod apollinis sylua ita rata modifica-
 tione congrueret, quum coeli quoque orbes idem delius
 moduletur in sole; hincque est, quod ille phoebus, et hic
 uocitetur auricomus. Nam solis augustum caput radiis

föllez ióh úmberingtez fiurineró skímon síh kelichez má-
chot kúldinemo fáhse. in rôtero skéitelium.

Hinnan héizet er scúzso. únde uuúntmachig. uuánda
22. er | ána geskinemia díg. mít tien skímon dúrh kán mág.

SEPTEM PLANETAS PROPTER LUBRICUM MEATUM AMNES UOCAT.

Áne dáz óugta er íro. fóné hímele rínnente áhá. tie
sie sólton úber fáren sò er chád. dáz sie ze démo góte
chámin. dén sie suóhton. Áber filo úngelíchiu uuáren diu
uuázer déro sélbon áhòn.

Tiu érista áha. diu uuítesten únde léngesten úmbe-
suéift téta. diu uuás in íro rúnso pláuuii. únde nébelgiu.
únde lázota. cháltiu in íro trágun férté.

[Tiu fárt íst saturni.]

Ínnór rán éin ánderiu. míliche únde uuízemo uuétere
gelíchiu. álemámmendo. únde álegemábsamo fárendiu. diu
fuórta sámó so sílberíne úndá.

[Dáz íst circulus iouis.] |

23. Áber diu drítta uuás filo rót. únde in sò hírlíchemo
scúze uuáren íro férté. dáz si fóre gáhi pláchesonde. in
únbírmígero spúote síh suébelgiu dráta.

[Dáz

perfusum circumactumque flammantibus uelut auratam
caesariem rutili uerticis inuitatur. Hinc quoque sagittarius,
hinc quoque uulnificus, quod possit radiorum iaculis icta
penetrare. Demonstrabat praeterea cyllenius uirtuti amnes
quosdam caelitus defluentes, quos transeundos esse perhi-
bebat, ut ad eum ipsum, quem reperire curae est, perue-
nirent. Uerum eosdem amnes diuersicolor fluentorum
discrepantium unda raptabat. Quippe primus diffusioris
ac prolixi ambitus gurgis liuentis aquae uolumine nebu-
loso, atque algidis admodum pigrisque cursibus hesitabat.
Interius lactis instar alius candidaeque lucis mitis per omnia
quietusque motu undas uoluebat argenteas. Tertius uero
minio rubeoque igne rutilantes, festinataque rapiditate prae-
cipites, fragososque cursus anhelata sulphureus celeritate tor-
quebat.

[Dáz íst-circulus martis.]

Tiu dára nâh rân. diu uuás cöldfáro. únde skimbare. únde in blicfáreuucino. fiura rútembafte. Áber dien ánderen áhôn úmbe sih rínnenten. geléta sí mît íro giezôn únder sie gemistên. dia. métemscast tíu dára zû gelámf.

[Uuánda diu súnna gât únder mîttén dien planetis. únde gescáfot in íro fárt. Fône íro chréfte uuérdent sie retrogade. anumale. stationarie.]

Áber innôr rân. diu lûterora uuás tánne electrum.

[Táz íst circulus ueneris. Sô góld únde sílber zesámíne gerennet uuirt. táz íst electrum. dáz héizet in uuálescun smaldum. óuh uuirt in érdo fúnden sô man ságet natúrlíh electrum.]

Tés uuázeres kérôta diu mánigi dero uuílosáldon. diu in demo hóle stuónt. Súme|liche lústa íro stánches. súmeliche 24. dero mámmendun úndo sánges. únde gnuôge getrínchin gérho sô suôzes uuázeres. Únde uuâren die síh uuólton gérho mite gebáhet. únde gebádot uuérden. únde dar in scricchen.

[Táz uuás ál fône diu. dáz sie síh uuândon fône stella uenêris háben uoluptatem. álso sie óuh uuândon dia sêla síh háben fône dero súnnun. únde den lichamon fône demo mánen. únde blûot fône marte. gespráchi fône mercurio. héili fône ioue. lázi fône saturno.]

quebat. Qui hunc sequebatur auratus ac fulgidus, et flammis coruscantibus rutilans, sed diuersitate fluminum utrinque coniunctus, quibusdam riuis intermixtis quantum pensabat, moderatione temperabat. Uerum interior ille electro purior resplendebat amnis, quem praeter caeteros fortunarum ille consistens populus appetebat; quarum alias eius odor et halatus illexerat, alias lenis undae canori permulsero modulatus. Gustum autem haustumque quam plures ex eodem dulcissimo gurgite sitiebant. Nec decrant, qui eadem foueri abluique lympha ac se in illam iacere cupie-

[2]

Áne die rúnne zuð innör únlengerun in iro fértc. in éngen biugon. únde in lúzzelmo úmbesuéifte.

[Táz sînt tie circuli mercurii únde lunę.]

Téro io uuéderiu uuás kefáreuuuet náh tien ánderen. áfter iro iogelichero náhi. únde hártó geuuehselotju fone iro mískelungo. hábeta si lúzzel éigenes kestmágmen. Uuánda einiu gáhota uuilon. uuilon gestúlta si. uuilon eruúant si.

25. [Álso nuir séhen in coelo die pla|netas ine-
quales. stationarias. retrogradas.]

Ánderiu fuórta sámó so ánagenne dero názi. únde in chrúm-
ben chêren scránchelondiu. féimda si sámnen álles sóuues.

[Tes mánen tóu íst ánagenne únde sámó.
sáphes únde márges]

IN HIS SEPTEM AMNIBUS FORTUNAS HOMINUM QUATI.

Sús mísséfáreuue áhá. úmbegriffen ze érist. mit chréftigên biugôn. álle die uuilsalda déro uuérhte. íoh tero díetó.

[Uuáz mág in uuérelte stn. íz ne uuérde úm-
besángen mit tien ríngen dero planetarum.]

Tára náh kesuárb iogeliche [fortunas]. tíu mísselicha. únde díu chréftiga dráti déro sélbon uuázero. únde fuórta sie ze tále. mit káhen uuándôn.

bant. Praeterea duo restrictiores ac sinu ambituque paruo raptabuntur interius; quorum uterque pro aliorum uicinia et confinio coloratus, exiguum proprii saporis haustum multa mutabilis ammixtione traxerat. Nam alter nimia celeritate festinus, ac plerumque consistens relabensque ferebatur. Alius uero quandam undarum originem gestans, flexuosisque anfractibus errabundus spumabat cunctis seminibus fluentorum.

Hi igitur cursus discoloris amnes praedictas rerum nationumque fortunas immensis primo sinibus ambiebant. Tunc diuersa undarum uiolensque rapiditas angulas quasque peruadens, improuisa ui per decliuis aluei praecipites lapsus rapidis turbinibus pertraherat, ita ut alius easdem

[fóne in uuirt tero ménniskon lib pestúrzet
sò mathematici uuápent.]

Sò dráto dáz sie ióh kebólót uuúrtin úzer éinemo in daz
ánder. Únde dia éin áha | lángo múhendo ferchnísti. án. 26.
deriu úz uuúrfe. álde besóufti.

[Uuánda uuilon eruuêlet mán úzer sínero
nôte. uuilon liget er darinne.]

Tíu róta [martis.] únde díu pláuua [saturni] ne genámen
síc dóh nícht álle. Uuilon uuás taz tíu únda dero uuí-
zun [iouis] áhò. káhes túnses síc ána uuért frámbaro
fuórta. Únde úf inóbenachtiga uuéllun erbáuene. uuárf
sí sie in dia blúot fáreuuun zéssa [martis.]. álde gáb
sie dero bláuun áhò [saturni]. ze ferslindenne in hárze-
gemo slúche.

In súš hért uuíhseligero mískelungo dero áhòn. uuárd
keuuérfót tíu mánigi dero zuífelsáldon. Noh tíu ne uuárd
fúnden. díu álles ánablastes fermiten uuárc. únde erlázen
álles uuáges.

[Uuér íst sò sálig táz er in uuérlte áne ár-
beite sí?] |

Tánne áber éiniu uirtus cillenio fólgendiu páldo dar. 27.
ána fuóre. dò ne máhton sie síá álle níder ferstôzen.

plerumque alteri transfunderet fluuio, et quam ille exer-
citam longa collisione uexauerat, alter aut ripae redderet,
aut amne mersaret. Non tamen fortunas omnes illi san-
guineos aut caeruleos inuolutas gurgites rapiebant. Plerum-
que illius lactei praenitens unda repente correptas eminent-
tis tractus uertice subuehebat. Aliquando etiam, sublimatas
atque fluctu elatiore suspensas in illum cruentae similitu-
dinis reiciebat aestum, aut in torrentem liuidum uorandas
hiatu picco dispuebat. Alterna igitur permixtione fluui-
orum ille fortunarum populus agebatur. Neque enim ulla
prorsus erat, quae ab omni immunis incursu cunctorum
esset gurgite feriata.

Denique uirtus sequuta cyllenium dum sola cun-
ctos interrite transmearet, licet eam magno fragore col-

[2*]

tóh sie sia gnuôge mît mîchelmo brôchesôde âna stô-
zendo chnistîn.

[Táz ist fône dñu uuánda sapientes ne úber-
uúndet nehêm aduersitas tóh si sie mûhc.]

**ULTRA FLUMINA INVENTUM APOLLINEM. ET
EUM UICISSIM URNAS QUATUOR TEMPORUM
APERIRE.**

Tóh tô chám cillenius mît uirtute úber dñu uuázer.
dñu sie áber ze ánderen apollinis spiegulen léiton. Únde
dár sáhen sie latone filium púrlichô in hòhemo chúnig-
stuôle sizzenten. únde fôre ímo bedáhtiu fier éimberiu.
únde dñu hértôn indñon. únde éinzen darín sêhen.

[Uuér belúot tie zíte. únde uuér indúot sie
âne dñu súnna?]

[Tiu uuáren müsseliches pîldes. únde müsseliches kezíuges.]
28. Éinez uuás sô man iz uuízen máhta ísenin. ánderiz
sílberin. daz tritta plîin. daz fierda daz ímo náhesta uuás.
kelih temo gláseuáreuuen mére. Sámen únde máchunga
állero dingo uuáren dar inne.

[Uuánnan chámín álle sácha. úbe dñu únge-
lichü dero zítô sie ne ráhti?]

Úzer demo íseninen éimberine [daz ten súmer bezéichenet.]
shùog taz héiza fiur. kehóletez úzer dñen zínselôden sélbero
dero scádeli.

liserint, tamen opprimere non quiverunt. Tandem trans
fluvios, qui ad quoddam phoebe spectaculum ferebantur, cum
virtute mercurius constiterunt. Ac tunc latoium conspicali
edito consistentem arduoque suggestu, atque in conspectu
quatuor urnulas adopertas uicissim atque alternis inspectio-
nibus enudare, quae diuersa specie metallisque formatae.
Nam una ex ferro, quantum conici potuit, duriore; alia
ex argenti fulgentiore materie; tertia liuentis plumbi fusili
robore uidebatur; at uero propior deo perlucens uitri
salo renidebat. Singulae autem rerum quaedam semina
elementaque gestabant. Nam flamma flagrantior, et ab
ipsis kacaumenis exantlata (i. exhausta) fomitibus ex ferri
praedicta anhelabat urna, quae tamen uertex mulciferi di-

[Uuánda in súmer scádòt óstq diu hízza.]

Táz éimberi híez chráft uulcani.

[Èr ist mulciens ferrum. dáz chît er uuilchet
taz isen mít temo fiure.]

Táz sélberina [daz ten lénzen bezéichenet.] taz máchota
skîmbâra héiteri. únde gléiz álso in lénziskemo uuétere.

Taz híezen sie iouis láhter.

[Uuánda demo ist taz uuéter gekîh in lenzen.]

Taz plîna éimberi. [daz ten uuînter bezéichenet.] táz
uuás fól úngeuuiteris. únde fróstes únde rîfon.

Táz híez zâla ákte suîd saturni.

[Uuánda uuînter ist álles tînges suéndi.] |

Áber dáz temo mére gekîh uuás. [únde den hérbest 28.
bezéichenet.] únde ze apollinis zeséuuun (*sic*) stûont. táz
uuás fól álles lúftliches sâmen.

Táz híezen sie iunonis tútten.

EX URNIS SALUTEM AUT PESTEM EMFFPI.

Ûzer dien nám hérton apollo. sô filo is cnûocta ze
dien bencîmden. diu er tûon uuólta. Uuánda sô ôflo er
hóldero uuérhte gáb. ze libe zîhendiu uuéter. sô hábeta er
gnâda getémperot zû demo lúftsâmen dén er scángta. ûzer
demo sílberuáze. Sô er áber uuêlichâ súht scúldigen mén-

cebatur. Alia etiam, quae fuerat ex argenti materie, prae-
ferebat serena fulgentia, et uernantis caeli temperie reni-
debat; hanc dicebant risum iouis. Illa uero metalli
grauioris plena undosae hyemis atque algidi rigoris, nec
non etiam pruinarum; haec saturni uocabatur exitium.
At uero salis resplendentis, atque ad ipsius dei dexteram
sita, aeris totius seminibus erat referta; hanc iunonis ubera
memorabant.

Ex his igitur urnis deus alternatim, quantum dispo-
sitis sat erat, hauriebat. Nam quoties orbi complacito
uitalis spiritus salubres ministrabat auras, ex illa argenti
clementia aëris hausti permiscens semina temperabat.
Quum uero pestem diram commertis mortalibus minaba-

niskon dròlichò benéimda. sò miskelòta er héiz fiur. zù dero lúfte. [ih méino pligfiur.] álde ábeláges fróstes uuê-uun. únde frúmëta siu an dia scúldigun uuérlt. |

30. Fóne dero temperátun. únde dánnan méist kemánetiu. daz si in sáh miskelon héilesama lúft. spráh uirtus tisen chriechisken uérs. tes pliuden meonii. mercurio den ló-bentemo.

sol auricomae pestis nebulam resoluit.

Phoebos crisocomes limu nephelem aporiki.

Tánnan chád mercurius. sih óuh múgen súhte bùozen. úbe imo dar úmbe dígt chámín. sie sól man ío dóh [chád er] íehen úndertáne uuésen apollini. mít séiton spílentemo. únde geziertemo mít láurinen hóubet péndelen. únde mít hálemo íoh réidemio fábse.

QUAM HONORIFICE SUSCEPTUS SIT MAIUGENA.

Sò sie sús chòsonte pithius férrenan gesáb chómen. únde ér sár bechnáta. [uuánda er uuizego uuás.] uuáz íro fárt méinda. do stýnt (*sic*) er sélbo úf gágen in. únde hiez in sine musas fúrlóufendo begágenen. Únde dóh tie mercurio ze dieneste gágene ílín. dóh liufen sie sámaso gemézenèn stépfen.

[álso óuh an íro níumôn guíssiú máza íst.] |

31. Únde demo brúoder zù ze imo gesáztemo. únde sines

tur, aeris similiter anhelos ignes, aut torpentis frigoris uenena miscebat, et in affligendum meare cogebat orbem. Tali dei temperamento uirtus admonita, magisque, quum eum salutaris auras miscere conspiceret, caeci poetae grauium uersum mercurio comprobante commemorat: phoebos crisocomes limu nephelem aporiki. Ex quo pestem fugari posse mercurius, si uoces primae uestigiis eius accederent, admonerat. Subdendae tamen clario fidibus personanti, atque inter sarta laurigera infularum lubrico implexoque crine redimito. Talia conserentes ut procul pithius aduentare conspexit, causamque aduentus primis aspectibus recognouit, throno quo insidebat exurgens, musas iussit occurrere. Quae licet in maiugena officium prope fari uiderentur satis, tamen incessibus mouebantur. Ac

unérches ze gehélfen genómenemo. [ih méino úz kébendo.
dáz in dien éimberinet uuás.] fúre fieng er sús mít imo
réclondo.

CUI EUM OPORTEAT NUBERE FRATER INSINUAT.

Méniscon chúnne [chít apollo] daz tero uuárheite
zuifel getúot sórgen. únde dáz únguissiu gedíngi múhet.
táz frágee únsih cóta. dánnan sín mùot uuánchõe. álde sín
lòz ze únchunde zijhe. in gnòten dínge. únde únguissen.
Úns íst áber kelázen fóre unizen diu díng. Táz tie góta
uuéllen. des ne íst nehéin tuála. So uuio dero fersuòrtòn
man ne dúfse mùotòn. úbe er ánderes uuíle. dánne so ís
nòt íst.

[Prouidentia dei ne lázet ánder geskéhen.

áne dáz si bençimmet hábet.]

Nú uuíle dû háben mînen rát. uuánda dir' nóh tín uuíllo
ne bechám. Sô sólt tù nú. únde io háben uina hélfa.
Únde mîne ráta getúont fir | múotráuua. 32.

[Tíz íst der tóugeno ánafang. tér in rhetorica
béizet. insinuatio. dér dáz áuteròt táz mán in den
bàosen sláfet.]

PRECONIA EIUS QUAM SUADET DUCERE.

Ein uuíse dierna íst. édelis kesláhtis. chúndiu dien

tunc germano in participatum operis concessumque sus-
cepto prior orsus est phoebus:

Anxia cum trepidis nutat sententia rebus,
Fluctuat incertis aut sors ignota futuris,
Consultat mortale genus, quodque inlaga ueri
Cura facit dubium. uel spes incerta fatigat.
At praescire deis uacuum est, cunctatio nulla est,
Quod superi uoluerit, licet de pectore fixis
Praeoptare caret, si quod placet, atque necesse est.
Sed tibi quod nondum uenit mansura uoluntas,
Con-silium uis ferre meum; sic semper ab omni
Uelle capis socium, faciunt atque addita mentem.
Est igitur prisci generis doctissima uirgo,

ze parnaso gestenzen [musis únde poetis]. Téro himeliskiu ding indán sint. Téro nehéiniu slóz ferstán ne mügen die hellelichen tóugenina. nóh tie siurinen blíccha ferbérgen ne mügen iouis uuillen. Pechénendiu uniolih únder uuázere si. des méres sún nereus. Tiu óuh tine férte uuéiz [mercuri]. áfter dinero brúodero richen. [martis únde apollinis. Si bechénnet tih únder dien planetis.] uuácheriu. Túrth crúndende tóugeniu ding mít míchelen árbeiten.

[Uuáz ne hínder stát ratio. uuáz irdriuzet sia ze irringenne?]

Tiu íoh bína fáre chán uuízen ál daz chúmftiga ding. táz tien góten gelázen íst. Jóh án úns cóten hábet sí genuált. 33. únsih tuúingende | ze íro gebóte. Unde uuéiz sí síh táz mügen hínderstán. iouis úndanches, dáz ánder genuált tero góto ne heiner ne bestát. [Uuáz mág táz sín?] Dáz ter himel stánde.

[Dóh er ío in suéibe sí. ratio bechénnet uuénne er ne suéibót. Sí tñot fóné ímo sús ketánen sillogismum. Omne quod mouetur instabile est. quod instabile est transit. caelum quoque quod mouetur transit. Mág ter himel transire. sô mag er óuh stare.]

Iuuer ío uuedermo íst éra ze gelíchemo gehien.

Conscia parnaso, cui fulgent fidera coetu,
Cui nec tartareos claustra occultare recessus,
Nec iouis arbitrium rutilantia fulmina possunt,
Fluctigena spectans qualis sub gurgite nereus;
Quaeque tuos norit fratrum per regna recursus,
Peruigil immodico penetrans arcana labore;
Quae possit docta totum praeuertere cura,
Quod superus praescire datum, quin crebrius in nos
Ius habet illa deos urgens in iussa coactos.
Et quod nulla queat superum tentare potestas,
Inuito scit posse ioue, ut stent ardua magno.
Alterutrum cumulat parilem meruisse iugalem.

QUOD EI NOMEN SIT PHILOLOGIA ET VIRTUS
EAM FATEATUR COGNATAM. ET IN CETERAS
VIRGINES MUNIFICAM.

Uirtus sih tō fréquentiu. dáz er ímo geräten hábeti. ze sō tuggedigero mágede án dero nieht ne bráste dero éron hēri. frágeta si íro námen. Sō si dō gehōrta dáz iz philologia uuás. tia er néimda. sō uuárd si 'is sō frō. dáz si iōh étenwáz íro guónun hártūn intlázeniu. den licha-men erscúttá. [Taz láhter scúttá sia.] Jáh sia uuésan íro gelégenun. | Unde mágezohun dero geēretun mantices.³⁴ Jōh uuider sēlbun dia sapientiam állero gébon míchellico mílta. [Ratio diu íst administrans sapientiam.] Animam chád si íu úngereitenota únde uuíldlīcho lébendz fōne íro geslifena. sō dáz si nieht scōnis únde zieris ána ne trūoge. áne daz si dero íro gáreuui. sih ána geléget hábeti. [Anima ne chōndi nieht úbe íro iz ratio ne gábe.] Tíu íro sō férro minna geskéinet hábeti. daz si sia immortalem getūon uuólti. [Chád si] nieht uuésen ze bítenne. síd ouh cillenius sínero dingo unspūotig sín ne chōndi.

Áber infāngenēn rāten apollinis ántuuurta ímo der brūoder.

His apollinis dictis laetabunda uirtus, quod tam excellentis uirginis suasum uidet esse coniugium, ut nihil amissum ex supradictarum duceret dignitate, nomen tamen eius inquit. Quod ubi cognouit philologiam esse, de qua foedus instabat, tanta gratulatione alacritateque concutitur, ut aliquanto de ingenito rigore discedens, etiam corpore moueretur. Quippe propinquam esse commemorat, et laudatae illius mantices patronam, in ipsam quoque sophiam suppellectilis multae remuneratione largissimam. Nam psichen incultam ac ferino more uersantem, apud hanc asserit, expolitam: ita, ut si quid polcritudinis ornatusque gestaret, ex philologiae sibi cultibus arrogarit, quae ei tantum affectionis impenderit, ut eam semper immortalem facere laborarit. Nihil igitur immorandum, quippe quum impiger gerendorum sciat esse cillenius, sed acceptis apollinis fatibus respondit ipse maiugena.

APOLLINIS ESSE OPTIMA CONSILIA ET APUD
IOUEM FIRMANDA.

Nû ist quâs uuizego. ûnd~~g~~ lieht mâchere des mânen.
ûnde ânderro stérnon. ûnser zuéio uuîllen.

[dáz chît ûnser zuéio sternen sih io nâhen.

Mercurius lóufet io mît sóle (*sic*).]

Ûnde io mîh éiscon ûnde frâgen. dûna mir sîppun gólheit.
35. Ûnde dáz. kelouben so uuáz ih pefindo fô|ne dâr. [uuánda
dú uuizego bîst.] Áber mîomer ne geskéidên unîr ûnseren
uuîllen, mêr dânn er io âna ist. Êr sól io ûngeskêiden
sîn. Ûnde sól ih tânne gérnôr iomannes rátes fôlgên dânn
apollinîs? Tés uuîrdo ih ketmânôt mît tînero áhta. ûnde
mît tînemô chóste. táz ih ândermô sô uuóla ne getrúce.
Sólchen zuuuelon sô du bîst. táz ist méin. Ûnde ûngheien-
nes uuílla. dér ist mîr nû ingângen. [Dû hábest mir in ába
genómen.] Pedîn lósêt tîr zúnigor arcas. fône dinemô éde-
lon ráte gescûnter ze gebienne. Nû hílf mir échert. táz
iouis uuílla dar âna si. ûnde sîne ûnste. Tâ bîst quón sîn
múot ze besûochenne. ûnde in sînes ûnuuîllen geuúáro ze

Certum est lauripotens, decusque diuum,
Nostrum ex contiguis uenire pectus:
Et quicquid socium ciere numen
Iunctus compererim probare rerum;
Sed nunquam mage uelle disparamus,
Et sit collibitum manere iussis,
Quam cum deliaco meare fatu
Cura atque arbitrio monemur isto (i. tuo).
Hunc quippe ambiguum nefas putamus;
Et quaecumque fuit perit uoluntas.
Quocirca officio decentiore
Paret praeclibus libens profatis
Arcas in thalamos uenire iussus.
Sed tu, delie, quo tantantis exstet
Compar propositum, uolensque nutus,
Instes, nam solitus ciere pectus,
Et praeuersa uigil monere sensa;

mánonne. Ín gettho fölgén dinén uuórtlen. únde er mir únne. dés íh peginne.

UNUM SINE ALTERO ADIRE IOUEM NON OPORTERE.

Sús chédentemo mercurio ántuuurta uirtus.

Pézera íst chád sí. dáz íuuer íouuéderer iouem chétte. | Tín brúoder uuéiz sinen uuíllen. dú fernímest sín gebót. 36. Sínes kebietennes píst tú ímo gesuás. Èr uuéiz ten uuíllen. tú ántfristóst ín. Phoëbo íst er guón sinen uuíllen ze óffenonne. únde be díř ze ínbietenne. Tára zú légo íh. táz. táz ír íuuih skéiden ne súlent. Únde dóh mercurius ófto fúrelóufen uuérde fóne déro súnnun. únde 'er dúrh síh stánde dénche uuío er áber sía fúre lóufe. dóh kescíhet. táz er íro síh ébenondo sô fúre geíle. dáz er eruúíndendo síh áber láze fúre ílet uuérden.

[Mercurium fúre lófufet tíu súnna. sô er stationarius íst. tánne geskíhet táz er eruúégeter. únde sía éteuuaz fúre loufender retrogradus uuírt. únde áber sí fúre fabet.]

Chóment sáment fúre íuueren fátir chínt. Táz íst quís. taz iouis stella gehéngig uuérde dero súnnun skímen. [uuánda sí getúot sía mít íro radiis stationariam.] únde | mít mer-37.

Illum contribuas manere iussis,
Et coeptis sacra fulserit uoluntas.

Haec dicente mercurio, quin potius, inquit uirtus, ulterque uestrum iouem uoce conciliet. Nam et hic eius consiliorum conscius, et tu praeceptionis arcanus. Ille mentem nouit, tu uerba componis. Phoebus sœuit instante concedere, tibi sectus solitus aperire. Addo, quod uos nunquam conuenit disparari. Et licet hic cursor apollinei plerumque axis celeritate uincatur, ac remorata statione consistens captat demum festinata praeuicere: tamen dum consequitur, ita libratus anteuenit, ut cessim plerumque recursitans gaudeat occupari. Una igitur uestrum iouem pia pignora conuenite. Certum quippe est, quod et phoebo cœniuens splendori succumbat, et cum stilbonte in-

curio gāngendiu [in ênemo zêichene sô mathematici sâ-
gênt.] hêilesod tûe demo gebileiche.

ELEUANTUR MIGRATORI IN CAELUM MERCURIUS APOLLO CUM VIRTUTE.

Sâr dêro uuôrto virtus erunégetiu. fône des fôreleisen
scúndedo mercurii. únde fône dêro drâti dêro flûge gérto.
húob si sîh ze hîmele. Tò uuâren gáro ze apollinis rêito
sîne uuizeg fógela. [râbena únde álbisze.] dén ze fuôrenne.
sô uuér mîte fárep uuólti. Uuánda mît tien uuizegota er.
sô er chûmfúgiu scáffota.

Têmo flûgescube íoh tien sústelaren gesuúngen. flouð
fúre mercurius.

Áber sáment apolline síndota díu geuuóna mánigî dêro
musarum. úfen síngenten álbizen.

ASCENDENTIBUS MUNDUS ADPLAUDIT.

Úbe dû dâr uuârist. sáment tû gesâhist álle uuérlt
38. méndina. | Ze érist erglêiz tiu érda fône blûomon únder
óugôn. uuánda si mercurium sâh ze hîmele fáren. dér gôt
tes lénzen íst.

[únde deus sationum hêizet.]

tára nâh erglêiz tiu lúft in íro hêiterûn uuíti. sô si apol-
linem gesâh.

cedens, connubiorum copulis allubescat. His dictis, nir-
tus praecedentis officio (i. instincta) mercurialis uirgae
perflatione concussa, in coelum itura sustollitur. Augurales
uero alites anto currum delio constiterunt, uti quis uellet
uectus ascenderet. Nam futura plerumque conformans his
praesagire consueuerat. Petaso autem ac talaribus concita-
tis coepit praeire mercurius. Sed scandente phoebo, musarum
pedissequus, adhaerensque comitatus candenti canoraque
alite uehebatur. Tum uero conspiceres totius mundi gaudia
conuenire. Nam et tellus floribus lumina, (i. per lumina)
quippe ueris deum conspexerat subuolare mercurium, et
apolline conspicato acria temperies sudis tractibus renide-

Tie himeliskén *) sperę únde íro síben rínga. súnge
iněinhellèn lúton. suózor dánne dû ér hòrtist.

Sic uúurten guár die sángcútenna dar zù fáren. die
úfen dien ríngen éinzen gesázen. dár íogelichiu íro rártá
bechnâta.

Urania [diu celestis héizet. tíu] skéllit tíá óberostun *Uranus*
himel speram. diu drátost fěrit. mít chlěinero lúton.

Polyinnia [dáz chít plurima memoria. diu] begrěif tén
ríng saturni.

Ten iouis ríng pegrěif tíu delectatio uoluntatis héizet.

Erato chómentiu [dáz chít inueniens similem] geébe-
nota síh martis Ynge.

Meditationem faciens kerárta síh ze demo mítten ríngé.
án demo diu súnna dísa uuérlt kezíeret. |

Bene delectans sáng sament temo scónen ueneris stérnen. 39.

Sonoritas pechám cillenio.

Bona fama begrěif tén níderosten ríng. íh méino
úfen demo mánen gestáteta sí. Těr geróbe lúta. in héisa
uuis ráhta.

Einiu thalia [dáz ter chít poněns germina] diu uuárd
ze lěibo in éinemo fělte scónemo. uuánda íro álbiz slóug

*) Es steht himeliskén.

bat. Superi autem globi orbesque septemplexes suavis
cuiusdam melodiae harmonicis tinnitibus concinebant, ac
sono ultra sonitum dulciore, quippe musas aduentare
praesenserant, quae quidem singillatim circulis quibus-
que metatis, ubi suae pulsum modulationis agnouerant,
constiterunt. Nam urania stellantis mundi spaeram exti-
mam concinit quae acuto raptabatur sonora tinnitu. Po-
lynnia saturnium circulum tenuit. Euterpe iouialem.
Erato ingressa martium modulatur. Melpomene medium
ubi sol flammati mundum lumine conuenustat. Terpsicore
uenero sociatur auro. Calliope orbem complexa cylle-
nium. Clio citimum circulum, hoc est, in luna collocavit
hospitium, quae quidem graues pulsus modis raucioribus
personabat. Sola uero, quod uector eius cignus impatiens
oneris atque etiam subuolandi alumna stagna petierat,

ze sêune. dô st dia búrdi. ióh tén hòh flúg erliden ne trûueta.

[Dáz súlen uuir poeticę fernémen.]

UTERQUE IN SUUM SIDUS MUTATI.

Ínin diu uuás phoebus. ióh hína úber dia lúft. Tò uuárd imo gáhes ter fáhs pendel. in skimen beuuéndet. únde der láurino ást. tér an sínero hánt uuás. dér irskêin álso lampas. sô uuít sô diu uuérlt uuás. Únde die fógela die sína reíta fúorton. uuúrten flúgeros. fnáhtentiu fóre dero hêizi sínes liehtes.

[dáz chít sínes liehtenten fiures. Tero rósso sînt fieriu. Eritreus. acteon. lampas. philogeus.

Táz chít rubeus. splendens. lucidus. terram amans.]

40. Únde sine|mo láchene in rôti bechértemo. ioh temo himel liehte indánemo. erskéin er gáhes héiteriu súnna.

Sin bruôder uuárd óuh pechêret in sínen glánzen stérnen.

Únde álso scône uuórtene fóne úfuuértigero mûzungo. únde gesuáslichó infárende ze geminorum zéichene. mít tero brúodero báldi [castoris únde pollucis.] clizen si in hímele. Únde châmen sâr ze hóue.

IAM IN COELO IOUI ASSISTENTES PER IUNONEM OPTATA TEMPTANT.

Sô síe dara châmen. únde iro árende tuôn mùoson.

thalia derelicta in ipso florentis campi ubere residebat. Interea tractus aërios iam phoebus exierat, quum subito uitta crinalis imroutatur in radios, laurusque, quam dextera retinebat, in lampadem mundani splendoris accenditur; fiuntque uolucres, qui currum delium subuehebant, anhelis flammis lucis alipedes. Atque idem pallio rutilante ac referato stellantis poli limine sol repente clarus emicuit. Cyllenius quoque in sidus uibrabile astrumque conuertitur. Atque ita metamorphosi supera pulciores per geminos proprietate quadam signi familiaris inuecti augusto refulsere coelo ac mox tonantis palatium petiuerunt. Qui postquam introgressi et coram data copia fandi, ut

unde apollo gesàh sinen fàter zo iunone sih kesuásenten,
 diu er bechenàta géno hélfen ióh fólchete uuésen gebi-
 leiches. fröuuer sàr sölches héilesodes. unde sia chettende
 in dero ràto er iz uuissa ál stàn. tràt er iro sús zû.

**PER EXORDIUM RHETORICE BENIUOLOS FACIT
 QUIBUS SUPPLICATURUS EST. |**

Íh màhti ioh chándisker. unde mínes fátir nuort in 41.
 zûuiueligero (*sic*) unbáldi fúrhtender. mèr dånne íh nû fúrhte.
 álles éinen uuóla gruózen úmbe sínes súnes kehíleih. úbe
 mir dero ánderro goto gehíleicha héilesod ne tátin. unde
 mih is [íh mẽino des héilesodes] iro mûozeglichen zesá-
 mene gehéfteda ne mánetin. Uuélih cót sólti nû áne iu-
 nonis uuízentheit kehiennes kéron? Sid sí diu bireisára
 íst. tíu is tára nàh álles hélfen sól? Lièba sín uuírten-
 getùo dú in is uuilligen. Unde scúnde in. dáz er únstig
 sí únserro begúnste.

Unde nû bitu íh tíh is fátir unde fúrsten. [uuánda
 iz iuno géno ràtet.] Tíh únsera séstunga bito íh is. Dine

uidet clarius consortio patrem iunonis haerentem, quam
 nouerat suffragari plurimum ac fauere conubiis, laetus
 primo omine ipsamque concilians, in cuius arbitrio positam
 mariti nouerat uoluntatem, ita mitis affatur:

Possem minore ambigens fiducia
 Solum tonantem pignoris pro foedere
 Pubeda uix dum uel paterna contremens
 Praecepta adire, ni iugata caelitum
 Omen pararent prosperum consortia
 Tabensque diuum nunc moneret nexio;
 Iunone thalamos quis rogare conscia
 Nolit deorum? quum futura pronuba
 Eadem profecto quaeque suffragabitur.
 Iugalis ergo blanda nulus praestruere
 Nostrisque suade quo allubescat nisibus.
 Te nunc parentem principemque maximum
 Fatumque nostrum, quippe parcarum chorus

— briedara scáfont téro ménniskon ding. tú scáffist tero góto ding. Tin uuillo gát fóre dero ánderro góto uuillen. Unde
 42. dú trégest in dinemo müote. dáz úas róten chúnftig ist. Tin uuillo. dáz ist nót. Táz tú benéimest. táz ist nôte chúnftig. Tir ist kágentuerte. sò uuáz tú uuile ioh spáto geskéhen. [Álso gescriben ist. deus fecit quæ futura sunt.] Tih píto ih fóne déro góte máhte. sò dú uuólamuillig pist. [álso dinen stérnen mathematici zibent.] Mánmendiú métemescaft tés hímeles. [s. uuánda er sò rôt ne ist sò der martis. nóh sò bleich sò der saturni] cuótuuillig bóhi. [s. dáz áber mars ne ist. nóh saturnus.] Dù mit réhte fáter héizest tero góto. gelá dinemo súne. dáz er mánegi nésón geuwinne. Tíe in hímele sint. skínende stérnen [s. náls nóh sine. núbe dero ánderro góto.] Tin sún unde maię. kerót ze gebienne ze dero gelértun diernun [philologie]. Úbe dú iz fáterlichó méinest. sò ist réht. táz tú die góta zesámme uuisést. mít iunone geáhtonde sinen gehileih. Táz tines súnés héimleiti uuérde in himelskun. unde déro góto rât fésdenoe dia hirat.

IUNO.

Humana pensat, tuque sortem caelitum;
 Tuumque uelle est ante praescientias;
 Ac mente gestas, quicquid instabit deis:
 Cuiusque nutu gignitur necessitas,
 Futura cuius illigat (i. cogit) decretio;
 Instatque quicquid uelle uel serum potes.
 Te ne igitur illo quo benignus numine es,
 Deposco coeli blanda temperatio,
 Plumque culmen, iure qui diuum pater,
 Concede proli, quo nepotum prouehat
 Numerum, supernis astra quem uibrant polis.
 Maiae tuumque flagitat pignus sacrum,
 Thalamis iugetur uirginis doctissimae.
 Sed te si parentis cura stringit pia;
 Par est deorum conuoces coetum potens.
 Conubium ipsa sanciens cum coniuge,
 Quo prolis exstent lege supera nuptiae,
 Perpesque uinclum caelitum signet decor.]

Hic

IUNONEM PROPERAS UELLE NUPTIAS. IOUEM
AUTEM EAS RETARDARE. |

Sô delius kedágeta. dára nâh frâgeta iouis sîna chénun. 43.
uuáz íro uuíllo dar ána uuâre.

Suspensio uocis. Áber in mániga uuís. sî geuuilligôtiu.
ze érist táz sia phoebus flêhota. dér íro guón uuás uuúnne-
sami ze tuônne.

[uuánda uuúnnesam uuirt tiu lúft. sô diu
súnna sia dúrhskînet.]

Et hic. Têr óuh íro tóhtera uuóla gelêrte. dára téta chq-
men ze gesihte. demo fáter íoh tero mùoter.

[Íh méino musas. tie iouis únde iunonis tóh-
terun gchéizen sint. uuánda uox ío uuirdet fône
ethere únde aere. Tie lêret apollo. uuánda er
gât mittêr dero planetarum. únde métemêt íro
musicam.]

Et hic. Óuh taz sî nîo gehîleiches uuîdere ne uuás.

Et hic. Minnota sî óuh cyllenium. uuánda er fône íro
gesóugter. êuwigheit infângen hábeta.

Et hic. Légeta si óuh. tára zû sínero mùoter mínna

[maîe. Sid alle iouis chébesa iuno házzeta.
ziu mínnota si dânné maîam? Áne daz iuno íh
méino diu lúft. tânné uuármên gestât. sô diu súnna
in taurum gât. târ maîa inter pliadas lósket.]

Et hic. | Uuás si is óuh téste uuilligora. dáz er sélbo sia 44.
is filo mínnesamo fêrgota.

Hic postquam delius conquieuit, conuersus ad coniu-
gem iupiter, quid eius uoluntas haberet inquit. Uerum
illa multa ratione permulsa, primo quod ei qui placidita-
tem afferre solitus phoebus orabat, quique etiam a se eius-
dem filias eruditae ad parentum quoque conspectum fecerat
subuolare, dehinc nuptiis iuno non solita refragari, tunc
etiam cyllenium diligebat, quod eius uberibus educatus
poculum immortalitatis exhausserat; perindeque et matris
gratiam conferebat. Accrescebat uotis, quod multa eam

Depositio. Tò chád si is spúotigo uéisen ze héissenne. nio cyllenius fóne ueneris spénsten áber ferlúhter. únde nietig uuórtener. den gemáchen uuidellen bi íro ne ilti geuúinnen.

[Petrógen gechóse dáz uuárbeite gelih íst. táz ánterot ten uuidellen. uuánda er hábet uuibes líde dóh er man si. Tánnàn héizet er uuidello. sámó so uuibello. dáz chit ter uuiblido. Sò man uuállichó chósot. táz man lóterlichó méinet. sò chindot mercurius pe uenere. únde sò geuufnet er be íro ermafroditum.]

Iouem lázta dáz ein lúzzel. [dáz chit er sörgeta.] nio cyllenius in sínero chénun bármé fóne sláfergi ze trági gefienge. únde er sámó so himúoziger. sin árende sò er gebúte triben ne máhti.

Ih uuárd iu fórn guár chád er. in nâh philologie chellen. Únde úmbe íro núnna ze dieneste gechóufet háben. 45. né uuéiz uuío mánige disciplinas. | Únde íro ze liebe geuúinnen háben. zú dero zierdo dero édelon uuórto. hártó érsam gespráche. Únde méisterlichó singen. án hárfun. ioh án lýrun. Tára xú uuéiz ih táz er zóuferlichá. ioh lieblichá séltsani málennes úobet. únde sámó so lébendiu ioh keséliu bilde uuúrchet. érimu únde mármorimiu. Únde lieb

clarius conciliatione deninxerat, faciendum profecto accellerandumque persuadet, ne itidem cyllenius cypridis lactatus illecebris ermafrodito fratrem gignere succensus optaret. Stimulabat paullulum iouem, ne uxoris cyllenius fotibus repigratus. somnolento repente marcere torperet, et iam uelut maritali uacatione ferratus discursare sub praeceptis iouialibus denegaret. Nam illum iam pridem, ait, philologiae sentio amore torrerí, eiusque studio comparatas habere quam plurimas in famulitio disciplinas, ipsunque linguae insignis ornatibus fandi miniam uenustatem quo placeret uirgini consequutum deinde barbitó aurataque cheli ac doris fidibus personare. Addo quod celebrat mirabile praestigium elegantiamque pingendi, quum uiuos etiam uultus aeris aut marmoris signifex animator inspirat,

ist mir triiuu. sô uuáz imo iunglichero rãtsaminon
zierda tût. Ûnde [chád er] sie iu fórn geminne. dár úmbe
gefristet hábeti. nio er sô fruô gehiende. dãnne er náhtes
lóufôn solti. úmbe trágheit sih lichesotã inequalen. dáz
chit únébenfértigen. únde fóne diu gespátten.

[Sin stérno ne ist tãnne nieht ébenfertig. sô
er dia bréiti des signiferi ze férro begrífet. únde
er deste spátor diu zéichen dúrh kát. tóh er
gáhoe.]

IOUIS SOLLICITUDINEM. IUNO CONATUR AB- RUMPERE.

Tò ántuurtã dés iuno.

Tánnan sól er chád si ze déro gehien. tiu in ne láze
sláfen dóh | er óuh uuélle. Ist ioman der sih chéde ne 46.
uuizen dia árbeitsamen uuáchã philologie. únde dia bléichi
iro émezigen únsláfes? Uuéliu ánderiu uuás nóh quón tá-
ges únde náhtes crúnden himel. únde mére. únde hélla?
ióh állero góto gesáze. genuáricho scródondo irfáren?
Uuéliu uuás quón zéllen daz keuuúrche dero uuérle?
Únde die piugen dero planetarum ríngo? Álde die sín-
uelben fínf ringa die latine héizent equestantes? Álde die
ziéro in hóbi háldenten únderláza dero planetarum ríngo?

Totum certe complacitum est, quicquid comit decorem
iuuenalium gratiarum. Se igitur eos iam pridem amore
mutuo colligatos idcirco paullulum distulisse, ne in thala-
mum primaeva affectione festinans, quum discurrendum
esset, totis noctibus repigratio paullulum simularet ano-
malum. Tunc iuno, atquin ait eiusdem conuenit uirginis
subire uinculum, quae illum etiam quiescere cupientem con-
nuere non permittit. An uero quisquam est, qui philo-
logiae se asserat peruigilia laborata, et lucubrationum
perennium nescire pallorem? Quae autem noctibus uni-
uersis caelum, freta, tartarumque discutere, ac deorum
omnium sedes curiosae indaginis perscrutatione transire,
quae textum mundi, circulatorumque uolumina uel orbiculata
parallela, uel oblique decusata (i. ornata) polose (i. alte).

Unde die unärba dero ähsen? Ünér zälta dáz ähsäment sël-bero dero stérnon mänigi sô ih uuäma. äne philologia mit chléinnere änaligungo? [dáz chît tia dién ällen chléino äna lág.] Unio öfto ne hörta ih tie gôta sih chligon. iro nôte-gungo unde iro duingennea. tånne si sie rāruente ze bëlle gāht äldē ze mīllero nāht. mit ünmezigero flēho ze iro
47. bāte chómēn. | Sô férro ist táz tānnan. dáz er sāmēt. iro iēht mūge trākon äldē tuālon. dáz si in nôtte erbūretlēn unde gesuūngenen fēttachen. die uuilina eruuāllon. die ūzer hālb tes hāmeles sint.

[Uuānda ratio lēret ūnsih ioh chōson fōne diēn. diu ūzer hālb tēro uuērlte sint.]

Ziu sūlen dānne die brūtloūste gēspāret uuērdēn sid ih māl fligo zuōio uuācherro fūre ēinen?

SUPERUENIENS PALLAS ADHIBETUR CONSILIO.

Ūnz iuno hāftentiu ze ioue bōhor sizzentemo unde. dāra ze iro gehāltēmo sūs rēdeta.

[Dáz chît er. uuānda ēther bōhera ist tānne aer.]

Īnindiu lēz sih nider lāngseimo diu scōna pallas fōne iro stēte. diu hēiteren lēhtes ist unde hārelichoren. [Uuānda sapientia chît fōne iro sēlbun. Ego in aktissimis habito.]

limata axiumque uertigines, quum ipsorum puto siderum multitudinem numerare, nisi haec philologia gracilentia quadam afflixione consuevit? quoties deos super eiusdem coactione et constantia conquestos, quum eos concubiae aut intempestae noctis silentio quiescentes ad se uenire inaudita quadam obsecratione compelleret. Tum uero abest, ut sub hac possit pigrescere intricarique cyllenius, ut commolis ꝑb eadem suscitatisque pennis extramundanas petere latitudines urgeatur. Cur igitur, rex optime, differuntur nuptiae, quum pro sola athlantidae sollertia duos uigiles repromittam? Haec quum iuno affixa, ut adhaerebat elatiori plurimum ioui, acclinatis eius auribus intimaret, de quodam purgatoris nibrantiorisque luminis loco allapsa, sensim pallas corusca descendit, atque ita ut nidebatur

Únde óbe flógerzende sámó so ze iouís hóubete hástendiu.
kestátota sí dóh in éinemo búrlíchemo séze.

Só dia iuppiter álsa er óberoro uuás sínero uúrténno.
uúider sélb síh kesáh. spráh er íro sús zú. |

Uuólge dierna, mîn dêil der bészeto. uuánda dà mínes 48.
hóubetes tóhter bist. ze státo bist tu chómen mercurio
maiuu súné. Tú hára chómen síst kebéteniu. alde dáz mîn
rát áne díh ne sólta sín. álda dár úmbe dù chómést. táz
mîn uuillo ze léibo ne unérde. uuízist quíssó cyllenium
unéltén ze philologiae gebien. Íh ne hábo nóh tar ána
nícht penéimet. fernímo gerno uuáz tu ís ratóst. Íh uuéiz
uuóla. uuío ántfanglih ío díx sín. íro unerdrózenen árbeite,
únde uuío sí bezelet sí ze dínen mítegengon. Fóne díu
í-t réht. táz tú námohástóst kechiesest. únde gesképfest. ál
daz tú an íro kehíleiche uuéist ze beuuáronne.

ALIOS POTIUS DEOS AD HOC CONSILIUM PALLAS DICIT INUITANDOS.

Sí dô éteuuaz síh mîdentiu. únde fóre mágedlíchen
scámon erróteudiu. únde mît íro róten hóubet túoche díu
óugen ferfáhende. úberlégeta sí iouí. dáz er sía máged frá-

uertici iouiali inhaerere, superuolans tandem constitit sub-
limiore quodam annexa suggestu. Quam quam iupiter, ut
iugali elatior adhaerebat, de proximo contiguoque suspexit,
sic exorsus: O uirgo, nostri pars melior, opportune uotis
intermixta maiuginae, quae siue deliacis uocibus permulsa
descendis, siue absque te iouis non erat formare consilium,
seu consensus noster ne mulitus uideretur appropere;
noueris tamen philologiae cyllenium nuptias postulare.
Nondum mea prompta sententia est; exspecto quid suadeas.
Noui quippe quam eiusdem uirginis incessabilis labor tibi
semper acceptus, et ut e tuis numeretur illa pedissequis.
Par est igitur ipsa praesertim decernas, quicquid de eius
conubio prouisura dispensas.

Tunc pallas aliquanto summissior, ac uirginalis pудо-
ris rubore suffusa, oculosque peplo, quod rutilum circum
caput gestabat, obnubens, improbrabat aliquantum, quod

49. geta des kehileiches. | Óuh mèist téro gehileiches. tíá sí
 úmbe íro geséllescaft ío géрно uuissi úngehita. áne dáz
 inthêrêta sí síh tísses rátes. tár úmbe. dáz sí állero hírate
 sô úzenan sí dáz sí in arithmetica ze íehenne. nóh hí-
 licho ne bére. nóh sélba híliche gebórn ne sí.

[Septenarium numerum ságet arithmetica pal-
 ladi gelichen. uuánda er úzer ánderro numero ge-
 uuórht ne íst. nóh sélbo ánderen ne uuurchet. sô
 díe álle díe fóre ímo. únde náh ímo sínt. únz án
 zêne. Duo tres quatuor quinque díe uuurchent.
 Áber octo nouem decem sínt úzer in geuuurchet.
 Einer septenarius íst úngeuurchet. íoh únuúr-
 chende.] //

Sár dár míte erbárota sí éinfara máged. [téro ánderiu ge-
 lih ne íst.] díá coronam síben skímon [mit tien septem
 liberales artes gezêichenet sínt]. nío sí dára ne cháme ze
 dero gemêinsami dero brútloufto.

[Dáz íst fône díu. uuánda sí uuíle rationem
 áne díá uuáhi dero uuórto.]

Uuánda dóh iuppiter gnôto fórderota íro rát. pedíu chád
 sí gehíte góta. únde getrágene gútenna ze demo ráte súln
 geuúiset uuérden. Únde êra uuésen cyllenio. dáz ímo dero
 ánderro góto gelúbeda. dén gehíleih scúofe. ze lône sínes
 50. námohafsten dienestes. dén er in dúot pótescaft tríbendo.

super nuptiis uirgo consultitur, praesertimque eius quam
 propter consociationis officia manere cuperet semper in-
 tactam. Deditur praeterea huius modi adhibere con-
 sensum, quum ita expers totius copulae censeatur, ut
 neque de ulla commixtioe progenita, neque ipsa pro-
 creari quicquam arithmetica teste monstretur. Ac tum
 septem radorum coronam foliuaga uirginitas renudauit,
 ne futurarum causis et copulis interesset. Quia tamen
 eius optauerat iupiter exegeratque consilium, suadet
 deos maris dearumque grandaeuas in haec decernenda
 conduci. Quippe conuenire cyllenio, ut pro officiorum
 praemiis potissimorum fauor caelitum eius uincla sanciret.

Unde iouis penēmeda sō fāren chwēlserlichost. sō si fōre dien gōten ersprēuget uuīrdet. unde dīa brūt ānderes ne gezēmen cillenīa. sī ne uuērde mīt tes hērtuomis rāle ūn-dōdig ketān.

[Tāz sī, mortalis sī. dāz slābet sia āna. fōne tro inūoter fronesi. dāz chīt prudentia. uuānda prudentia sēsuli ne mág immortalitatem nēht ke-frēhton. āne mīt tien uuérchen dero uuārūn sapientīę. Uuēliu ist taz? Tāz ist spiritalis et angelica uita.]

Sō si dēs cnōoge rēdeta. sō gefōlgeta tro is iouis unde iuno.

Tō hiez man iouis priēuarun. [cīna dero parcarum.] āfter ōrdeno. unde stātelicho. die hīnelsazen dāra uuīsen.

Ze ērist tie hērosten. die iouis īngesīde hiezen. dero nāmen diu hīmeltoūgemī ne uuōlta geliutpāret uuérden. unde īn gemēnen nāmen gāb fōne ēiurātigi. uuānda sie ālliū dīng sāment ioue kehēizent.

[Tēr nāmo ist penates. sāmp so panates. dāz chīt omnia consentientes.]

QUI CAELICOLUM PRIMI UOCATI SUNT.

Sinen brōoder uulcanum ēiscota iuppiter īmo sēlbo. so uuīo er nīo āba sinemo fiurinen stūole ne erbēizta. [uuānda er īst ētherius ignis.]

Augustius quoque fieri iouiale decretum quum coetu deorum attestante deprimitur, ipsamque nupturam deo conuenire non posse, nisi superi senatus consulto mortalis esse desineret. Id genus plurima suadente tritonia, regum coniugum uterque consentit. At mox iouis scribae praecipitur pro suo ordine ac ratis modis coelicolas aduocare, praecipueque senatores deorum, qui penates ferebantur tonantis ipsius; quorumque nomina quoniam publicari secretum caeleste non pertulit, ex eo quod omnia pariter repromittunt, nomen eius consensione perfecit. Uulcanum uero iouialem ipse iupiter poscit, licet nunquam ille de sede corusca descenderet.

51. Tò | uuárd kebóten dáz tie námohafstesten geetiscòt uuúrtin. sín sèlbes kemeinskezzèn. déro sámènt imò dóh zuélife sint. Tie óuh ennins in zuéin uérsen súš pegriften hábet. Iuno. uesta. minerua. ceres. diana. uenus. mars. Mercurius. iupiter. nereus. uulcanus. apollo.

Únde nóh tánnè sibene. áne die zuélife.

Uuáren dára náh ze ládonne. gnuòge hóho gesézene ástir íro gràdin. ióh alliu díu góto mánegi. áne die úngefélligen.

[sò manes sint. únde discordia. fúne dien er nóh ságen sól.]

Sár áne tuuála ilton iouis hérechnéhta in misseliche hálba des himelis. uuánda iogeliche dúrh sib súnderigo sázen. Únde dóh íro súmeliche áfter dero léngi des zodiaci éina sélða. álde zuò hábetin [álso macrobius lêret in somnio cipionis.] sie uuáren óuh tóh ín ánderen. Uuánda áller der himel uuírt ketéilet in séhzen lántskèfte.

DE SEDECIM REGIONUM DIIS.

Ín dero éristun sint keséhen náh sèlbemo ioue sine rátkèben. húsinga. sálða unde héd cota. ánágágonnes cót. liumendinga. tougeninga. nahtolf.

Tunc etiam ut inter alios potissimi rogarentur ipsius college iouis, qui bissemi cum eodem tonante numerantur, quosque distichon complectitur ennianum:

Iuno, uesta, minerua, ceres, diana, uenus, mars,
Mercurius, ioui, neptunus, uulcanus, apollo.

Item ex his septem residui, qui inter XII. non uocantur, post hos quamplures alii pro suis gradibus caelites, ac deorum omnium populus absque impertinentibus conuocandi. Nec mora milites iouis per diuersas caeli regiones appropierant: quippe discretis plurimum locis deorum singuli mansitabant. Et licet per zodiacum tractum nonnulli singulas uel binas domos animalibus titularint, in aliis tamen habitaculis commanebant; nam in sexdecim discernitur coelum omne regiones. In quarum prima sedes habere memorantur post ipsum iouem dii consentes, penates, salus ac lares, ianus, fauores, opertanei, nocturnus-

In dero ánderun buënt ána iouem. dér óuh tár hóho gesézen ist. sô er in ál|len ist. tér éigenò flégare. únde 52. dér inbúrgo mars. ióh ter fóre búrgo. 'Tár hábeta óuh iuno gesáze. Der zuífel gót. Nichessa. Iouis skérara.

[uuánda tonsor in greca lingua silen héizet.]

Fóne dero drittun uuólta er échert éinen dára geládot uuérden. Tár uuären inne gesézene iouis spùotkèben. únde sine ótpudela únde minerua. Die uuären áber álle dò ze hóue. sáment ioue. in sínero ánaougi. Uuér sólti áber strit únde úngezumft. tie óuh tár sizzent. ze brútloufte ládôn. Sid sie óuh io únhold uuären sélbero philologiae? Einer, dér fiurgót. uuánda er des prútegomen fétero ist. tér uuárd tára geládot.

Tò chámen dára fóne dero fierdun. lúhsa diu uuilda. Únde dér diu uuólchen smélzet ze régene. únde éin lar des himeles. ánderer des héréies. únde dár míte iouis sún sékko.

Fóne dero finftun uuúrten geéiscôt. sô iouis únde iunonis hóf fúrefären uuárd. diu chórngéba. únde der érdcot. únde dero érdo fátir uulcanus. únde der ána-búrto.

que. In secunda itidem mansitabant, praeter domum iouis, quae ibi quoque sublimis est, ut est in omnibus, praedictus, quirinus mars, (i. pacificus) mars militaris, iuno ibi quoque domicilium possidebat, fors etiam, lymphae, diique iouensiles. Sed de tertia regione unum placuit corrogari. Nam iouis secundani, et iouis opulentiae, mineruaeque domus illic sunt constitutae. Sed omnes circa ipsum iouem fuerant in praesenti, discordiam uero ac seditionem, quis ad sacras nuptias corrogaret. praesertimque quum ipsae philologiae semper fuerit inimicae? De eadem igitur regione solus pluton, quod patruus sponsi est, conuocatur. Tunc lynsa syluestris, mulciber, lar caelestis, nec non etiam militaris, fauorque} ex quarta regione uenerunt; corrogantur ex proxima transcursis domibus coniugum regum, ceres, tellurus, terraeque pater uulcanus, et genius.

Fóne dero sêbstun uuúrtent óuh ir geládot iouis
 53. sune | dú fúoter gót. únde dú spélsékko. sámént spúote
 dero súnnún dóhter. Uuánda dér búrghalto uuígant. únde
 der stétegót [tér óuh áoaburto héizet.] tie uuúrten fóre
 geládot.

Ter uuíngot únde der frámsspúotesáre pales. uuúrten
 óuh keládot fóne dero síbendun. Úndriuua uuólton síe óuh
 tára. áfter lángeþa getráhtede. uuánda sí diccho cille-
 nio dienota.

[Uuár dienota sí cyllenio? Áno sô rhetorica
 únrehto nádôt. únde sí uerisimilia chôsot. fúre
 uera. Pedíu chád philosophia fóne íro in conso-
 latione boetii. Quae tunc tantum recto tramite —
 non deserit.]

Tiu áhtôda uuárd fúrefárn. uuánda dánnan álle die óberen
 geuúiset uuúrten. Eíner des lénzen níuuo ráð uuárd tán-
 nan dára geuúiset.

Fóne dero níundun. uuárd keládet genius úzer iuno-
 nis séldon.

Áber dú méregot. únde hérðcot. únde dú állero díngo
 sámaháfting. íóh tú unfúrhta. únde dú uuíllolf ir cháment
 fóne dero zêhendun.

Fóne déro éinlístun chám díu uuílsalda. únde uuílmáht.
 únde fabor der hírte. díen únholden feruuórfenen. uuánda
 die ne mahton chómen fúre iouem. |

Uos quoque iouis filii pales et fauor cum celeritate solis
 filia ex sexta poscimini. Nam mars quirinus et genius
 superius sunt postulati. Sed etiam liber ac sceundanus
 pales uocantur ex septima. Fraudem quippe ex eadem
 post longam deliberationem placuit adhiberi, quod crebro
 ipsi cyllenio fuerit obsequuta. Octaua uero transcurritur,
 quoniam ex eadem cuncti superius corrogati, solusque ex
 illa ueris fructus adhibetur. Iunonis uero sospitae gen-
 tis accitus ex nona. Neptune autem, lar, omnium cunctalis
 ac neuerita, tuque conse ex decima conuenistis. Uenit ex
 altera fortuna et ualitudo, fauorque pastor manibus refuta-
 tis; quippe hi in conspectum iouis non poterant aduenire.

Fóne dero zuéleſtun unárd échert ter fēſtenāre geládòt. 54.

Fóne dero drittezendun chāmen úrlaga. Die āndere dār geſézene. uuāren dero únholdon góto gezuālites.

Fóne dero fierdozendun uuárd keládòt ter ālteót. tēr sáte machot. únde sín himel iuno. *) [Dáz íst sín uuírten ops.]

Ter hélo iouis únde die liut cota. die chāmen fóne dero finftezēndun.

Fóne dero séhszēndun. uuárd náhtolf [tér óuh ín dero éristun sáz]. únde die márchōn hūotera geládòt.

Sò sie fóne āllen lānden des hīmeles. [dáz chīt fóne āllen zonis] sús keládòt uuúrten. sò uuúrten dō die ūzenan rīnges hēizent. fóne sélbes tes prūtegomen mánungo geládòt.

Únde dāra nāh tie méistera dero gaskéftò. iōh frōno núzzedo. iōh tie des sínnes hūotent. únde ālliu diu mánegi dero ānauuāltōn.

Uuér mág sò gnòte. [dáz chīt sò chūnnig] āfterchomo sín nume. daz er sie gezélle?

[Numa uuás ter ander chūning ze romo nāh romulo. Tēr éino zócchota sib. táz er sáment tien góten sélbo sprāche. únde sie ín lērtin uuélichiu sacrificia ālde uuéliche ceremonias ér ín

*) Kann auch uino gelesen werden.

Ex duodecīma sancus (i. qui sancit) tantummodo deuocatur. Fata uero ex altera postulatur. Caeteri quippe illic dii manium demorati. Bis septena saturnus eiusque caelestis iuno consequenter acciti. Ueionis, ac dii publici ter quino ex limite conuocantur. Ex ultima regione nocturnus, ianitoresque terrestres similiter aduocati.

^a Ex cunctis igitur coeli regionibus aduocatis diis, caeteri, quos azonos uocant, ipso commouente cyllenio, conuocantur. Tunc elementorum praesules, atque utilitatis publicae mentiumque cultores, omnisque populus potestatum, quis numae multus successor indicat?

bringen sölti. Sid er sie becheräta. unde in so
gesuäs uuäs. sö mähta er sie öuh zellen.] |
55. Tie gesämenoten sih älle föne iouis keböte in die himel-
faltenza. in skinenten stérnön.

[uuända sö mänig cot sö mänig stérno.]

EX CONGREGATIS ALII PRAECINCUNTUR AD OFFICIA.

Tò huöta ianus tero túron. iouis sárlinga stüonden
före dien túron. Älle die där in gån söltön die uuista be-
nämén. dára in fama lúto rüofendiú. [uuända si uuéibeles
unde scúltheizen ámbaht hábeta.]

Aber in demo iouis státa hús. [ih méino in sínemo
fórziche. där die lúte guón sint ze stánne.] där tréib
trátero spüöte dáz únneuendíga himel löz éin uuib tíu
adraslia héizet.

[taz chít petrosa. Si uuäs tés lieza. uuénne
íoman sólti gebürn uuérden álde erstérben.]

Imarmene [dáz chít continuatio temporis] iníeng tie föne
dero uuérbün spríngenten rínga. mít íro geuuúndenen
brúst túoche.

[Uuända in zito gelih uuérdent unde írstér-
bent ménnisken.]

Uuända áber tres parçe iouis prícfarun. sine réda filo ge-
uuáro seribent. ih méino cloto. [dáz tir chít euocatio. s.
hominum de non esse in esse.] unde lachesis. [táz tir
56. chít sors s. qualiter uiuant.] unde atropos. | [taz chít
absque ordine s. moriendi. uuända sie in állen álteren er-
stérbent.] Tánne sic gesábin daz hêrote sih sámenon

Qui confestim omnes imperio iouis conuocati, in aulum cae-
litem cum uibrantibus uenere sideribus. Tunc ianus in limine
militesque iouis ante fores regias constiterunt, ingressuros
etiam cunctos nominatim uocabat fama praeconans. At intra
consistorium regis quaedam femina, quae adraslia dicebá-
tur, urnam caelitem superamque sortem irreuocabilis raptus
celeritate torquebat, excipiebatque ex uolubili orbe deci-
dentes speras peplo inflexi pectoris imarmene. Cloto uero
lachesis atroposque, quoniam sententias iouis orthographae

in daz sprächbûs. Unde sêben iouem sîh chûninglichô gâreunen. Sô uuâztôn sie îro griffela. also scribun sûln. unde dero buocchamero flêgerun. unde blânoten îro tabel-las. ze scribenne die tâte ûnde dên rât tero himiliseon.

PER INSIGNIA IOVIS MUNDI FIT DESCRIPTIO.

Iupiter sin gegâreune dô âna légende. dâz er êchert ânalegeta. sô er in sprâcha gân uuôlta. âna sâzta er demo houbete chûninglichero smîdo glizenda coronam. Unde be-dâhta er den nól mît êinemo rôtemo tûoche. dâz imo pal-las tiu uuêrch méistera uuôrhta.

[Tâz ist ter septenarius numeros palladis.

tên si gegêben hâbet tien rôtenten planêtis.]

Târa nâh ûmbe tэта er sinemo uuizen genuâte. [sô diu lûft ze ôberost ist.] clâsefarcuue hélina. [sô diu luft nide-ror ist.] Tie dir getôpfôte. mît stérnahten ougon. mánige skîmen dûrhsîkenen. [Uuânda dûrh tia lûft skînent tie stérnen.]]

Tô rêihta er mît tero zeseuuûn zuêi sîpuuelbiu chli-57. uue. [dâz chît zûo (*sic*) spêra.] êina gelicha gólde. [sô diu súnna ist.] ândera gelicha electro [sô der nâmo ist.] Mit tero uuîsterun ferdrûhta er sâmo so linendo. sîna niun-liutigun lyrun.

[Uuânda si niun sêiten hâbet. Sîbene dero

studio ueritatis excipiunt, utpote librariae superum, archiui-que custodes, quum senatum curiamque contrahi, et ipsum tonantem, exuiis indusiari publice cernerent, magistratus in acta caelestiumque consultum, stilos acuunt cerasque componunt. Tunc iupiter publica et quae senatum contracturus assumit indumenta percipiens, apponit primum uer-tici regalis serti flammantem coronam, contegitque ex postici caput quodam uelamine rutilante, quod ei praesul operis pal-las ipsa texuerat. Dehinc uesti admodum candidae obducit amictus hyalinos, quos stellantibus oculis interstinctos crebri uibratus ignium lominabant. Tunc duo globosos orbes, quo-rum unus auro, electro alius praenitebat, dextra porrectiore corripuit; laeua enneaftongon chelin innotenti similis impri-

singenton planetarum. den ähtoden dero lûtreistun
himelspero. den niunden dero uuázero dôzes hier
in érdo. Tén éinen dôz hôret man. die ándere
sint sò ferdrúcchet. táz sie nioman ne hôret.]

Tellus skûohta in mít cráséfäreunen scûhen. sámó grûonèn
sò sinaragdus ist.

Ër sáz áber án éinemo bizucche. úzer fáuuen féderon
genuébenemo. únde geféhtemo.

[Uuánda diu lûft sizzet. án dero gebliûomô-
tun érdo.]

Fóne démo lôzta in mánega uuáz ketópfotiu. ioh kefêhtiu
fáreuua. [álsó in lénzen diu érda getân ist.]

Únder dien fûozen bárg er éina drizinga fûrkun.

[diu neptuni ist. Uuáz bezéichenet tiu áne
tres naturas aque. ih méino dáz si mobilis únde
potabilis únde liquida ist?]

ITEM EIUS DESCRIPTIO PER INSIGNIA IUNONIS.

Iunonis stuôl stuont nideror: geristlichó gegáreter.

[Nideror fóne diu. uuánda aer nideror ist
dánne ether.] |

58. Si sáz kehúltiu mít íro uuízhullun. Uuás íro ouh ána getân.
íro houbet pánt. keuuórhtez úzer tiuren gimmon. Tár unás
ána diu grûoni skithidis lapidis. [tér fóne skithia chúmet.
únde dánnan genámot ist.] ioh tér dráto bligskímo ceraunio-
rum die fiurfáreuue sint. [únde fóne demo blícche genámot
sint. uuánda ceraunium grece fulmen chît latine.] iôh tiu

mebat. Calceos autem smaragdineae fluctu uiriditatis herbosos
uestigiis eius tellus annexuit. Insidebat autem ex pauonum
pennis intertextae oculataeque pallae, ex qua multicoloribus
notulis variata pictura uernabat. Sub calceis uero fuscina
deprimebat. Huius suggestui iunonis subditus consessus, haud
indecenter ornatus, ipsa uero tecto capite, lacteo quodam
calumnate, praenitebat, cui gemmis insitum diadema pretio-
sis; nam neque scythidis uirecta, nec cerauniorum uibrans
fulguransque lumen, nec flucticolor iacyncti credebatur ab-

blâua misselichi des iacyncti. Dia houbet, zierda álla.
bráhta funoni taumantias.

[Táz chát mirabilis. tíu oúh yris héizet. Yris
ín nube táz íst sertum iunonis. Tár síhet wan
ána dia fáreuwa skithidis, únde, ceraunii, únde
iacyncti.]

Íro análútte uuás íro bràoder gelih, dúrhsihtgez fòne éme-
zigero liebsami.

[Uuáz mág etheri gelichera sín, dánne aer.
só heiter íst? áne dáz ér ío ín gúotemo íst, sí
grúnzet áber diccho fòne úngeuútere, Aether íst
íto stille, aer uuárt ófto getruóbet.]

Íro uuát uuas kelih yalı lapidi dér lútterer íst, áber daz
houbet túoh uuás timberez.

[Uuánda diu lúft íst túrbsihtig, uuólchen
únde nébel sínt truóbe.] |

Úbe áber lieht tar ána cháme, só skíne sár únder dien 59,
úmbe hábenten nébulen, ételih cláz tero héiteri.

[Álso iz táne feret, só diu uuólchen únde
der nébel síh pegínnent skēiden.]

Sí ín dero zéseuuun den blig hábende, únde án dero uuín-
sterun éina timpanun mít prútelichen chláfleichen, íoh tár
úndere hírlícho ersuizzende, téta sí dia érda fòne démo
flòdere ernázen.

[Táz íst poeticum, dáz ter règen sí iunonis
suéiz.]

esse profunditas. Sed totum illud sertum capitis taumantias
obtulisse reginae caelitum ferebatur. Ipsius uero diuinae uultus
assidua perlucens gratia, fratri consimilis, nisi quod ille
immutabili laetitia renidebat; haec commutationum assi-
duarum nubilo crebrius turbidabatur. Nam uestis eius
hyalina, sed peplum fuerat caliginosum; quod tamen si
appulsu cuiusdam luminis tangeretur, inter obumbrantes
nebulas sudae perspicuitatis gratia praeniteret. Haec fulmen
dextra, laeua sonorum bombis terrentibus sustinens tym-
panum, sub quibus plurimum sudans ima subiecta roscidis
(i. aquosis) uidebatur inundare fluoribus. Iluius uero calcei

Íro scúha uuären sálcuue. áber diu sóla. zòh ze náht fáreuno.

[Uuánda mittiu náht íst io finsteriu. áne in plenilunio.]

Úmbe diu chmía. hábeta sí éina bindum misscfareuna. diu óugta sih unilon óffenó. unilon uuárd taz tíu fèhi dar ána zegándo sih kedúnnerota. únde. só gáreuno fersuánt. sámó so dár fóre nieht sólehes ne uuáre.

[Táz íst kesprôchen fóne dero fèhi des méris. únde állero suébe uuázero.]

DE INTELLECTUALI MUNDO.

Sús chúnigliche gáro sizzende. scóuuton sie fóre in éina speram. úfen éinemo stúole ligenda. in mánigfalta 60. uuis kezzeichen|dz. Tíu fóne állen elementis só zesámene gedúhet uuás. táz nieht tár ána ne bráste. álles tés tíu natura begrífet.

[Állez taz uuérlt píle uuás sáment fóre io uis óugon. uuánda in gótes müöte. únde in gótes prouidentia. uuás io gebíldot. únde sáment pegrífen. diu súnderíga misselichi állero creaturarum. Táz íst tíu primordialis causa. díá plato ideam héizet. náh téro dísiu ánasíhtiga uuérlt kescáfen íst.]

Án déro spera uuás ter hímel áller. lúft únde uuázer. érda

admodum furui: quorum solea atrae noctis nigredine coloratur. Nam eiusdem genua, zona quidem diuersicolor ambiebat, quae nunc perfulgido resplendebat orbe, nunc uanescentis gratiae tenuata uarietas ita penitus obliquabat, tanquam nihil habuisset ante discolorum. [His igitur indumentis decenter ornati, ante consessum in suggestu sidereo positam quandam speram celatam uarietate multiplici conspiciantur, quae ita ex omnibus compacta fuerat elementis, ut nihil abesset, quicquid ab omni creditur natura contineri. Illic omne coelum, aer, freta, diuersitasque tel-

érda únde hella. íóh púrge únde geuúigke. íóh állero sláhta tier. únderskeitigo íóh sáment. Tíu spera uuás tírro uuérhte gescáft. únde bilde. Uuáz álle. únde uuáz íogeliche liute állero díeto. tágeliches ílen getúon. dáz skínet ál úzer démo. spíegule des píldonten gótes. [Táz uuirt ál erséuucn ín déro spera.] Uuén ér uuólti lázen gedíhen. álde míssedíhen. únde uuén gebórn uuérden álde erslágén uuérden. dáz píldota er ímo ál dár sélbo | mít sínero hánt. Uuélíh 61. lánt er uuólti ferdósen. álde gesálígon. uuáoste uuésen. álde búhafte. dáz kemisselichota er ál. sélbchostiger scáffare.

Tísen állelichen úrlag ín déro spero scóuunonde. íóh sképfende. híez er ín lázen dáz hêrote dero góto.

SATURNUS ET OPS ET CETERI PROCERES ADMISSI.

Sô uuio dô sáment íngíengín díe díu uuíha chráft íro gótheite námolose héizet ío dóh gágen díen hêresten. únde méist gágen íro zuéi fórdéron. stúonden síu úf.

Saturnus íro fáter lázota án sínemo gánge. íóh únspúotig uuás er ís. Únde mít pláuuemo túoche behúlder.

telluris, claustraque fuerant tartarea. Urbes etiam, competa, cunctorumque species animantium, tam in specie quam in genere numerandae. Quae quidem spera imago quaedam uidebatur ideaque mundi. In hac quid cuncti, quid singuli nationum omnium populi quotidianis motibus agitent, pede reformantis speculo relucebat. Ibi quem augeri, quem deprimi, quem nasci, quem occidere iupiter uellet, manu propria ipse formabat. Quam terrarum partem disperdere, quam beare, quam uaslam quamque celebrem cuperet, fictor arbitrarius uariabat.

Hoc igitur fatum publicum conspicans componensque deorum senatum iussit admitti. Quamuis intus, quos innominabiles sacra uis testatur, intrarent, tamen etiam primatibus diuum, praesertimque parentibus uterque consurgunt. Uerum sator eorum gressibus tardus ac remotor incedit, glaucoque amictu tectus caput. Praetendebat dextra

[4]

trüog er án dero zéseuum éinen fiurenten dräcchen. dër daz iâr bezéichenet. sinen zägel slindenten. dës nâmo sò man uuânet tia iâr zâla ûns keouget.

- [Táz ist fõne diu. uuânda er grece hëizet tez. táz tir chît comedens. án dëmo nâmen bezéichenet tau. CCC. e. bezéichenet. V. zeta bezéichenet. LX. Sò mánig tág ist in iäre. ih mémo. 62. CCCLXV. | Ûnde imo gefället táz er hëize comedens. uuânda tempus frizet ál dáz tir ist. Fõne diu chît iz in bjauurte. álter ál genimet.]

Sin grâuvi. uuás uuínterlichen soëuuen gelih. Sò uuio man uuândi. dáz er áber chînt uuérden máhti.

[Uuânda iâr erältët ze uuíntere. ûnde eriungget ze lénzen.]

Sin chéna ist ketrágenlih ûnde föllide. Ûnde dóh sí fëselig müoter sí. mít chínden befángeniu. dóh pedáhta íro blúomfëhun uuât éin grásegiu hùlla. [Uuânda diu érda ist ticchesta dero elementorum. sí ist ouh fëselig. ûnde grásegiu.] Ín dëro dir fölligliche lágen die scázza göldes ûnde gimmon. iòh állero geuuáhste. ûnde álles tés rátes tero sámon.

U E S T A.

Ze íro hábeta síh uesta. díu íro geáltera uuás.

[Fíur ist ében ált tero érdo. ûnde líget ferbórgen in dien stéinen. ûnde in dien érdlucheren. álso in ueseuo câmpanië skínet. ûnde in ethna sicilië.]

flamniuumum quendam draconem caudae suae ultima deuorantem, quem credebant anni numerum nomine perdocere. Ipsius autem caniciens pruinosis niuibus canedicabat, licet etiam ille puer posse fieri crederetur. Eius coniux grandaeva corpulentaque mater, quamuis fecunda circumfusaque partubus, tamen floridam discoloramque uestem herbida palla contexerat. In qua totus gemmarum metallorumque census, atque omnium prouentus frugesque sationum larga admodum ubertate ferebantur. Huic uesta, quae etiam coeua eius fuerat, adhaerebat.

Tiu getórsta iqui daz hóubet chíssen. uuánda sí sín mágezoha íst. únde sí ín bármôta sô man ságet.

[Unánda, celestis ignis íst óbe ether. únde úmbe etherem. únde dáz chédent philoso|phi mít érdfiure gezúgedôt uuérden.] 63.

S O L.

Náh tien uuárd tára ín geeíscot. tér goldfáreuuo sol. mít sínero uuízun suéster luna. Tén fúre fúor. sô er begónða chómen. éin rôt skímo. púrpurun gelícher. únde ín rôsfareuuo skôni erskéinda er álla díá fálenza. ánderen zíerdon [dáz chít stérnon] síh pérzenten.

[Táz íst tiu gáreuui des hímeles. tíá uuír séhen ín mórgen. ér díu súnna úfkáuge.]

Ióh sélber iupiter túncheleta fóre sínero skínbari. uuídere uuíchender. sô er ingándo den hóubet skímen érist óugta.

[Táz íst secundum rhetoricam emphaticos keságet. táz chít michellico. latine chít iz exagge-ratiue. Íh méino uuío ióh sélbes iouis stella. tíu fóre filo glánz íst. tánne. úrouge uuírt. sô díu súnna stát skínen.]

Sélben díe spere díe iupiter ín hénde hábeta. [íh méino sélben díe stellę solis et lune.] díe skínen gágen demo speculo dés íngelégenen líhtes. [Síe ínfíngen ín síh. tíu lícht tero góto. apollinis únde lune.] | Áber díu ge-64. fêhta únde díu zíero gegáreta iuno. erblichendíu fóne íro

Quae quod nutrix iouis ipsius, suoque eum sustentasse gremio ferebatur, caput regis ausa est osculari. Post hos candida cum sorore sol auratus expelitus; qui mox ut coepit ingressui propinquare, purpurae rutilantis puniceus quidam fulgor anteuenit, et rosulenti splendoris gratia totam aulae ipsius curiam obstupefactis caeteris ornatibus illuminauit.

Ast ubi primos honorati capitis radios ingressurus im-misit, ipse etiam iupiter paululum retrogressus sub immensi nitoris lumine caligauit. Spere uero orbesque, quos dextra sustinebat, ueluti speculo cognati refulsere. Iuno autem diuersicoloris illustris ornatibus, ac uaria uelut speculo

[4*]

lichte. sámo so fone gelégenemo spágele. uáird si in
uáizero héiteri.

[Also dñu láft io dñanne ist. sô dñu súnna úfkát.]

DESCRIPTIO ESTIUI TEMPORIS.

Apollinis corona uoás keríngtin únde glízendia. Zúclif
túrero stéino glízemen hábeta si. [dáz sint zúclif mánoða
des iáres.] Tri uuáren án sinemo énde.

[dáz sint triu súmerzeichen. gemini. únde
cancer únde leo. Úbe dñu ne becbénnist. tiu
zéigot tir maior ura. Uuánda sô si chûmit in
altitudinem celi. sô sint gemini gágen iro chélun.
cancer gágen dien fôrdere fuoren. leo gágen
dien áfteren. Selbin ura ist zù demo nôrde. mán-
nelichemo zéichenháftin. fone dien siben glátén
stérnôn. die áller der liut uuágen héizet. únde
nâh émemo glóccun iôche gescáffen sint. únde
ében mîchel sint áne des mîttelosten. Uuclée uuá-
ren dárána?]

Lichinis [tér purpureus ist. únde dánnan genámôt ist. táz
er lucernę gelih ist. diu grece lichinis héizet. Dér ist ge-
minorum. únde iunii mensis. uuánda dánne purpurei flores
chóment. Áber] astrites [ist éin uuíz stéin. genámoter ab
astro. dáz chit a stélla. uuánda man dár inne sibet sámo
65. so | éinen stérnen uuárbelôn. Dér ist cancri únde iulii.
uuánda er gelich ist tien uuízen. únde ében mîchelen zuéin
stérnon. die in cancro méisten sint. únde aselli héizent.]
Ceraunos [ist éin fáleuuer stém. fone fulmíne gehéizener.
Dér ist leonis. únde augusti. uuánda diu súnna dánne
prénnet. sámo so blig fiur.]

Tie gemmę benámen dáz mît téro dráti iro skimon.

cognato luminis gemmarum luce resplendens, candentibus
serenis enituit; erat enim illi in circulum ducta fulgens co-
rona, quae duodecim flammis ignitorum lapidum fulgurabat.
Quippe tres fuerant a fronte gemmae: lychnis, astrites, et ce-
raunos, quae eius effigiem reuerendam a cognitione conspi-

dáz in ánaséhente ne bechnáton. Unde einju uuás kenómen
sô man chád úzer démo gílse cancri. ánderiu úzer leonis
óugón. diu drítta úzer démo énde geminorum.

[Dáz chád man fône diu. uuánda sie dien
geliche sint. álso iz keságet ist.]

U E R I S.

Ándere séhse skínen án dien sítón dero coronę. Dero
ist éiner smaragdus.

[állero stémo grúonesto. fône amaritudine
gehéizener. uuánda io grúone éiuer ist. Tér ist
kegében tauro únde maio. uuánda dánne ist louíb
únde grás in ale grúoní. Taurus ist únder demo
síbenstirne. únde sín hóubet ist mít finf stérnon
sô gescáfót. táz man éinen síhet án dero málo.
éinen án demo uuísteren óugen. zuéne án demo
zéseuuen zesámíne chlébente. díe fúre éinen ge-
zélet sint. Zuéne án dien hórnén. Dero zuéio
ist ter zéseuuo. rôť únde filo óffen. Díe fínfe
héizent la|tíne suculę. greco híades.]

66.

Ánderer héizet seithis

[fône scithia dännán er chúmet. Tér ist óuh
crúone. álso diu érda ist in aprili. sô diu súnna
gát in ariete. Án arietis hórnén stánt filo gláte
stérnen fiere. náh tien hórnén gechrumpťe. Díe
mág man óuh uuóla bechénnen fône demo síben-
stírne. uuánda sie uuésterhálb sín sint. úde ún-
der zuísken ándere nebéine ne sint. áne des trian-
guh. daz deltáton (sic) héizet. táz mít úndarlichen
stérnon gebídot ist. Áber aries híndersíhet sín
ze tauro. únde bedíu sint óuh sine posteriora

cientium vibrantes radiorum fulgoribus occulebant. Qua-
rum alia cancri cerebro. leonis oculis altera, geminorum
fronte assumpta tertia dicebatur. Aliae sex ex utroque
latere rutilabant, quarum smaragdus una, scythis altera,

bechéret óstert. zù dien fier stérnon. die ùns
ougent. ín zilun stánde. sámó so ába fersnitenen
taurum ze dien lánchon. Mit tien bëinon tréttot
ér cetum. tér ímo súnt halb íst.]

Ter dritto héizet iaspis

[fóne aspide serpente dér in ín demo hòu-
bete tréget. sò man chît. únde dér íst qúh éte-
uuz crùone. álso ouh ín martio éteuuz pegínnet
crùen. sò diu súnna íst ín piscibus. Tér piscem
bechénnen uuéllé dér aquilonius héizet. tér séhe
fóne cornibus arietis uuóla férró uuéstert. nórd-
halb tes signiferi. dár sibet er éin filo skínbarig
triangulum. uuito indánez. únde ióh úzer fíof
stérnon. die án dien órten. únde án dien síton
stánt. kebildotez. Án démo bechéenne sín hóubet.
Tánnan férró súndert. sibet man án demo signi-
fero dáz kemáhcha triangulum. úzer fier stérnon
náh ében míchelen. álso gebildotez. álso ín arith-
metica diu mínnes|ta pyramis kemálet íst. Íh
méino dáz trí stérnen daz triangulum máchont.
únde der fierdo. réhto ín míttemen stát. Án démo
bechéenne des mínneren hóubet. tér notius héizet.
Fóne dien zuéin triangulis píugent síh úf óstert
íro uincula. mít tien die zágela zesámíne |ge-
chnúpfet sínt. Ín demo bíugen síhet man pega-
sum. sámó sò únder zuísken físen betánen.]

Únder dero gimmon grùoni. skínen demo mére féseli-
giu licht.

[uuánda diu lénzesca súnna getùot féselen
diu méretier.]

únde diu sòzi des inneren blíches. erskéin dien rínne-
ten uuázeren.

[uuánda ouh tíu núzze uuérden ín lénzen.]

iaspis tertia uocabatur. Inter quarum uirorem foeta mari
lumina coruscans fronti quaedam interiori suauitas resplen-

A U T U M N I.

Têmo in míttemen stânden iacincto uuâren gefuoget péidenhâlb dentrides ûnde eliotropios. Tîe stéina gegrâse-gotun dia érda in guissen hértou dero zîto. Tîe man sâget imo ze sinemo dioneste brâht hâben. die zesânine gerâten zuêne gnôza hérbest ûnde lénzen.

[tîa éina temperiem máchont. ûnde éina léngi dero tâgo iôh tero náhto? Eliotropios íst crûone mít plûotfâreuuen strimon. die iôh tero súnnun skimen | blûotfâreuue. ûnde tûnchele gemáchont. 68. úbe er ín éinemo bécchine fóllemo uuázeres ûz ketrâgen uuírt. Pedíu hábet er dén námen. dâz er súnnauuéndiger hêizet. Dér íst uirgini ûnde septembrio gegében. uuânda diu grûoni ín demô mânode begínnét kân in rôti. Álso dû fône demo mêren septentrione leonem bechénnen máht. tér ûnder imo íst filo ôffenero stérnon. sô máht tû ûnder leone séhen éina smála strâza ûndarlichero stérnon. die ydram máchont. ûnde dih réhto léi-tent ze uirgine. Tîa bechénnest tû sámfto. uuânda si ôffenero stérnon íst. ûnde gescâffeniu. álso éin ûnebensîtig quadratum. Târ síhest tû sia súnthâlb tes signiferi. álso dû ôuh geminos ûnde aquilonium piscem nórdhâlb síhest tes signiferi. Dentrites uuírt keántfristot arboreus. uuânda dentros grece arbor chît latine. Dâz íst éin uáfeuuu gemma. diu ôuh sucinum héizet. tíu úzer den bóumen díuzet. álso flíed ûnde hârz ûnde diu ába dien bóumen ín dâz uuázer fállendo ze stéine erhârtet. Tíu íst mít réhte gegében libre ûnde octobrio. uuânda dâne fálcuuet taz loub. ûnde

debat. Hyacinthos, dentris, etiam eliotropios utrinque compacti. Qui lapides coloribus suis terras ratis temporum uicibus herbidabant; quos ei ad obsequium numinis recurrentes uer dicebatur et auctumnus munere contulisse.

69. dānne suīzzet méist úzer dien bóumen. Iacinctus ist nāh temo blūomen gehéizen. Únde uuānda er uuēitiner ist. unde uuilon tūncheler. bediu ist er scorpioni gegében unde nouembrio. in demo nébel unde tūncheli ist. Uuárte des mánen férte. sò er úzer leone gānge. ér léitēt tih ér. er ze dehéinen stérnon chóme | fúre uirginem gāndo ze libra. dáz sīnt zuéne stérnen gnùog michele. die chele scorpionis héizent. Sélber scorpìo hábet tuuérés án demo rúkke zuéne gláte stérnen ében michele. die filo réhto enchédent tien dān nan úf síh zillenten stérnon serpentarii. dér úfen scorpione stāt. túrh tie zuéne mītte ist tes mánen fárt. unde ánderro planetarum. Fóne dien máht tû in bechénnen. uuānda án ímo die zéichenháften testen sint.]

H I E M I S.

Táz áftera *) téil dero coronę. uuás zesàmine gehéftet úzer ydathide.

[dér fóne demo uuázere genámot ist. unde ouh enidros héizet, uuānda man dār inne sihet. sámso so éinen brúnne springen.]

Únde úzer adamante.

[dér demo háselnúzechénne gelih ist. unde den nioman ferbréchen ne mág. áne geuulohten in demo búccinen blúote.]

Únde úzer demo cristallo.

[dér fóne glacie genámot ist. tánne úz man chīt táz er uuérde. Ydathides uuirt kegében aquario unde february uuānda iz tanne filo régenôt. Aquarius ist zéichenháfte. án dien béinen mēr dānne er fóne dien béinen úf sí. unde án zuéin

*) Es steht áftero.

Posterior autem pars corone ydatide adamante et cristallo lapidibus alligabatur. Hos enim hiems undosa genuerat.

stérnon zesámíne chlébenten. díe án sínemo uuín-
steren téile sint. téro hálb er ze capricorno be-
chêret íst. tár er urzeum hábet. Áber capricornus
íst zéichenháste fóne demo lacteo circulo dér
úber | sín hóubet cát. únde óuh taz er áfter há- 70.
bet fóre demo zágele dri stérnen uuíto ze gréite.
únde nider gebógene. ándere dri án demo zágele
déro sélbun geskéfte. áber úf kebógene. Témo
íst adamans sáment ianuario mít réhte gegében.
dúrh tia hérti álles tes tánne gefróren íst. Cristal-
lus íst sagittario únde decembrio gegében. uuánda
in démo mánode isên gestát. Sagitarius íst éin
filo óffen zéichen. únde uuóla geskéidenez fóne
dien ánderen. Sín gescáft íst náh alsólih. sô dés
mínneren. a. Der fórdere teil íst uuízero stér-
non. der áfter téil dér ze capricorno síhet. tér
hábet éinen rôten stérnen. mēren dānne die án-
dere sín.]

ITEM DE EIUS HABITU ET FORMA.

Tú uuándist sélbiz taz sín fáhs uuésen gúldinez. únde
sine lóccha gefédelgoldôte.

[Fédelgöld. táz chít filo dúnne góld. uuánda
sô man iz túnnesta gesláhen mág. táz héizet brat-
tea. i. lamina tenuissima.]

Án demo ingänge hábet er éines scónis chindes kelíchi.
[uuánda diu súnna in mórgen chíndiskiu íst.] áber in mít-
temo gänge éines trátes iúngelínges. [álsó óuh tiu hízza
stárchesta íst in mítten dág.] áber án demo úzláze [ih
méino ze ábende] éines | erlégenes álten. Tóh súmelíchen 71.
dúohti. dáz er zuélif píldē oúgti.

[náh tien zuélif stúndon des táges.]

Ipsius uero diui auro tinctam caesariem comasque crederes
bratteatas. Facie autem mox ut ingressus est, pueri reniten-
tis, incessu medio iuuenis anhelí; in fine senis apparebat
occidui; licet duodecim nō nullis formas conuertere crede-

Er uuás sélbo fiurin.

[táz skinet án sinero héizi.]

Sine fúoze sint keřderet.

[táz skinet án déro snélli.]

Sin láchen geuuórmôt. áber filo hártó góldrôt. Án
dero uuínsterun trûog er éinen rôten skilt.

[uuánda sélbiu diu súnna éinemo skilte gelih íst.]

Án dero zéseuuun éina brinnenta fácchela.

[Álso die poetę ságent táz álliu diu uuérlt
lieht hábe. fône apollinis fácchelo.]

Sine scuha uuáren geliche. únde órcholchine.

[Piropos chît uisio ignis. álso dáz metallum
ouget uisionem ignis. tánne góld. únde zuifalt
chúpferes zesámne gegózen uuirt.]

L U N A.

Pi imo stûont sin suéster luna. mít mánmentsámero
únde lindero ánasihle.

[uuánda si ne uuídersláhet tiu ougen nieht.

sò diu súnna.]

Únde si enfieng íro lieht. fône des prûoder lampade.

[uuánda íro ne máhti nieht eclipsis keské-
hen. úbe si iz fône íro sélbun hábeti.]

PLUTO ET NEPTUNUS.

72. Näh tien uuúrten | ín ferlázén iouis prûodera. éiner
uuás fône demo méreuuáge plánuer. ánderer uuás fône
náhtlichemo scáteuue pléicher. Íro ionuéderer trûog sin

retur. Corpus autem eius flammeum totum, pennata uesti-
gia, pallium coccineum, sed auro plurimo rutilatum; sinistra
autem manu clypeum coruscantem, dextera ardentem facem
praeferebat. Calcei uero similes ex piropo, quem iuxta
lunam leni quodam teneroque uultu ex fraterna fulgore in
lampade resumebat. Post hos admissi fratres iouis, quo-
rum alter maritima semper inundatione uiridior, alius luci-
fuga inumbratione pallescens; in capite uterque dominandi

diadema álsó chúnig sólta. Éiner trúog uízez únde ében-
fárcuuez tero gráuui des féimes. únde des mére sálzes.
ándere trúog keuuórhtez úzer ébeno. únde suárzez fóne
dero héllolichun náhttimberi. Tér uuás rícheró dánne der
brúnder. únde gechister fóne átehaftemo geuwinne dero
gebórnon.

[uuánda diu hélla ferslindet ál daz ter lébet.

sí ne uuírdet. níomer sūt.]

ter ánder uuás fóre mícheli. únde fóre héui erbárôt. únde
feruuérfende mít nôte guúnnenen richtuom.

[Michel íst ter mére. únde ín uuélla síh

héuendo álde ín cessa. uuírfet er úz táz er ío-
ner guán.]

STIX ET PROSERPINA.

Íro chená uuáren úngelih. Uuánda díser. [íh méino
neptunus.] práhta mít ímo sína chénun [stigem. | dáz chít 73.
purificationem] állero góto mágazohun. únde gástkébun.

[Uuánda díi terrestres ne uuúrtin níomer
celestes. úbe sie. ín stige palude ne uuúrtin puri-
ficati.... Díu toúfi gáb ín celeste consortium.
Fóne diu ne múoson díe góta síh níeht fersuéren
be stige.]

Áber pluto bráhťa éina díernun. [íh méino proserpinam.]
uuáhsennes mándaga.

[Proserpina. dáz íst álles érdrátes tíchsamo.

díu íst puella. uuánda érdsamo iáro geliches. ní-
uuer chúmet.]

sertum pro regni conditione gestabat. Nam unus albidí
salis instar candidum atque spumarum canicieí concolorum,
alter hebenum ac tartareae noctis obscuritate furuescens,
qui quidem multo ditior fratre, et semper eorum, quae
gignuntur conquisitionibus opulentus; alius uero propter
molem elationemque corporis renudatus ac despuens di-
uitias oppressione quaesitas. Uerum utrique diuersa coniux;
nam hic nudus omnium nūtricem deorumque hospitam
secum ducit; ille puellam accessibus (i. incrementis) gra-

Er uuás sélbo fiurin.

[táz skînet án sínero héizi.]

Sine fúoze sînt kefîderet.

[táz skînet án déro snélli.]

Sin láchen geuuórmôt. áber filo hártó góldrôt.
dero uuínsterun trûog er éinen rôten skilt.

[uuánda sélbiu diu súnna éinemo skilte gelih ist.]

Án déro zéseuuun éina brínnenta fâcchela.

[Álso die poete sâgent táz álliu diu uuérht
lieht hábe. fône apollinis fâcchelo.]

Sine scúha uuâren geliche. únde ôrholchine.

[Piropos chit uisio ignis. álso dâz metallu
ouget uisionem ignis. tânné góld. únde zu
chúpferes zesâmine gegôzen uuirt.]

L U N A.

Pi imo stûont sîn suéster luna. mít mánn
únde lîndero ánasíhte.

[uuánda sî ne uuîdersláhet tiu ougen
só diu súnna.]

Únde sî enfieng íro lieht. fône des prûoder

[uuánda íro ne máhti nieht eclipsia
hen. úbe sî iz fône íro sélbun hábeti.]

PLUTO ET NEPTUNUS.

72. Nâh tien uuúrten | ín ferlâzen iouis prûoder
uuás fône demo méréuuâge plânuer. ánderen
nâhtlichemo scâteuue plêicher. íro ionuêl

retur. Corpus autem eius flammeu
gia, pallium coccineum, sed aur
autem manu clypeum corus
præferebat. Calcei uo
lunam leni quodam
lampade resumet
rum alter mar
fuga inumbra

...men. dër án sínemo hóubete
 ...skinet ter gemácho. uuóla
 ...dien zuísken skinent trí. die
 ...mácho. Téro sint fínfe.
 ...tú án demo mëren dër castor
 ...tára gágene den mñneren án
 ...den mëren án dien fáozen. unde
 ...sternon nder zuísken. Ze
 ...téro zérchen gelih tie sëlben gelih
 ...pollux mñnero bedju sí. quánda er
 ...ist. unde castor méroro. uuánda er
 ...also iouis sùn sól.] |

HERCULES.

75.

...dó éiner micheles mágenes. sölíches man ér
 ...unde ío geeínoter síh ze éruuérénne álles
 ...unda hercules álles monstis síh ío
 ...dáz chít álles egeñeren. Uuáz sint
 ...etier. áne éigesin gelíchiu tier. Sô ydra
 ...unde arpię. unde centauri. án dięn er sígo

...uuárteta mít tuuérén óugon. án síne grózen
 ...unde án sín guóllih kéínón.

...ren óuh ánderiu uuíb chiesende. uuér er nder

[dáz chít. uuíolih er nder dięn ánderen
 re.

...is éiniu máged. ánderiu uuás mñoter állero gebúrtó.
 ...eta gelíte. ánderiu úngehíte.] Énero uuás kehénde
 ...mít temo chóchere. [uuánda sí uenatrix íst.]

...dam roboris inauditi et extirpandis semper ad-
 ...praeparatus. Sed eius miros lacertos rictusque
 ...nobiles) sublimis iuno cernebat, quis inter eos
 ...feminae; quarum una uirgo ferebatur, alia ge-
 ...nnium mater; illi arcus cum pharetra, huic

Tiu sâ chörn gëbe iro bêtären. dâz sie iro gehéizen
ze gëbenne dia cêntegostun.

[Pediū héizet si ouh échate. dâz chît cen-
tum. unánda der érduuôcher ôsto chûmit zênzeg-
fáltiger.]

MARS ET LIBER.

Sô uuürten dô inferlâzen iouis sûne. Têro zuéio uuás
ter fôrderoro éin rôtt iungeling [uuánda sîn stérno rôtt ist].
ûnde slindare iôh târstesare des plûotes.

[Pediū héizet er mars. álso mors.]

Tér ánder uuás mámmende. ûnde mínnesam. [Uuáz
ist húgelichera ûnde mínnesamera uuíne.] Sîn rêbemezers
74.ân dero zêseuuun trágende. | ûnde sînen sláfmáchigen
chôpf án dero uufnsterun. Iôh spilôgerner chád man dâz
er uuáre. Sîne géngé uuáren scránchelige. Únde feruún-
dene sône dero trúncheni des stárchen uuínes.

CASTOR ET POLLUX.

Nâh tien châmen zuêne brûodera gelîcho getâne.

[uuánda sie gezuínele sint. éinero muóter
chínt. tiu leda hiez. náls éines fáter.]

Dér éino chám mît tágés stérnen. ánderer mît náht stérnen.

[Uuánda man ín iro ortu. ûnde ín iro occasu
den éinen síhet áne den anderen. pediū chît man
dâz ter éino si des tágés. ánderer dero náht. Ter
mínnero dér pollux héizet. tér gât êr úf. mît éi-

tulantem, quae ita plerumque frugem exposcentibus tribuit,
ut magni numinis uota sint eidem redhibere, centesimam.
Dehinc admissi tonantis ipsius filii. Inter quos primus
quidem ruber iuuenis, ac uorax omnium sititorque etiam
sanguinis gradiebatur. Alter suavis et comis, falcem dextra,
laeuoque gestans cratera somnificum, ac pronus in petulan-
tiam ferebatur. Huius gressus incerti atque olacis temeti
madoribus implicati. Post hos duorum una quidem ger-
manaque facies; sed alius luce sidere, noctis alius refulget.

nemo michelemo stérnen. dër án sinemo hóubete skinet. Án dés fúozen skinet tēr gemácho. uuóla filo mínnero. Ün der dién zuísken skinent trî. die éin lángez triangulum máchont. Téro sint fínfe. ándere fínfe síhest tú án demo mēren dër castor héizet. Tēr hábet tára gágene den mínneren án demo hóubete. dén mēren án dién fúozen. unde óuh éin triangulum stérnon ün der zuísken. Ze déro uuás sint téro zéichen gelih tīe sēlben gelih uuáren. dóh pollux mínnero bediu sí. quánda er échert homo íst. unde castor méroro. uuánda er óuh deus íst. álso iouis sún sól.] |

HERCULES.

75.

Só chám dô éiner micheles mágenes. sálches man ér ne gehórta. unde ío geéinoter síh ze éruuérenne álles úngesfúoris.

[Uuánda hercules állen monstiris síh ío eruuéreta. dáz chít állen egetieren. Uuáz sint áber egetier. áne éigesin gelichiu tīer. Só ydra uuás. unde arpię. unde centauri. án dién er sígo nám.]

Aber iuno uuárteta mīt tuuérén óugon. án sine grózen arma. unde án sín gúollih kéinon.

Uuáren óuh ánderiu uuib chiesende. uuér er ün der ín uuáre.

[dáz chít. uuíolih er ün der dién ánderen uuáre.]

Téro uuás éiniu máged. ánderiu uuás müoter állero gebúrtó.

[Éiniu lóbeta gehíte. ánderiu úngehíte.] Énero uuás kehénde der bógo mīt temo chóchere. [uuánda sí uenatrix íst.]

Dehinc quidam roboris inauditi et extirpandis semper aduersitatibus praeparatus. Sed eius miros lacertos rictusque cleoneos (i. nobiles) sublimis iuno cernebat, quis inter eos decernentes feminae; quarum una uirgo ferebatur, alia generationum omnium mater; illi arcus cum pharetra, huic

tirro licheta dáz ziero gerígena geflúhte. úzer gedrúngenèn róson. [dáz man brúten máchot.] Tia máhtist tù gérno / 76. séhen glízenta. | únde hóren chóson álle lústsamina. únde gérno erstínchen tóumenta fóre íro hírlíchun stángmachúngo. únde chóssòn (*sic*). únde íro líde hándelon. únde chélen nàh íro mínnon. Tíe cháden sie uuésen méistrun állero chíuski. dóh, si uuáre múoter álles níotes. únde állero uuúnnohíchi.

[Uuánda zuð ueneres sánt, éiniu pudica ánderiu inpudica.]

C E R E S.

Sáment tien giéngħ (*sic*) tiu liebsama ceres.

[táz chít chórngéba. Uuéliu ist táz áne diu érda?]

Éin suáre uuífb. [Uuánda sò suáre ist tiu érda.] Állero lándó búuuu. únde ménniscon zúgedára.

U U L C A N U S.

Chám óuh éin hálz smíd.

[Uuánda fiur hábet ío úngréhten gángħ. únde iz príchet ío ze éin uuéderro hénde. sámó sò der hálzo.]

Únde dóh er lúftlíh kehéizen st.

[Zíu? uuánda fóne dero lúfte chóment tiu blígfiur. únde bedíu ságent fabulę. dáz ín iuno

rosis decussatim uinculatis sertata contextio. Quam et conspiciere nitentem, et fantem audire dulces illecebras, et attrahere flagrantissimi spiritus halatibus redolentem, et osculis lambere, et contingere corpore, eiusque uelles cupidine suspirare. Quae quidem licet amorum uoluptatumque mater omnium crederetur, tamen eidem deferebant pudicitiae principatum. Cum his grata ceres admodum grauis femina, alumnaque (i. cultrix) terrarum ac nutrix mortalium uidebatur. Quidam etiam claudus faber uenit, qui licet crederetur esse iunonius,

stieze ába hímle. únde er ín lemnum fállendo
hálz uuúrte.]

Dóh uuás er sô eracritus ságet. pebéstáre állero dero uuérkte.

[Uuélih téil dero uuérkte. íst áne fiur? | Áber 77.
dóh sint trjú fiur ze uuízenne. Éin fiur íst iouis.
únscaðháftiz. ánderiz íst uulcanus scádonde án
dien blicchen. daz trítta íst uesta. dár uuír únsih.
pi uuármén,].

FORTUNA ET RELIQUI.

Dô chám ouh állero diernon ferchrôndosta. únde diu
fo fône únstátero gnúhte. únde uuíderuuártigero ín dagált-
lichero liehti. suépferlichó sprúngezta.

[Sî gáb uuilon filo. filo nám sî ouh. Díu
íst uuíderuuártig gnúht. Táz téta sî ouh káhes.
únde ungeuuándo. únde sámó so sprángoðdo.]

Dia héizent súmeliche sortem. súmeliche nemesim.

[uuánda sors latine. únde nemesis grece éin
bezéichenent.]

Súmeliche héizent sia uuílsalda. súmeliche chráftelôsi.

[Uuánda umbe infirmitatem. uuúrten lôz
fúnden.]

Uuánda sî áber ín uuítemo scôzen. álle uuérltzierda
trûog. Únde sî súmelichen gáhes mùotes káb. Súmeliche
róufende. álsó diernon spíl íst [ih méino íro gûot ín zú-
chendo]. | Súmelichen mít temo stábe daz hóubet ín ér-78.
nest préchende. [álsó sî dien tûot. tien sî íro geédele nímet.
únde síe scálchet.] Íóh tien sî fóre zártota. dien sélben
uuárta sî blíuuendo daz hóubet. mít tero fiuste.

totius mundi ab eracrito dictus demorator. Tunc etiam om-
nium garrula puellarum, et contrario semper fluibunda luxu,
leuitate pernix desultoria gestiebat. Quam alii sortem as-
serunt, nemesimque non nulli, tychenque quam plures, aut
nortiam. Haec autem quoniam gremio largiore totius orbis
ornamenta portabat, et aliis impartiens repentinis motibus
conferebat, rapiens his comas puellariter, caput illis uirga
comminuens, eisdemque. quibus fuerat eblandita, ictibus cre-
bris uerticem complicatisque in condilos digitis uulnerabat.

[Uáz ist tiu füst. áne sò diu hánt síh pe-
túot. Tánne bérgeñt síh tie fingera. únde óngent
síh tie chnóden.]

Sò diu gesáh parcas prieuen. álliu diu ia ionis hóue
getán uuírten. liuf si dára ze dien briefpúochen. únde ze
déro hántsamun pagina. [dia sie béizent albo.] Únde síh
fertrúende. zúhta si dáz si dár sáh. ze iro úngeuuándun
gebriefedo. In dien uuórten. dáz ételichiu gáhes chómen-
tiu. dero dingo rihti geirtin.

[Uánda si túot sò úngeuuánden uuéhsal.
sámo sò gótes penéimeda in sinemo albo féste
ne si. únde álliu ding fóne iro geuuálte stúzzelin-
gun geskéhen.] |

78. Uánda si áber diu ne máhta tùon. únforegeuuizeniu.
diu dó iu ermáret hábeta. diu fóresíhtiga réda dero úrhabo.
tiú ánazócchota si síh tóh.

[Uánda mánige uuándon. dáz nehéin gótes
prouidentia dia yuérlt ne rihti. únde álliu ding
áne órdena tuuárotin. únde áne úrháb.]

Náh iro dúzen die ándere sáment zú.

CONSESSUS CELITUM.

Tò sáz sélber iupiter án sinemo stúole. únde hiez tie
ándere álle be héri sizzen. Tò intbábeton scòne sídellà.
dia himeliscun mánigi. Únde éin ziero gáro chint. kebòt
stílli mít sinemo chétefingere. úber den múnt kelégetemo.

[Táz

Haec mox ut facta conspexit omnia quae gerebantur in iouis
consistorio subnotare, ad eorum libros et pugillarem pagi-
nam cucurrit, et licentiore quadam fiducia, quae conspexerat,
inopinata descriptione corripuit, ut quaedam repente pro-
rumpentia uelut rerum seriem perturbarent; alia uero, quae
causarum ratio prospecta uulgauerat, quoniam facere im-
prouisa non poterat, suis tamen operibus arrogabat. Post
hanc uulgo caeteri deuenere. Iupiter tunc solio resedit,
praecepitque cunctos pro meriti ordine residere. Tuncque
subsellia flammabunda coetum suscepere sidereum. Uerum
quidam redimitus puer, ad os compresso digito salutari,
silentium commonebat.

Con-

[Táz íst ter nahôst temo dûmen stât. tér
oúh index héizet. Mit témo chétent síh io nóh
saraceni. áfter áltemo síte. Táz kezíerta chint íst
cupido. démo cupidini úngilichiz. tén man náchetén
málet. uuánda er deus turpιδinis íst.]

Tô gedagetôn síe álle. únde fernámen dára uuért.
Dô spráh iupiter.

IUPITER INSINUAT DIIS. NUPTIAS UELLE FILIUM.]

Úbe mih ne scúnti mîn gûotuuilligi. mînen tóugenén 79.
uuillen mít iú áhton. Únde úbe mih ne lústi fúre íuuih
pringén. dés mîr suígentemo sámó uuóla spûoti. ánderes
uuío máhti ih éinrâte gefrúmmen mîne benéimeda. Únde
nioman ne máhti eruuénden mîn gebót. dóh er síh oúh
péitti únmuozhafto dára gágene striten. Áber únfrólih rát.
uuírt íuuih páz ferhólen. únde báz uuírt fersuuiget léidsam
uuillo. [Ziu?] Nío síe irmárte. diu hérzen ne léidegoen.
Sô mih áber lústet húgelichiu dîng ze áhtonne. Únde mî-
nen sún ze féstemo gehíleiche síton fóre iu góten. Sô íst
únnúzze den rát íuuih ze hélienne. | Mîn lieba gemágeda 80.

Conticuere omnes, intentique ora tenebant.
Tunc iupiter coepit;
Ni nostra astrigere nota benignitas
Conferre arbitrium cogeret intimum
Et quicquid tacito uelle fuit satis
Id ferre in medium collibitum foret;
Possem certa meis promere ductibus,
Nec quisquam illicitis tollere nisibus
Concertans cuperet iussa deum patris.
Sed tristis melius censio clauditur;
Atque infanda premit sensa silentium;
Ne uulgata ciant corda doloribus.
At quum leta patrem promere gaudia,
Et certo deceat foedere pignora
Palam perpetuis iungere nutibus;
Cassum est nolle loqui sensa decencia.
Uobiscum ergo dii grata propinquitas

[5]

sáment iú lichet mîr ze áhtonne mînes súnnes uuillen.
 unde dúnchet mir réht. mît iuuer gôto gehúbedo geféstenôt
 uuérden. sine bedigeda. die ze fôllonne sint. Unde dâz mît
 réhte kigen in mînem sinne. Nôh árdingûn ne íst mir
 ána díu mînna. díu mîh nieht ein ne duúngét. álso sî oûh
 ánderro fátero mûot tùot. Nûbe oûh tár úmbe. dâz er íst
 mîn triuua. Mîn spréchen. mîn únst. Mîn uuâre hólde.
 Mîn getriuua uuiderfárt. Chúndâre mînes uuillen. Uuîhin
 èra. Er éino uuéiz tia mánigi dero gôto. Êr chán gezéllen
 die glizenten stérnen. Uuélih uuîti án dien hîmelgîbelen
 sî. Unde uuélih íro hóhi sî. Unde uuío mánige trópfen
 des méres sîn. Unde uuío mánige uuiderzuccha êr tùe án
 82. demo stáde. | Uuélih pánt zesámme hábe díu missehellen
 elementa.

[sô fiur unde uuâzer íst. lûft unde êrda. Tés
 íst álles mercurius únderchleine. uuánda sermo
 grúndet táz ál.]

Mît témo íh ióh mîn sêlbes kehíleiche féstenon. Nû
 mág keskêhen daz pietas éiniu gezálôt. uuáz sîn gehôrsama

Conferre studium est uota propaginis.
 Aequum quippe puto federe celitum,
 Quae sectanda forent orsa probarier.
 Nostis maiugenam pignoris incliti
 In nostris nrerito degere sensibus;
 Quae nec frustra mihi est insita caritas,
 Ut sueuit patria stringere pectora.
 Nam nostra ille fides, sermo, benignitas,
 Ac uerus genius, fida recursio,
 Interpretæ meae mentis honos sacer.
 Hic solus numerum promere celitum,
 Hic uibrata potest noscere sidera.
 Quae mensura polis, quanta profunditas,
 Qualis sit numerus marmoris haustibus,
 Et quantos rapiat margine cardines, (i. reditus)
 Quaeque elementa liget dissona nexio;
 Perque hunc ipse pater foedera sancio;
 Sed forsán pietas sola recenseat,
 Quae parens probitas munera pensitet,

gûoti. dionestes ketûoe. Têr dero súnnun rós fúre lóufende. áber ze íro iruuíndet. ne ílet tér in dionestmánnes uuís na? Íóh sínèn féterôn [uulcano neptuno plutoni.] íst ér sô gedíene. dáz ín zuífele sí. uuás er éigenòsto sí. Nû ládont ín ze híion sélben díe zíte. uuóla daz ferdíenonten mít lóbesamen árbeiten. únde sín sélbes chréftíg éllen. héizet ín nû ána gehíien.

ITEM QUALIS SIT QUAM ADAMAT.

Nû íst ímo gelíchet éin díerna filo chúnnig. únde ímo ében flízíg. Áber sô íst iz kelégen. dáz sí búrtíg fóné érdo. sín hábe ze hímele. [Sí uuíle hímeliskiu uuérden. | dóh 83. sí írdiskiu sí.] Únde túot sí ófto día fúrefart. úfen dráten réiton. [dáz chít. íro rósken sín fúre séndet sí.] Únde fárendo [dáz chít. íro mùot récchendo.] úberstíget sí ófto día sínuelbi des hímelis.

[Uuánda sí dénchet. tés úzerhalb tero uuéríte íst.]

Nû íst ze áhtonne mít iú góten. ír dír óuh pechén-
nent ín érdo íuuera uuésteruuát. [díu ín den chílechon
líget kehálten.] dáz íro sô gebórnero díe chínt uuága. ne
túen nehéina tára.

Qui phoebi anteuolans saepe iugalibus,
In sortem famuli nonne relabitur?
Hic quoque sic patruis seruit honoribus,
Ut dubium proprium quis mage uindicet;
Illum conubio rite iugarier
Suadent emeritis secla laboribus,
Et robur thalamo flagitat additum.
At uirgo placuit docta quidem nimis
Et compar studio, sed cui terreus
Ortus, propositum in sidera tendere,
Plerumque et rapidis praeuolat axibus,
Ac mundi exsuperat saepe means globum.
Cunae ergo officiant, quo nihil editae
Censendum superi, quique crepundia
Terris recolitis uestra tenerier,
Quae occultant adytis sacra latentibus.

[5*]

[*fr salut ténchen. uuio si uuérde immortalis
ex mortali.*]

Kébe man sie zesámme mît héilesode. dáz íst ke-
zámme. [dáz lichet mir.] Unde füllèn sie den himel un-
serro nêfôn.

DEORUM FAUOR ET CONSENSUS.

Nâh tien uuórtén. uuárd is fólchete. âllez taz hêrote.
Unde châden âlle dáz man iz hálto frummen sólti. Unde
légeton sie zâ ze iouis rédo. dáz ouh ánaauertes tie mén-
84. nicken. ín dero góto zála genómen uuúrtin | tie dehéin
zéichenhaft púrlíchi íro líbes. álde íro sínnigi. dáu íoh méist
uuírde máchôt. erhéue ín dia bímelgelúst. unde ín den
uuíllen dára géronnes. [álsó philologia dára géreta.] lóh
sâr únder ánderen. díe fúne egypto sint. [sô isis íst. unde
osiris.] álde fúne thebis. [sô cadmus íst filius agenoris.]
eneas unde romulus. kebriefte góta hiezín. Unde ándere
dâr mite. díe sâd íro líbe. íro lumendigo námo ze ánderèn
góten gestózen hábet. Dáz sie nâh írdiskèn liden dero
góto húsknoza sîn.

Ioue dáz ál gelóbontemo. hiez man sâr éina getrâgen-
lichá fróumun. unde hêrlícha. dáu philosophia hiez. tia sêl-

*Iungantur peribus, nam decet auspiciis,
Et nostris cumulent astra nepotibus.*

Sed postquam iupiter finem loquendi fecit, omnis
deorum senatus in suffragium concitatur, acclamantque
cuncti fieri protinus oportere adiiciuntque sententiae iouali,
ut deinceps mortales, quos uitae insignis elatio et maxi-
mum culmen meritorum ingeniumque in appetitum caeli-
tem propositumque siderae cupiditatis extulerit, in deorum
numerus cooptentur; ac mox inter alios, quos aut nilus
dabat, aut thebae, aeneas et romulus, alique, quos postea
astris doctrinae nomen inseruit, designati celites nominen-
tur, ut post membra corporea deorum fierent curiales.
His quoque annuente ioue, iubetur quaedam grauis insig-
nisque foemina, quae philosophia dicebatur, hoc superi

bun frône einunga an èrinen tábellon gescribena. máre
getúon áfter állèn himelríngen. únde vuégen.

Tára zúo gebôt iuno. dáz sie álle des trítten dages
frúo chámín dára in die fálauza. [die in lacteo zirculo 85.
iouis sprácha állero námohaftestun máchont.

[dáz chít. tár diu námolichosten ding ergánt.]

Táz tэта si. sár ze gefrúmmenne den gebileih. únde
die brútloufte dero iúgon.

Sò in énde gesáztero sprácho. stúont ter chúning sélbo
úf. Álliu dero góto mánigi eruúánt. ze íro hérebergon [tár
sie stationarię stellę fóre uuáren.] álde ze íro férten. [án
dien sie fóre uuáren.]

Explicit primus liber incipit secundus.

CONSULTUM IOUIS PHILOLOGIAE INNÖTUIT.

Hina ze ábende uuárd. kíeng ter máno úf. mít snemo
geslérnóten brádele.

[dáz chít án dés prídele guónehèite íst stér-
nen ze málenne.]

Áber ze óugon bringende. nâh súnnun sédelgange die
skinenden stérnen. Únde bootes hérosto dero nórdzèicheno
zúnta die uuágena.

[Uuánda er plaustris fólget. tie ében glát sint
fácchelón. dánnan uuírt er sie geságet zúnden.]

senatus consultum aeneis incisum tabulis, per orbes et
compita publicare. Tunc iuno condicit propter praedictorum
thalamum iuuenum et nuptialia peragenda, uti postri-
die omnis ille deorum senatus in palatia, quae in galaxia
iouis arbitrationem potissimam faciunt, diluculo conuenirent.
His igitur actis, solio rex ipse surrexit, omnisque ille deo-
rum numerus sedes proprias cursusque repetiuit.

LIB. 2.

Sed purum astrificis caelum scandebat habenis
Nox reuocans merso fulgentia sidere phoebo.
Ardua tunc senior succendit plaustra bootes,

Unde glizen die stérnen án demo geuuúndenen drácchen.

86. [Ér uuíndet den hálb úmbe cynosuram. den zágel úmbe elicem. Bootes hábet stánde dri stérnen | nâh ében míchele. éinen án demo hóubete. zuène án dien áhselon. Dri hábet er tuéres ín zílun stánde. gágen dien tútton. únde éinen níderor sámo so ín sínemo scózen. dér arcturus héizet. rôten únde míchelen. Gágen dien chnúuen hábet er ouh stérnen. Únde sô síhet man ín sámo so úf ín uirgine stánden. únde die áhsela hábenten. ín ében dien béinen maioris ursę.]

Skéin ouh orion mît sínemo scónen suérte. dér sirium stérnôn glátesten [in lingua maioris canis] nâh imo fúoret. hizza máchonten.

[Tér beginnet úf kân sáment tero súnnûn quinta decima kalendas augustas. sô die tága héizesten sint. Pediu sint tie tága fône cane caniculares kehéizen. uuér íst tér orionem ne bechéenne. Án dés cúrtele séhs stérnen míchelicho. zéichenháfte sint. ih méino. uuánda iro dri tunéres stánt. trí níderhángent. sô gréhto ín zílun. únde sô ébenferro. únde sô ében zórfte. únde sô geliche ín ánasíhte. dáz sie spectaculum túen án himel uuár tenten. sô uuío éiner dero níderhángenton dúnchelôro si. dánne die ándere. Áne dáz sint án sínemo hóubete dri stérnen gnúog óffene. tie éin éngez triangulum máchont. Únde án dero zéseuum. áhselo éin rôter gláter. únde án dero uuínsterun ánderer uuizer. sámo gláter. Trí sint ouh óffene. án sínen suértskéiden die úber sín uuínstera dieh kânt. zuène án dien fúozen. zuene an dien chnúuen. Déro zuéio íst ter uuínstero sô

Et spiris toruo nituerunt astra draconi.
Auratis etiam flagrans splendebat in armis;
Qui trahit aestifero fulgentem sirion ortu.

87. öffen. táz in állen | súnztzéichenen nehéin mero
ne ist. áne sirium. Nôh tánne inchédent témo
fiere tie sámep imo quadratum máchont. Áber
canem án démo sirius ist. síhest tú sündert fer-
stráhten. únde állen só gemáleten mît stérnon.
dáz iôh sínin bém öffeno únderskéiden sín. diu
fórderen iôh tiu áfteren.]

Iôh tiu corona. diu mît indisken blúomon geféhet
ist. diu glánzta síh. úmberíngtiu mît stérnon gnúogen.

[Nisa béizet ter bérq in india, dár liber ge-
bétôt unárd. Tés uuírten uuás ariadnes. téro uul-
canus ze íro brútlouften dia coronam bráhta secun-
dum fabulas. tíá man in húnele síhet. Sí rúoret
bootem án dien ábselon. hártó skímbariu éina
hálb. únde áber ánderhálb túneheliu. Hier ist ze
uuízenne. dáz er ételichiu nórdzéichen únde éte-
lichiu súnztzéichen némmendo, álliu zéichen fer-
fáhet.]

Únz táz máre dô den iouis hóf erfúlta. só chám iz
oúh téro iligun mágede ze ôron.

[Sí uuás ilig álso iz keságet ist. álliu dínq
ze ergrúndenne. únde immortalis ze uuérdenne.]

MEDITATIO EIUS.

Únde sí sélba dero góto éinunga. geéiscôt hábende.
únde | únz bina férro náhtes uuáchende. dáhta sí hártó ss.
sörgendo in mánigiu. Sí dáhta fúre die góla ze érist spúo-
tigo ze chómenne. únde fúre sélben iouem. únde bina úf

Hoc quoque nysiacis quod sparsum floribus ardet,
Multiplici ambitum redimitur lumine sertam,
Uirginis interea ad trepidas perlabitur aures
Fama iouis magno dum complet tecta boatu.

Denique ipsa compertis superum decretis, adulta que
iam nocte philologia peruigilans, multa secum ingenti cura
anxia retractabat. Ingrediendum primo senatum deum,
iouisque subeundos impraceditata uisione conspectus,

ze gespringenne in daz löz téro úfuerdigen únde dero himeliscôn.

[Uuánda fone gótes sélbes löze ist fúnden uuémo diu érda súle. únde uuémo der himel. Álso iz chit. Cælum celi domino. terram autem dedit filiis hominum.]

Dára nâh tâhta si. dâz si gehien sólta ze cyllenio. [álso iro fama sâgeta.] Sô uuio si áber sin hártó gér uuâre si hábeta in dóh chûmo bescóuuot eruindenten nâh temo sálbe des rángleiches. dô si blûomonde gieng. súmelichen chrûteren guôto dára zû eruúeliten.

89. [si ne uuólta nieht crûteliches plûomen brêchen. Uuánda er deus palestrę ist. pediu chit er fabulose. dâz si in án demo gânge gesâhe. únz si gieng plûomondo. dâz chit. rationes sâochendo áltero tóungenero dingo. diu núzze sint ze eruárenne. Álso paulus scribet. Non plus sapere. quam oportet sapere sed sapere ad sobrietatem. Tér dés fólget témo begágenet mercurius. táz chit eloquentia. Die in olimpiade palestram | úobton. die sálboton sih. niu iro congressores án demo ringenne sie sô fásto gesuérben ne máhtin. dâz sie sie níder bráhtin. Táx sálb hiez ceroma. Bediu chád hieronimus. Ceroma perdit et inpensas. qui bouem mittit ad palestram. dâz chit. Sin sálb ferliuset. únde sina frúonda. dér den óhsen frúmet ze rángunige. Uuánda diu palestra söl mër uuérden ratione. dânné uiribus. Ter óhso hábet áber uires. sine ratione.]

Uuáz túnchet tír áber dés. táz si ángestlîcho zui-

exsiliendumque sibi in superam celitum sortem. Deinde ipsi sociandam esse cyllenio, quem licet miro semper optaret ardore, tamen uix quum post unctionem palestricam recurrentem, dum flores ipsa decerperet, prelectis quibusdam herbusculis conspicata est: quid? quod utrum sibi

felota. úbe íro núzze unáre súslíh hígúollichí? Sî fórhta dês sî nieht ûndurfítes ~~ne fórhta~~. dáz sî fertíesen sólti ze hímele fárendo. díu mêterlichen spél. únde díe mísselichen mêteruuúnna mílesii. [dér fóne íro scréib.] únde álle díe hístorias tero ménniscon.

CONIECTURA EX NUMERO.

Tò súohta sî ze êrist zálondo íro sélbero námen únde mercurii. úbe íro der gehíleih kefele. únde úbe íro dês ín bóre fárenten snél|li. [dáz chít. úbe íro déro (*sic*) snéllo 90. uuíne.] ze gemácheró míteuuiste gespírre uuérden sólti. áfter gihílèihlichemo gelímfe. Únde sâr dár míte zetèilta sî únder díen fingeren. únde chérta sî ín zála. íro sélbero námen. únde cyllenii. Náls áber nieht tén námen. dén ímo gescáf-fót hábeta. díu mísseliutigi. álde díu míssesitigi déro díeto. [dár er mercurius. únde cyllenus. únde arcas. únde trimegístus híez.] náh tien díngen. únde díen gedèhten déro stéto. Núbe dén námen. dér ímo gescáfót uuárd. fóne sélbemo íoue. dô er gebórn uuárd. [ih méino xýrios i. dominus.] únde dén échert fóne egipzísken úrdáhten déro líuto lúcca firuúzze ságet uuésen ermárten. únde ersprángten.

haec nuptialis conducere amplitudo, anxia dubitabat. Nam certe mythos poeticae etiam diuersitatis delicias milesias, historiasque mortalium, postquam supera conscenderit, se penitus amissuram non cassa opinione formidabat.

Itaque primo conducatur conubium, atque aetherei uerticis pennata rapiditas apto sibi foedere copuletur, ex nuptiali congruentia numero conquirat, moxque nomen suum cyllenique uocabulum, sed non quod ei dissonans discrepantia nationum, nec diuersi gentium ritus pro locorum causis cultibusque finxere; uerum illud, quod nascenti ab ipso ioue siderea nuncupatione compactum, ac per sola aegyptiorum commenta uulgatum, fallax mortalium curiositas asseuerat, in digitos calculumque distribuit.

[Sie ne erdähten in. nōh fōne in ne uuārd er
crsprēngēt. sūnder fōne iouis auctoritate chān er.]

Fōne dēmo nām si. dēn bēiden hālb slōz hābigen
būohstab.

[ih meino chi. der āne *) slōz sūslib pīlde
hābet. X. ūnde. DC. pezēichenet.]

Ter [āber sūs ketāner. ✕ ih meino mit slōze.] dāz
ērista. ūnde daz fōlleglichosta ēnde numeri māchōt.

91. [uuānda er sō | beslōzener. millenarium bezēi-
chenet. An mille ist tāz ēnde des zēllennis. tār
fūrder ne māg nioman dia zāla bringen. er ne
ābere sia. dāz er chēde. duo milia. tria milia.]

Dāra nālft chōs si dāz tār āna. dāz er in āllen sīnen
chīlechōn hērro gebetōt uuirt. kezēichender mit tēro fōlleg-
lichī dēs sēlben cubi.

[Uuānda ōbe sīnen statuis uuārd iō dāz sēlba
beslōzena chi. gescriben. dāz er nū cubum hēizet.
ūmbe millenarium numerum. dēr ia arithmetica
cubus kehēizen ist. Uuāz ist cubus āne daz pīlde.
dāz ēben lāng. ūnde ēben brēit. ūnde ēben hōh
ist. ālso mānige āltara in chīlichōn geseāfen sīnt.
Ūbe dū dānne dia ēben mīchili sūochest ān mille.
sō uuirt si dir ān dīu geouget. tāz tar āna sīnt cēn
stunt cēniu cēnstunt. Dānnan hēizet er cubus. ālso
ouh LXIII cybus (*sic*) hēizet. uuānda dār āna sīnt
fierstunt fieriū fierstunt. Tāz ist tiu gelīchi dero
longitudinis. ūnde dero latitudinis. ūnde dero alti-
tudinis. ān dien numeris. tānnan sie cybi hēizent.]

Si nām ēuh nāh tēmo chi. dēn būohstab dēn phita-
goras. fōne samo insula. uuānda dero mēnniscon lib zēigon
[ih meino y.] dēr fōne ēinemo cīnken in zuēne sīh spāltet.

*) e aus a.

Ex quo finalem utrinque litteram sumit, quae numeri pri-
mum perfectumque terminum claudit. Dehinc illud, quod
in fanis omnibus soliditate cubi ac dominus adoratur. Lit-
teram quoque, quam biuium mortalitatis asserere prudens.

[álsó óuh ter ménaisko nâh tero chindiscun éinfalti. éinuuéder gefáhet ze zésevuun. álde za. |
úuinsterun. dáz chít ad uirtutes. álde ad uitia.] 92.

Ze déro uuis oûgton sih án sínemo námen. [ih méino. *χαρρη*] zuélif stunt cênzeg únde áhtocéniu.

[Uuánda chi bezéichenet DC. y bezeichenet CCCC. Ro bezeichenet C. Sô áber ro. C. Iota X. Eta VIII. Dánnan uuérdent kesámenot mille CC. XVIII.]

Tie numeros práhta sí chlêindáhtiga ze drín. mít tero regula níunonnes. tie cênunga mínneronde mít ába genómenen unitatibus.

[Sî zálta ío éines mínnera dânné cêníu. únz álliú díú zála geníunôt uuárd. únde dríú échert úbere uuúrten.]

Íro sélbero námen *φιλολογία* bráhta sí óuh keníunoten fóné séptingentis XXIII ze fierin.

[Uuánda fi bezéichenet D. Iota X. *Lauta* (sic) XXX. O LXX. Sô áber *lauta* XXX. Únde áber O LXX. Gamma III. Áber *iota* X. Alfa I.

- Téro sînt állero DCC XXIII.]

Die zuêne numeri [ih méino III. únde III.] gefállent, ín zuéin. áfter gelímpflichero rédo. Uuánda ternarius íst fóné díú perfectus. dáz ío ratio dríú gescáfôt. ih | méino 93. ánageñne. únde mitti. únde énde.

[Álsó iz chít. Sapientia pertingit a fine usque ad finem fortiter. et disponit omnia suauiter.]

Ér éino máchôt ten réiz. [únde den strih. tár díú

Samius estimauit, in locum proximum sumit, ac sic mille ducenti decem et octo numeri effulserunt. Quos per nouenariam regulam distribuens minuensque per monades decadibus subrogatas, in tertium numerum perita restrinxit. Suum quoque uocabulum per septingentos uiginti quatuor numeros explicatum, in quaternarium duxit, qui uterque numerus congruenti ambobus ratione signatur. Nam et ille, quod ratio principium, medium finemque dispensat, pro certo perfectus est; quippe lineam facit solus, et sô-

lengi ána ist. uuánda nehcín stríh ne mág sîn. áne iníam.
únde medíum. únde finem.]

Vnde vuúrchet ér díu énde déro in bóhi erháfenon
[numerorum. únde corporum]. Álso dár ána skínet táz
siu an drín mázon gestánt. ih méino in lengi. únde in
bréiti. únde in bóhi.

[Án déro mázon íogelichero. sint zuéi frontes.]

Tára nâh ist er óuh tár úmbe perfectus. táz sîn dri-
walti. [ih méino nonenarius.] éristo déro úngerádon. cy-
bum máchot.

[Ter terni máchont nouem. ter nouem má-
chont XXVII. Dáz sint ter terni ter. Vnde dáz
ist cybus. fône déro ében micheli déro spatiorum.
ih méino longitudinis. latitudinis. altitudinis. álso
óuh quater quatuor quater cybus ist. sò ih fóre
ságeta.]

Uuér ist óuh. tér drí consonantias. [ih méino dia-
tesseron. diapente. diapasón] ne bechénne in musica?

[Uuér ist. tér óuh án díen ternariam ne éree?]

94. Úngerad numerus ist | tien gómenen gegében.

[uuánda er stárchero ist. tánne par si. únde
er únspáltig ist. álso dára gágene par díen uuíben
fro nuéichi geuuídermézot ist.]

Únde álle zíte hábent trí uuchsela [presens. preteri-
tam et futurum.] Únde ist er sámo senarii. únde nonenarii.
díe béide perfecti sint. in úngelichero zesámíne légi.

[Unánda geznúaltoter. máchot er senarium.
gedríualtoter. nonenarium. Senarius ist perfectus.
uuánda ér erfóllot uuírt fône sinen partibus. no-
uenarius ist perfectus. uuánda er fône ternario
gestát. tén er fône hiez perfectum.]

lidorum frontes inconcunter absoluit. Nam longitudine
profunditateque censentur. Dehinc quod numeri triplicatio
prima ex imparibus kubon gígit. Tres autem simphonias
quis ignorat in musicis? numerusque impar maribus attri-
butus. Omne uero tempus tribus uicibus uariatur. Atque
idem numerus seminarium est perfectorum, sexti uidelicet

Pedíu háftet ternarius mît réhte démo góte dero rédo. (i. mercurio) Áber philologia. uuánda ouh sí diu uuýnderchún-niga íst. dóh sí ze geráden numeris kezélet sí an íro quaternario. sí uuirt tóh tar ána gescáffot ze fólleglichero rédo. [dáz chít ze perfecto numero.] Álso dár ána skínet táz er denarium. dér perfectus íst. erfóllot mît sínèn stúccen.

[Ér íst quatuor. bedíu íst er ouh tres. únde duo. únde unum. Unum. duo. tres. quatuor. erfóllont denarium. Pedíu íst er perfectus sáment denario. Dér únzuúeligo fóne díu perfectus íst. uuánda allèr der numerus túrh ín gát. únde an ímo erfóllot uuirt. únde ze ímo eruúndet.]

Pedíu íst quaternarius | fólleglich. Únde íst er gesic-95. rot. uuánda ímo ében mánigiu tempora sint. únde climata. únde elementa.

[álso ouh ternarius keffierot íst. únde án díen sélbèn driostunt fieren. fierstunt fúnden uuirt.]

Uuáz uuíle ánderes tíu féstenunga phitagorę. dér día fierzinkun méisterscáft lërta. áne día réda dero dúrhnohtun zálo?

[Fóne díu téilta er sia ín quatuor. ín arithmetícam. geometricam. musicam. astronomíam. uuánda er dén numerum bechnáta perfectum.]

Álso dár ána skínet. táz er díe uuídermázá begrífet. íh méino. éin únde zuéi. únde driu. únde fieriu. mît tien

atque noni, alterna diuersitate iuncturae. Rite igitur deo attribuitur rationis. Philologia autem, quod etiam ipsa doctissima est, licet faemineis numeris aestimetur, absoluta tamen ratione perficitur. Nam quaternarius suis partibus complet decadis ipsius potestatem; ideoque perfectus est, et habetur quadratus; ut ipse cillenius, cui anni tempora, coeli climata, mundique elementa conueniunt. An illud illa senis dii ratio, qui mathentetradan (i. doctrinam quaternariam) non tacuit, confitetur, nisi perfectae rationis
unum secundum

numerus? quippe intra se monadem, dyadem, triademque ipsum bis binum tenet quis collationibus symphoniae, per-

die simphonie getân uuêrdent. Uuânda driu gâgen fieren hêizet sô iz in arithmetica sîh kezîbet. epitritus.

[âlde sesquitercius. dâz chit. tes trîttien téiles mêr.] âber in musica hêizet iz diatesseron.

[dâz chit ex quatuor. Ziu îst tâz. Âne dâz in quarto loco diu consonantia geskîhet. Téro fierdun suégelun enchédunga án dero órganûn. âlde des fierden séiten án dero lîrun. âlde óuh in monochordo des fier denbûohstables. máchot io dia consonantiam. diu diatesseron | hêizet.]

Sô sint óuh târ mîte begrîffen driu gâgen zuéiu. dâz speciem collationis uuîr hêizên emioliam. [dâz chit semis-alteram. ih méino des hâlbien téiles mêr.] fône dien diu ânderiu simphonia uuîrt. tiu diapente hêizet.

[tâz chît ex quinque. uuânda si in quinto loco uuîrt.]

Tiu dritta consonantia hêizet diapason. [dâz chit ex omnibus.] únde diu uuîrt fône duplo. dâz chît fône éinemo gâgen zuéiu gebótenemo.

[Diu consonantia uuîrt in octauo loco.]

Pedíu skînet. tâz quaternarius sélbo fóllêr an sínên téilen. âlle simphonias erfóllôt. Únde ér téilonde síníu stúccché. âlle consonantias kemáchot. Dîsa gelímflíchi erfárende. an quaternario numero. fréuta si sîh.

QUOD NUPTIALES NUMERI IN UNUM COMPACTI PERFECTIONEM OSTENDUNT.

Tára nâh uuârf sî sie zesámíne. dô uuúrten sîbíníu

aguntur. Nam tres ad quatuor epitritus uocitatur arithmetica ratione, ac diatesseron in musicis perhibetur. Item intra eum iacent tres ad duos, quae emiolios forma est, symphoniamque secundam, quae diapente dicitur, reddunt. Tertia symphonia diapason in melicis perhibetur, diplasioque conficitur; hoc est, uno duobus collato. Igitur quaternarius numerus omnes symphonias suis partibus perfectus absoluit, omniaque mela harmonicorum distributione conquirat. Hanc igitur discutiens numeri congruentiam perita uirgo gratulatur. Deinde utrumque consociat, et

úzer drín. únde úzer fíeren. Díu zála íst föllunga dero híme|liskun rártó. [dáz chít. án íro uuírt erfóllot tíu hí-97. meliska uuárba dero planetarum.] álso óuh tíu fólleglichí dero sléhton numerorum lèret.

[In arithmetica uuèrden uuír dáz kelèret. uuío fòne tribus únde fòne quatuor. irrínnent álle plane figure. Álle úngeráde chòment fòne tribus. álle geráde chòment fòne quatuor. Bedíu íst an ín plenitudo.]

Uuáz ságet úns ánderes tíu fárt íro úrlaglichun mē-temungo. únde díe ringa. íòh tíe rúccha dero planetarum. áne día perfectionem septenariam.

[Án demo èreren libello íst táz keságet. uuío án díen planetis mémniskon úrlag sí. únde méte-munga íro líbes. Dér úrlag héizet latine constil-latio. Fòne díu íst ín homeliis keskriben. uirtus constellationis. ín ictu pungentis est. dáz chít tíu chráft tes úrlages fergát ín éines stòzes friste. Uuánda mathematici uuánent táz ter úrlag échert sí án demo úf rúcche dero stérnon. íh méino an íro ortu. dár sie álles káhes ze óugon chòment. Únde so uuér ín ín díu gebòren uuérde. únz iouis stella úf kát. táz témo prospera fólgeen. úbe áber stella martis ín ín díu chòme. dáz imo aduersa begágenen súlin. So sámó uuéllen sie. úbe síh gemini ínín díu óugen begínnèn. dáz er scòne uuérde. únde úbe taurus. táz er gùot áchermán uuérde. So uuío óuh fatum héize. Dáz | iouis 98. kesprichet. únde tres parçe gebriefent. Álso seruius chít. fatum est quod iouis fatur.]

Únde óuget úns óuh septenarium perfectum. díu

trias quaternario. consociata heptadem facit. Qui numerus rationis superae perfectio est, sicut etiam homalon illa docet plenitudo.

An aliud fatalis temperamenti cursus, siderumque circuli motusque testantur, intraque latebras uteri septimo

chég vuúrdenta ménnisghéit tes sibendes mánodes. in dero müoter vuúmbó (*sic*).

[Fóne dero conceptu beginnet taz chint lében án demo sibenden mánode. sò physici chédent.]

Tára náh skinet sin perfectio oúh tár ána. dáz ternarius kedrifaltotêr. tùot nouenarium. únde quaternarius kezuualltotêr. octonarium máchot. Sò máchont sie zuène die uuidermaza. diu des áhtoden téiles mèr héizet. Únde álsó filo gemág superoctauus in arithmetica. sò diu diapason symphonia gemág in música. diu tonum máchot. [Táz ist álsó er échert chåde. sò filo tonus kemág in musica.] Dér réhtes sánges émezigosto númo ist.

[Tonus liutet tícchor án demo sánge. dánne semitonium álte dehéin ánder enchédunga.]

Dánnan neist nieht. táz tar ána missehélle. álte únder zuíksen ferstóze.

[ih méino únder tribus in quatuor. álte únder octo. únde nouem. Nieht ne skéidet sie.]]

99. Únde bediu genállét iro ionuederêr demo ándermo. in gelimflichero fùogi. Táz ist nú dés sia lústet. táz iro zuéio námon zála sò gehillet. Sò guíssiú rártá dero numerorum. féstenota iro den gebileih mit uuáreró rédo.

[uuánda numerus ne triuget nieht.]

Dánnan gehiez si iro sélbun. uuibo fréuuista. in álla

mense absoluta mortalitas? Dehinc quod trias triplicata nouem numeros facit; quaternarius autem per diplasion geminatus octo reddit. Nouem uero ad octo epogdon numeri efficiunt iunctionem, tantumque pensat in numeris, quantum symphonia diapason in melicis; quae tonum facit, qui est consonae unitatis continua modulatio. Ex quo nihil est, quod discrepet aut resultet in medio, consentaneaue congruit iugitate. Ergo praedictorum nominum numerus concinebat.

Sic igitur rata inter eos sociatio copulam nuptialem uera ratione constrinxit, ex quo commodissimum sibi conubium

álla nuís kúoten gehleib. mánigtáhtigiu áber fóne ánderen sórgon.

REMEDIIUM CORPORALITATI CONTRA CELESTES IGNES PARATUR.

Únzúuelig tó uuórteniu des kehíleiches. stúont si sórgen íro scóni. únde íro lichamhaftigun uuíste. Sî insáz íro fórhteliu. sô si báldo máhta ze lidenne an íro nóh tánne tódigên liden. únde smálen fóre mágeri. díu sínuuelben hímel fiur. únde díe brúnsté. déro zúndenton stérnon. Dára gágene máchota sí éina únuuurtasaligi des álten saturni.

[dáz chít éin únuuurtasalig sálb témperota sí mît témo fróste saturni. dáz sia fóre | demo fiure 100. skírmdí. Abderites híez saturnus. fóne démo stéine. dén greci héizent abaddir. dén ér ferslánt fúre sínén sún.]

Únde dára zú stéinen gemiskelotèn. únde zuíen [dáz chít poumen], uuárf si ouh zú mánige sláhta chrútero. únde libhaftero.

[Uuánda physicam úobendo. tráhtota sí fóna állên creaturis.]

Ter chólchisko gérménod uuárd ouh fóne íro gezcíchenet rézzondo mît adamantínero uuássun.

[Mît íro hértén grífele scréib sí zóuuerlichíu carmina. ál sólchiu vobent. tie in scithia sizzent, tánnan medea uuás. tiu handéga gálsterára.]

nubium letabunda alio mentis fluctu multiuida concitauit. Nam nihil diffidens animo decori, formae ac substantiae coepit formidare corporeae. Quippe perferendos flammarum caelestium globos, et ignes ardentium siderum mortalibus adhuc artubus et macilenta gracilitate siccatis, non incasum tremebunda formidat. Sed aduersum illa quoddam abderitae senis alimma, (i. incorruptum) cui multa lapillis surculisque permixtis herbarum etiam membrorumque concesserat, praeparauit. Colchica etiam in centum uoces continuata fiducia (i. incantatio) adamantini cacuminis impressione sig-

Táz carmen fűőőta sű űf sűment űro. őrőamo. űnde
zűero gűreuuu. űnder daz hűrtvűom. uuűder demo hűmel
fűure. űnde uuűder dűero nűahuertigi dero gűto. [dűero ringa
sű dűrűsliefen sűlta.] Dű sműiz sű sűh űna űro sűlb. kemű-
chotez űzer touue. dűz űn des műmen nűuűi gelűesen uuűrt.

[űh műino űnz er űo űna nűuuez lieht fűne
dero sűnnun enfűhet.]

PERIERGIA SUUM STUDIUM GRATIS EXHIBET. I

101. űnz sű dűz űl uuűrűta. sű gesűh űro dűonest uuűb
periergia. [dűz tűr chűt studiosa operatrix.] fűre sűa sűrgen-
dűu. uuűnda sű űro geűltera uuűs. uuűz sű tűta. sű dűnches
tűra chűme. űlde dűra gesűndet uuűre fűne dero műoter.
űnde sű sű gesűh uuűrtendo dűrű tűa nűot tero tűron sűa
dűz űllez rűisonta. Sű begűnda sű űina űndera űro dűu m-
chűnnen. dűu agriműia hűez. [dűz chűt uigilia.] űnde in űro
chűmenatun dero vuűkto flűg. zűu sű űro frűquun űteuuaz
ne lieze slűfen. űro scűni ze behűltenne.

[uuűnda uuűchun blűichi műchont.]

Sűd sű iz űllez fűre sűa tűon műhűti. űbe sű iz űro be-
felűehen uuűlűti. űnde chűd sűh erfűren hűben műnige stűte.
űnde uuűla befűnden hűben. uuűz űro uuűdeműuue") [űh

*) Das e am Ende ist aus a gemacht.

natur; quod aduersum ignes superos et deorum confinia
praeparata, decoris incuriam uenustatis etiam lumine sub-
mouebat. Denique reuibratu suo corpori mensis appposito,
irrorati liquoris illiniebat unguentum.

Sed quum talia uirgo componit, pedissequa eius peri-
ergia, utrum matre uirginis missa an sua, utpote eius col-
lactea, trepidatione sollicita quid ageret conspicatur. Quam
quum disponentem praedicta rimatim ab ostio specularunda
cognosceret, aliam eius ancillam, cui agrymnia uocabulum
est, ac quae intra cubiculum praebebat excubias, adorta
est increpare, quod paullulum conuincere seruandi decoris
gratia uirginem non siuisset, quum ipsa haec cuncta, si
philologia iniungeret, ualeret implere. Nam iam multa
asserit circuisse, mancipiaque dotalia, quid solertiae, quid

méino septem liberales artes] quúnnen éigin [fóne íro brútegómen mercurio.] íóh chlénlistes. íóh vuib|zierdo. 102. íóh ánaslóufa. Únde íro uuésen chúnt. uuáz sélber der brútegomo tûe. uuáz man íóh tûe in in iouis hóue. Únde úbe der tágerod sína fáchhelun. únde sín scóna lieht inzúndet hábe. Úbe dero súnnun réita in uuágo uuáre. únde des tagostérnen rós káro uuáre. Únde sô getáner knûoge ságeta sí. dáz sí ál erlûoget hábeta. mít fûreuuizlichero spêho.

NOUIS MATER INDUMENTIS FILIAM ORNAT.

Tò gieng in álles káhes íro mûoter. Sí sár. sô sí sía gesáh. gágen íro lófende. únde sía chússende. ságeta sí íro. uuáz sí uuárnungo gemáchoth hábeta. Áber sí gáb íro uuát. únde zierda. mít tien sí gegáretiu. síh ne ercháme dero góto miteuuiste. Sí gáb íro uuát ze liche. [dáz íst tiu ínueertiga ratio.] únde úberslóufe skínhaftez. ébenuuizez mílche. [dáz íst tiu scóni íro honestatis | únde íro sapien- 103. tię.] Dáz sie uuólton uuizen geuuórhtez uuésen. úzer déro uuóllo dero kúrren chriutero. mít téro síh káreuuent tie frúoten bíscofa in india. únde die ánasídelinga umbratii.

[Uuánda indis uuáhset tiu uuóllo án dien chriuteren. mít téro sie íro bíscofa gáreuuent. álso ouh seribus tia sídâ uuáhsent an dien bóumen. úzer dien die féllola uuérdent.]

ornatus, quid denique indumentorum sumerent comperisse. Non sibi quoque nescium, quid sponsus ipse perageret, quid iouis in palatio gereretur; an leucothea succenderet facem lumenque purpureum, et an solis remigia uigilarent sonipesque phosphori comeretur. Id genus innumera, quae curiosis perscrutationibus aspexerat, astruebat. Uerum secretum cubiculi repente phronesis mater irrupit. Quam quum uirgo conspiceret, ad eam accurrens, honorandumque pectus exosculans, praeparatorum boematon consciam fecit. Uerum illa exuias filiae ornatusque detulerat, quis induta deorum sociari coetibus non paueret. Itaque uestem peplumque lactis instar fulgidum dedit, quod uel ex illa herbarum feliciū lana, qua indusiari perhibent indicae prudentiae uates accolāsque montis umbratii.

[6*]

Únde uuás iz úzer bissinemo gárne. sò iz tàr in lánde sito ist.

[tár dér fláhs uuáhset. tèr bissus héinet.]

Tára náh légeta si áfen iro houëbet mágedlichen göld-ring. tér méist clánzta fòne déro scòni. dero mittun gimmo.

[ih méino diu gágen míttemo énde stüont.]

An déro gimmo stüont tiefo gegráben. éin gehélmot tierna. gefürchúllotiu. sámò so dáz pilde getàn uuás tero troiániscun tougeni.

[Palladium stüont tár ána gegráben. dáz chít effigies palladis. táz troiani gebórgen hábeton. uuánda iz in fòne himele chòmen uuás. sò sie iz uuízen uuólton. So uuio éin ánder palladium dár ze ánasihste uuáre. míchelez. hòlzinez. Áber dáz uuárre paladím uuás filo lúzzelez trólícho sèhen-
104. tez.] unde uuénescáfntontez. Dës kelihnissee trüo-
gen die troianischen chüninga. an iro coronis in iaspide gemma.]

Áber iro sélbun nám si dën bëndel ába. dën si iro gáb sih ze brústpéndelonne.

[i. fasciam pectoralem. mít tèro síh fróuuyn iú zierton. tíu caritatem bezéichenet.]

Únde nio iro tóhter áne sía gegáreuuet ne uuúrte. bedíu bánt si iro. dáz iro iz sò filo báz'zámé. Áne dáz skúohta si sía. mít keshóhtenemo bínze. nio iro kide íeht stúrbíges ne beuuúlle.

[Der bínz pezéichenet immortalitatem. uuánda

Et quantum usus eius telluris apportat ex candentis byssi netibus uidebatur. Dehinc apponit uertici diadema uirginale, quod maxime medialis gemmae lumine praeitebat, ex qua galeata quaedam obtectaque uultum uirgo instar secreti troiani penitus incisa resplenduit. At cingulum, quo pectus annecteret, sibi prudens mater exsoluit, et ne philologia ipsius honestis phronesis careret ornatibus, eius pectori, quo uerius comeretur, apposuit. Calceos praeterea ex papiro textili subligauit, ne quid eius membra pollueret mor-

er fo grøðne ist. fóne dero názi. án dero er stát.
únde dánnan er námon hábet.]-

Áber mít uuizemo rouhfáze, fóllema stánctiurdon.
uuárd iro hánt pehéftet.

[Taz rouh pezeichenet tén kument tero tú-
gedo, die án dien uuisen fo súlen uuésen.]

ANTE FORES VIRGINIS. INUITANTES EAM AD CELESTIA CAMENAE ASSUNT.

Sô uuárd táz ter tág pegónða déckhen die stérnen.
Irbáronde dia únera dero | mánézon. 105.

[Cibus héizet grece brosis. dánnan sint am-
brones kenámot. Die héizent ouh antropofagi.
dáz chit compressores hominum. in scithia gesez-
zene. Sie ézent náhtes. tés sie sih tágés scámen
múgen. álso man chit. táz ouh házessa hier in
lánde túen. Áber uueletabi die in germania siz-
zent, tie uuír uuílze héizên. die ne scáment sih
nieht ze chédenne. dáz sie iro parentes mít mieren
réhte ézen súlin. dânné die vuúrmc.]

Sô iz únder zuisken lichten ist. Sô der tágostérno
in scânero fáreuuo skínet. Sô der grâuuu rífo uuirt án
dêmo écherodeu tóuuu. Únde diu scáf úz án dia uuída
dríngende. die stigâ eruuégent. Sô, aber die sórgun grô-
zent tiu hérzen. Únde der sláf hîna slíhet ze loetbea fluuio.

[dâr sine séldâ sint secundum fabulas. uuánda,

ticinum. Acerta autem multo aromate grauidata eademque
caudenti manus uirginis operantur.

Et iam tunc roseo subtexere sidera peplo
Cooperat ambronum promens aurora pudorem;
Quum creperum lux alma micat gemmata decore,
Quum nitet aurato, fit et quum fulgit phosphorus astro;
Tunc candens tenera glaciatur rore pruina et
Matutina greges quatunt in pascua eaulas,
Languida mordaces quum pulsant pectora curae,
Et fugit expulsus lethea ad littora somnus.

er oblivionem márbet. álsó óuh tin sélba áha tñet
 tien sèlon post mortem dár trinchentèn.]

105. An diu uuárd éin sùoze stímma fóre iro túren. mít
 mánigfaltero lútsami. | Tén sonum máchota diu mánigi
 dero gesámenoten musarum. mít méisterliche gerárten lú-
 tòn. ze éron dién uuihen brútlóuftén. Dár ne gemángta
 suégelsánges. nóh séitsánges. nóh téro fólleglichí dero ór-
 genlútun. Áber gerárte ze mammentsamemo sänge. ióh
 keduurvngenemo ze mézhaftigememo úzláze getátén sie sáment
 stilli dero mágedo sänge. únz sie óuh táz erfólloton.

[Ze érest sungen diu musica instrumenta.

dára náh sungen sélben die muse.]

106. Únde dô úberuuánt | iro gesémíne. álla díá órganli-
 chum sùozi. béidiu. ióh in déro lútreisti dero stímmon. ióh
 in déro lútsami dero vuison. únde mēterliche sungen sin
 dísin uuórt.

MUSARUM INTERCALARIS.

Nú fār úf tierna in himeliske sēldā. geristig píst tú
 sólchemo gebileiche. Díā suēr iuppiter hēizet tih fūnden
 úber die hóben stérnen.

Ecce ante fores quidam dulcis sonus multifidis suavi-
 tatibus suscitatur, quem musarum conuenientium chorus
 impendens nuptialibus sacramentis modulationis doctae tin-
 nitibus concinebat. Nam nec tibiatarum mela, nec ex fidibus
 sonitus, nec hydraularum harmonica deerat plenitudo; sed
 in blandum collata cantum, ac modificato fine compactum
 uoci uirginum complementi spatio ratum fecere silentium.
 Ac tunc ille omnis chorus canoris uocibus dulcique mo-
 dulatione praeuertit omnes organicas suauitates, et cum sacrae
 numeris cantilenae haec dicta funduntur:

Scande celi templa uirgo
 Digna tanto federe;
 Te socer subire celsa
 Poscit astra iuppiter.

LAUS PHILOLOGIAE DE ASTRONOMIA. URANIA. |

Tò sáng sús urania. dien ánderèn gesuigentèn. Nù 107.
fár. únde síh tia hímeliskun mánigi. únde die hóhina dero
hímelgíbelo. únzuúneligiu. únde báldiu. fóne dero gótechte.
Dea uuérdendo. uuirdest tà dés álles kuís. tés tu fóre uuáre
únguis. Tù uuáre ér frágende. uuáz tie zesámíne háftenten
rínga dero planetarum úmbeuuárbti. nú uuírdet taz tù sélba
seáffunga túost íro férten. Tù gesíhest tír sélba sò dù dára
chúmešt, uuío getán geflúhte die rínga bínde. Uuélih nústa
sie úmbehábee.

[Uuánda última spera. dáz chít celestis spera.
úmbehábet tie ándere.]

Únde uuío mánige dero éngerón. dér uuitero ríng úm-
behábe. uuáz tero planetarum férte iágoe. uuáz si óuh lézze.

[Dáz túot tíu chráft tero súnnun. Sí gíbet
ín éinuuéder spúot. álde tuála.]

Únde uues skimo den mánen getúe. uuáhsen. únde
suínen.

[Sò er férrost kát fóne dero súnnun. sò mág
sí ín únder skínen. bedíu íst er dánne fól. sò er
áber bí íro gát. uuánda sí ín dán|ne óbenán ána 108.
skínet. pedíu íst er dánne uuáner únseren óúgon.]

Uuélih fiur den hímel írliehte. [Uuélez. áne dero sún-
nun?] Únde uuío mánige stérnen sí uuídere getríbe.

[Dáz túot si die planetas. sê sí sie retrogra-
das máchet.]

Tunc urania caeteris paululum reticentibus, cepit:

Sidereos cetus et culmina sacra polorum
Nil iam coniiciens numine fisa uide.
Olim disquirens nexos quid torqueat orbis;
Nunc presul causas raptibus ipsa dabis.
Quae circos textura liget, quae nexio claudat,
Ambiat et quantos orbita curua globos,
Sidereos cursus quid cogat quidue retardet,
Quis lunam flammiet uel minuatur radius,
Qui coelum stellet fomes et quanta reuoluat,

Tir sähst tu. unio getän dero göto sähst si. unde uné-
läh scäh fro rihennas si.

Fär huna uf tierna in himeliska selda. bärdig pist tv
dáz tu sö gebiest. Tih héizet fünden iuppiter über die
stérnen din suér.

LAUS MUSICAE DE PERITIA. TUNC CALIOPE.

Die brúnnen magnesie hábent tih ketrénchet. tú hólđa
dierna dién dir gelichetèn musis.

[Magnesia ist in thesalia. Där ist libetros
fons. umbe dén mánige poetę sizzent. sámó so.
die nôte sin poetę. die in trínchèn. Uuánda óuh
tú philologia musicam chánst. pediu skinet. táz
tú libetron getrúnchen hábest.]

Únde der brúnno dés rósses pegasí {dáz úzer démo
blúote unárd gorgone} hábet [sáment tien poetis] tih ke-
trénchet.

109.

[Pegasus chit fáma (*sic*) uuánda poetę | sint
famosi. bediu chit man sie getrúnchen háben dés
prúnnen. dén pegasus úzer dero érdo slúog. mít
sinemo fúoze.]

Tir stát óbenam gelóuber aon. gezierter mít poetis.

[Aulę héizent tie fistulę. coraulę héizent cor-
neę fistulę. dáz chit tubę corneę. Coraulus sél-
ber der cornicen.]

Quae sit cura deis uel modus, aspicias.

Scande celi templa uirgo
Digna tanto federe;
Te socer subire celsa
Poscit astra iupiter.

Tunc calliope:

Semper complacitis amica musis,
Cui magnesia poculum fluente,
Et fons gorgonei tulit caballi
Vertex pavidum uirens coraulis,

Apollinis pérge dír gágene blúomen hábentemo. Tù bechénnest tero poetarum carmina mít sáozen metris. Dú chánst keánteron citharam pindari musici. Dír irdénchen-teró chán der séito. únde dáz zítefin síngen ín traciskun.

[dáz chít álso orpheus sáng fóne tracia.]

Únser oúga. hábe ín geuuónehéite. únser héilig sáng ze lóbenne. Únde uuírt kesáligot fóne órganiskên. [dáz chít sánglichen] ringen.

[Álso dánne ring án démo sánge uuirt. sô iz ío unidere. eruuíndet. ze déro sélbun stéte. dár iz ánafleng. Héue úude síng o sapientia – sô findest tú día sélbun lútun án demo. a. díu ze èrest uuás án demo. o. Dér sô getáno perhiodus. dáz chít circuitus. héizet colon. úbe dáz uuórt tár úz kát. sô íh tír nú zéigota. Vbe dáz ne íst. sô héizet er comma.]

Fázo díh tíerna | úf hína ín himela sólih kehíleih 110. kezímet tír. Iuppiter díñ suér. héizet tíh fáren úber díe stérnen.

LAUS DE GEOMFTRIA. AC SIC POLIMNIA.

Án stéte infáhest tú ze lône. dínero árbeite. den scônen himel. únde dero góto gesáze. únde día síppa iouis.

Cui frondet uiolas parante cirrha;
Tu uatum mela dulcibus camenis,
Et scis pindaream chelim referre.
Te dictante fides sacrumque plectrum
Mouit treicium sonare carmen.
O lux nostra sacros probare cantus
Suesce, atque organicis beare circis.

Scande celi templa uirgo
Digna tanto federe;
Te socer subire celsa
Poscit astra iupiter.

Ac sic polymnia:
Tandem laboris fructus aethram fulgidam
Diuumque sedes, ac iouis consortia,

[Iz tu sin mæra wærdest.] Hina æf kefærtin. unde gôtheit infæhentin. Dû dir in  r gen n wære minn carmina ze m chonne. I h kemig tin mit misselichero unde  nben m zere regula.

[Unio m nigfalt  dir si d  misselichi dero n mmen. w r m g t z ke ellen?]

 nde un z trisc zi m choe. mit str cchentemo r ize in d en s ten. unde gef ogtemo an d en  rten.

[D z ist also si ch de. D  ch re in geometria. unio dri r ize gr hle. an d en  rten si  ch sente triangulum m chont.]

 nde un z ter ring  mbebiege.

[d z ch t unio  l  mbe geb gener r iz ten ring m choe.] |

111. Qu n n ze chiesenne. die w rb  des s nges. unde die w is  unde die r or  dero s ten.  nde  lle liste ze chiesenne. unde  l d z himels zen m chon m gen. mit  ro h ben sinne. Scande celi etc.

LAUS DE ARTE POETICA. TUNC MELPOMENE.

T  bist qu n in scenis ze  ngenne d u s ng. tero gesc  hlon tragicorum mit coturnis.

Profecta carpis, inditoque numine,
Cruenta dudum quae iugare ritmica
Ac dispari mixta sueta regula,
Mox quid iacente, quid iugata linea
Trigonus recuruet, circulusque torqueat;
Malos probare, ac tonos et crismata,
Artesque cunctas solita, quaeque celitum
Possunt parare mente ad alta culmina.

Scande celi templa uirgo
Digna tanto federe;
'Te socer subire celsa
Poscit astra iupiter.

Tunc melpomene:
Sueta coturnatos scenis depromere cantus,

[Coturni uuären ze bëiden fúozen geskáffene scúha. Scena uuás éin finster gádem in míttemo theatro. Dár íone gesázen die auditores tero fabularum tragicarum. álde comicarum.]

Únde ána háben dáz kescúhe dero comicorum. Únde singen díu sáng. tíu uuir fóne dír trúogen. díne trátun. Sùozemo sánge únsih lúchcentemo.

[únde scúdentemo. dáz uuir síu trúogin. únde gebieltin.]

Nú síngo íh tír máged mít témo dúmse des sánges. [utánda dû gúlin uuórten bist.] únsêr trôst únde únsêr zúnga. | Tínen brútestúol lústet míh ze zierenne mít sánge. 112. die zierda lá dû lichen dínen síten. Uuêrd múozist tú sín dínemmo hímelískén chárle [mercurio]. Únde állero hímel-fróuon zímigôsta. Scande etc.

LAUS DE RHETORICA. AC SIC CLIO.

Nú dō (*sic*) philologia. dû dír ío chúnig uuáre. dína gespráchi ze geóugenne. mít lángemo díngchôse.

[Álso m. cesar. únde cato censorinus túont in catilinario. dár man díngot úber lentulum. únde cethegum socios catilinê.]

Únde den scúldigen genêren mít prázeligemo múote.

Soccumque ferre comicum,
Et roboare tua tulimus quae carmina cura
Melo fauente ritmico;
Nunc tibi uirgo cano spes atque assertio nostri,
Tenore (i. protractione) uersa carminis.
Nam thalamum redimire iuuat, tu certa probato
Tuis placere ritibus.
Digna maritali semper uidearis olimpo,
Decentiorque celitum.

Scande celi templa uirgo,
Digna tanto federe;
Te socer subire celsa
Poscit astra iupiter.

Ac sic clio:

Tu quae rhetorico clangere sirmate,
Atque reum rabido (i. commoto) absoluere pectore,

[Also duh tã cesar uufder catone uuõlta gepären, die sëlben socios catilinẽ.]

Tã uufilon dine äntsazigen redã fëstenõst mît pãnden.

[Äntsazig sint tie redã, die mît syllogismis kebunden uuërdent. uuãnda syllogismi sint nõtfëstiu gechõse. dãra uuidere nõman nìeht ketuon ne mág. Tie hëizent-latine ratiocinationes. unde also ratio ist. quẽ discernit inter uerum falsum, sã ist ratiocinatio, rationis certẽ exhibitio. Uuénne geskìhet tũ? àne sã ein fõne ànderen geõuget uuirdet. unde fõne diẽ guissot | uuirdet. Tës ist tãr fõre exemplum gegëben. dãz iz chit proponendo. Èteuuanne feruëret tẽr in fërte ist. Unde assumendo. Der hìmel ist in fërte. Unde concludendo. Dãnnan feruëret er. An dirro redõ ist ein geuissot fõne zuẽin. uuãnda fõne dero propositione. unde dero assumptione. ube sie uuãr sint. uuirt tũ conclusio geuuãret, fõne diu iutsizzent tie den syllogismum, die sãna chrãft uuizon.]

Tero mìcheli des hũfen zuõ lëgende, die gerãspoten chlëinunga.

[also iz tãnne fëret. sã man dero minneron dingo nìeht fersuigen ne uuile. ùmbe diu mërẽn, dõh is àn diẽ mërèn gnùoge uuãre.]

Unde èteuuaz lãsteron mît cramatichis èõ,

[Sã man õftõ tãt barbarismum. àlde solacismum.]

Kelõuuu, uuãz zuuuelchõsondo diã rihti des kebõses irre.

[Dãz tãt amphibolia in gramatica, àlde so-

Quae nunc sensa ligans horrida nexibus,
Soritas (i. minutissimas rerum collectiones) cumuli accessibus aggerans,

Nunc quid grammatica stringere regula,
Quid fandi ambiguus conterat ordinem,

phisma unde dialectica. Dêro bëidero chît si sia
chünniga.]

Kelóuuu ze triegenne mít rértigên rêdon.

[Dâ des âlles méistra ûnz hára uuâre.] dû fâr nû.
unde scóuuu die gestêrnoten inferte des hîmeles. Unde lêbe
dâr in dêro héilîgun zórfu des hîmeles. dâ dû | ze lône di- 114.
nero árbêito chünnên sólt. in uuâremo liehte. Scande etc.

LAUS PHILOGOGIAE DE PHYSICA. MOX ERATO.

Mâre dierna ânagenne dero listo. dir nû indân uuîrt
iouis fâlanza. mít réhte dienot tír disiu ánasihiga uuérft.
in gótes ratione iû êr. ûngesúnlichu uuésentíu. Dir éinun
sint chünt tisiu fône naturis ketânen sâng. ih méino ziu
die léidsâmen bliccha geskéhen. [dáz chit uuánnan sic ge-
skéhên.] Uuánnan der chláfondo dóner geskéhe.

[Sô der uuínt ín dien uuólchenen betân uuírt.
tánnan úzpéitendo chláfot er. dér chláfleih héizet
tóner. Áber úzfárendo. unde diu uuólchen bré-
chendo. mít mérun hírlíchi. dânné iz íoman gesá-
gen múge. irréchet er daz fiur. Dáz fiur íst sô
filo máhtígera. sô iz chlêineren geziuges íst. uuánda
diu lúft kebîret iz. Sí íst is materia.]

Solers docticanis ludere sensibus;
Nunc stellata poli conspice limina,
Et candore sacro aetheris utere,
Quem uero pretium est noscere lumine.

Scande celi templa uirgo,
Digna tanto federe;
Te socer subire celsa
Puscit astra iupiter.

Mox erato

Caput artibus inclita uirgo,
Cui panditur aula tonantis;
Merito tibi subditur orbis
Rationibus ante repertus;
Sacra fulgura cur rutescant;
Fragor intonet unde resultans;

Uuáz óuh táz régenuuázer máchoe. dien uuólchenen
uuílon trúobenten. uuílon názenten.

115. [Uuáz áne dáz siu sô gedíc|chent. únde sô
gerínnent in uuázeríne zásamen. dáz tie gesáme-
nôte. únde ze trópfôn uuórtene. bedíu hára nider-
fállent. uuánda siu diu lúft tár óbenan intháben
ne mág.]

Uuáz úns náh tien uuínterlichen úngeuúiteren. áber
den lénzen hára tûe eruúinden. Zíu der iâr ríng úmbe
tríbe álle zíte. ilende ze íro énde. Uuáz tiu álliu rédo há-
bèn. ánderèn lóugeníu. áne dír. dáz síngen uuir. Scande etc.

LAUS DE ARUSPICICA. AT TUNC TERPSICHORE.

- Frô bín íh úmbe día êra dínero gólheite. Ten hímel
síhest tu. dér díñ lôn íst. Dáz hábet tír guúnne díñ ge-
dáhtígi. únde díñ íligi. Tíz hábet tír gegébe díñ sórgen.
únde díñ uuáchen mít liehte. Dáz tír tág. únde náht ána
uuás. Tû hábest kelírnet spúotígo. déñchennes mûodíu.
116. búocho geládeníu. uuízega | uuórteníu. sô uuáz tie uuíspra-
chónten (*sic*) lèrent. ín díen uuítchéllen.

Quid agat per aperta madorem,
Modo nubibus imbrificatis,
Quid euntibus agmine nimbis
Reuocet nitidissima uerna,
Rotet omnia circulus anni
Properantia claudere secla.
Quid habent rationis operata,
Canimus tibi cognita soli.

Scande celi templa uirgo,
Digna tanto federe;
Te socer subire celsa
Poscit astra iupiter.

Ac tunc terpsichore:

Letor honoris meritis astra uirgo conspicias,
Hoc tibi sollers peperit ingenium labosque,
Ista peritis tribuit cura uigil lucernis.
Perdita pernoxque, sacris namque onerata chartis
Quicquid agentes stoici praescia dant futuris

[Dáz sînt stœici die îro uuîstuom ze athenis
in porticibus uobton.]

Tû gefûreuangost mit palden uuizegtuomen. ûnzui-
ueligo. uuáz án sabaeorum altaro fiuren der rôuh chûnde:

[Din uuîstûom gibet tir dia prescientiam fu-
turorum. dia sie sûochent án démo tóume des
álaris.]

Únde uuáz ter rûgstang uuêlle. dár tura brînnent
in áscun. álde uuáz tie héilesoda uuêllen. die augures fór-
deront an fûgelrârton. dáz uuêist tû ál. Scande etc.

LAUS DE ARUSPICIO ET DE AUGURIO ET CON- IECTURA. TUNC EUTERPE.

Zéigara des uuîstûomes. píst tu dierna. dû ze hímele
stégon máhtôst. Únde uuîsên gében die lêrà. dânnan sie
chûnnîn bechénnen síh sêlben.

[Uuánda dáz prouerbium chám fône hímele.
gnoti se auton. dáz chît scito te ipsum. Dáz íst
fóre állemo uuîstûome.]

Semper anhelis docilis fomitibus tulisti.
Nam sabaeorum rapidis quid uapor edat aris,
Fumida quid turicremis aura paret fauillis,
Omina uel certa ferant uocibus auguratis,
Intrepidus nec dubitans fatibus anteuortis.

Scande celi templa uirgo,
Digna tanto federe;
Te socer subire celsa
Poscit astra iupiter.

Dehinc euterpe:

Uirgo perite,
Prenia sortis,
Quae meruisti
Scandere caelum,
Sacraque castis
Dogmata ferre;
Noscere semet
Quis ualuere,

117. Ünde dānān | prophete öffeno chüren dia chrāft iro
 sēlbero urlages. [fōne dēmo sie mīrgfāre sīnt.] ünde dia
 wuoliche dero gōta. [ān dēro sie ēnīg sīnt.] Ünde bist
 tū zēigara des wuolstānns. tū dero philosophorum sinna.
 [fōne iro lēro] getāte skinen. ālso stēnen. Ünde dū geōn-
 dōst dien ānwirigen. ünde dien tōdigen gōt pechēnnen.
 Fōne dēmo rēhte fār dū nū hina ze demo hīmelbērote.
 Dih ēchert ēinun gezimet kehien ze mercurio. Scande etc.

PRECONIA MERCURII. DEINDE THALIA.

Sāliga. dū mit sōlchemo lōbesānge dero gōto gehien
 sōlt

Quisque uidentes
 Lamine claro
 Numina fati
 Et geniorum
 Cernere uultos:
 Quaeque platonis
 Pythagoraeque
 Esse dedisti
 Sidera mentes;
 Tuque caducis
 Mortalibusque
 Nube remota
 Cernere iusti
 Numina celi:
 Iure senatum
 Scande tonantis,
 Quam decet unam
 Mercuriali
 Federe iungi.

Scande celi templa uirgo,
 Digna tanto federe;
 Te socer subire celsa
 Poscit astra iupiter.

Deinde thalia:

Beata uirgo tantis
 Quae siderum choris
 Thalamum capis iugalem,

Ac

sólt. únde sô uuérden sólt iouis snóra. dero uuérte dés
fólchote uuésentero. Áber unéles kótes uuínia uuírdet tû?
Dér álles éiner fliegendo. fúre ílet tia súnnun.

[Lucifer tûot iz ouh. náls áber fliegendo.
núbe úfen sínemo rósse. sô er fóre chád.]

Uuácherer in sínero gáhun fért. | Sô er diu óberen 118.
erstrichen hábet. sô erféret diu nideren.

[Uuánda ér íst in sínero ábsida ófto óberôro
dero súnnun. ófto niderôro. sô platonici cháden.]

Tér éino himel geuuáltig uuórtlen íst fóne ioue uué-
nen sína geuuáhtlichun gértá fóre dero rítentûn súnnun.
tér géрно héizet áber geláden uuérden. dén áren des sní-
denten osiris. dér in egypto den chórnssámen fánt.

[Uuánda sín gértá tódet únde chicchet. strít
zérendo. únde sùona máchondo. bedíu gíbet er ouh
sáte. nâh temo sníte. Dáz osiride, sine árbéite
dient. táz kelázet ímo mercurius. Sín uuílló ré-
chet ten rát.]

Dén iouis sélbo mínnt. Tén sín stiefmúoter uílo

Ac sic fauente mundo
Nurus adderis tonanti;
At cuius esse diui
Tibi contigit maritam?
Eius meante penna
Qui solus astra mundi
Praeteruolans perexit
Rapidis uigil procellis;
Qui quum superna tranat,
Freta et tartarum recurrit;
Qui solus ante currum
Et candidos iugales
Almi potens parentis
Memorem ciere (i. mouere) uirgam;
Qui fata (i. messionem) succidentis
Separat libens osiris,
Sationibus grauari
Genitalibus repertis
Quem scit pater deorum;

[7]

uülligo söugta. doh si ánderiu íro stíefchínt házetí. Dés
kespráchi síh fermúgentero. állér árger strit sélchenet. [táz
chít stíllét.] Témo spréchentemo. állero strítolih síh in
zuéi téilet.

119. [ih méino in tód. | únde in lib. tód tero fient-
skéfte. lib tero sùono. álsó iz fóre chít.]

Ér íst tero góto chúnigosto. nóh tánne bíst tú
chúnigora.

[uuánda ratio gemág mér dánne sermo.]

Nú uuérdent sálig tie liste. díe ir béide sô gebéiligont.
táz sie ze hímele léitèn. únde ménniskon den hímel indüen.
Únde sie gúot uüllige ménnisken getüen fáren. únz hina
uf ze demio óberen liehte. Fóne iú zuéin. erfúllet sínnigi
die ménnisken. [Ír gébent tien ménniskon münderen sín.
únde zímigen.]

Fóne íu geuínnett kespráche ménnisken éuuiga gúol-
lichí. Pedíu gebéilegont únsih. únde álle liste.

Cui lacteam papillam
Gaudens dedit nouerca;
Cuius uigente uirga
Dirum stupet uenenum,
Cui uirus omne fanti
Orbem facit gemellum.
Est doctus ille diuum,
Sed doctior puella.
Nunc nunc beantur artes,
Quas sic sacratis ambo,
Ut dent meare coelo,
Reserent caducis astra,
Ac lucidam usque ad aethram
Pia subuolare uota.
Per uos uigil decensque
Nus mentis ima complet;
Per uos probata lingua
Fert gloria per acuum;
Uos disciplinas omnes
Ac nos sacrate musas.

QUATUOR VIRTUTES EAM VISITANT. FRONESIS.
DIKIA. SOFROSINI. ANDREIA. VEL YSKIS.

Únz tie muse uílon súnderigo. uílon sáment sú
súngen. Únde sáuze slímmá sú hértotón. Uuár chámen
fróuvún dára in íro sélða. únde óúh innór in íro bétte-
chámera. lúst|same fóné chíuskero zíeri. Scóne in ána-120.
síhte. ní fóné dehéinero írdáhtero máchungo. Fóné sélb-
sconi skimbare.

Déro hiez éiniu frúthet. Cnôto únde insténdigo síh
úmbeséhentiu. Únde díngolíh skéidende mít quáremo ún-
derskéite.

Íro suéster hiez iustitia. Mánnolichemo réhtonde. nio-
mannen ánderes héfenonde. dánne sô er uuérd íst.

Diu drítta hábeta námen fóné déro mézhaftri íro sító.
Únmíotegerniu únde fermíennnes máriu.

Únde díu nóh tánne uuás. tíu hiez stárh. únde máhtig.
in uuíderuuartigen dingen úngeuuéibtiu. únde gágen árbei-
ten íóh lído stárchíu. Die ílton sía hálsen. únde chíssen.
Únde sô sie sía dár in chémenátun gesáhen fórhtela. únde
sámo sô líchtsíhtiga. íóh rátelôsa. | Íro brúste únde íro 121.

Dum haec igitur musae nunc solicanae, nunc concin-
nentes interserunt, uicissimque mela dulcia geminantur,
ecce quaedam matronae sobrio decore laudabiles, nec con-
quisitis figmentis circa faciem uultuosae uerum simplici
quadam comitate praenitentes, in penates uirginis thalamum-
que conueniunt. Quarum una intenta circumspeditione cau-
tissima, et omnium rerum uigili distinctione discriminans,
dicebatur prudentia uocitari. Huius germana sua cunctis
attribuens, nullumque eo quo non merebatur afficiens
iustitiae ferebatur sortita uocabulum. Uerum tertia con-
tentis muneribus atque abstinentia praedicanda, ex morum
temperantia nomen acceperat. Quae supererat, fortissima,
ac tolerandis omnibus aduersis semper infracta, subeundis
etiam laboribus, robore quoque corporis praeparata, uirium
uocabulum possidebat. In amplexum eius osculumque de-
feruntur, atque eam quum intra cubiculum conspicerent,
per omnia trepidantem et uelut lucifugam haesitationibus

[7*]

ánasiune hándelonde. gnôton sie sia fúre chòmen ze állero óugon. únde ze állero gesibte.

PHILOSOPHIA ACCESSIT NUNTIA.

Sò chám dò éioiu getrágenlichiu. únde ántfáhsiu. [nâh temo philosophorum site.] únde dés kâollichiu. dáz fône íro. gót sie álle lâzet ze hímele chòmen. Sò sí dia gesáh. sò uuás íro sâr dára ze íro nôt. únde érneſt. Álso sí sólta. sí uuás tiu íro báldo fône guishéite geuúizegot hábeta dia himelfárt. Únde nú bôtescaſt tribet fône mercurio. sia ze uuiſenne. ze brútlóuſte.

TRES GRATIAE QUAE ET CARITAE.

Châmen òuh ze íro drí diernun ébenziere. únde ében frôniske in ánahútte. Mít kerígen zesámíne gebúndenên 122. hánden. únde gezierte mít róseblúomôn. | Téro éiniu chústá sia án demo únderbráuuue. Ánderiu chústá sia án den munt. tiu drítta án die brúste. Táz téta diu érista. dáz sí íro frólichiv óugen gegábe. Ánderiu. dáz sí íro gespráchi gegábe. Diu drítta. dáz sí íro uuúnnesami in mùet kábe. Sie hiezen carites.

torpentem, pectus eius faciemque tractantes in conspectum omnium et publicam uenire faciem compulere.

Post has ingressa quaedam gravis crimitaque foemina, et ex eo quod per ipsam iupiter adscensum cunctis in supera tribuerit admodum gloriosa. Quam quum uirgo conspiceret, ad eam omni studio affectuque concurrit; quippe quadam fiducia compertorum, ipsa eidem scandendum celum fuerat augurata, et nunc ad eam in nuptias corrogandam ab ipso transmissa maiugena. Praeterea tres puellae uultu decoreque parili ac uenustate luculentae, sertis relegatae inuicem manus rosarumque speculis redimitae ad uirginem conuenere. Quarum una deosculata philologiae frontem, illic ubi pubem ciliorum discriminat glabella medietas, alia os eius. tertia pectus apprehendit. Uidelicet prima, ut „laetos oculis afflaret honores” secunda gratiam eius linguae inspirabat; animo tertia comitatem. Quippe

[näh tten lûtreisten suégelon. mît tten álliu
gnóniu sâng úbersúngen uuérdent.]

Únde so uuáz sie gefiengen. dáz ketátén sie érsam.
Sô die sia dô getátén fólle liehtes. târa nâh mískton sie
sih zû dien musis. únde tâtén in gerárte méttoda. dáz chit
sie tâtén in singentén mît iro liden gehélle ánterungâ. únde
brütliche trétenôda.

LECTICA QUA UEHENDA ERAT IN CAELUM

In in dês uuárd tôz in állen stéten. fône lûto skéllen-
tén timpanis únde cimbális. Sô dáz iôh tero musarum
sâng túncchelôra vuúrde. fône déro lûtreisti déro timpauo-
rum. | Sáment temo skálle chám éin trágebétte gestérno-¹²³.
tez. temo die sêlben dôza fóre skúllen. áfter bezéichen-
lichemo síte. In démo trágebétte síto uuás tie gehien-
ten gútennâ. hina úf chómén in déro himeliskon chámérlingo
gnôzskeste.

ATHANASIA PER UOMITUM A MORTALITATE EAM PURGAT.

Dâr fóre fûor éin fróuua. chéiserlíchero getâte. in héi-
ligemo. únde in himeliskemo liehte sküentiu. únde in ér-
uuirðigero biscofheite. Álle die dâr uuáren. únde sie er-
sáhen. die éretôn iro mârún mágenchráft. sámó sô hálta-

illae carites dicebantur, et quicquid apprehenderant ue-
nustabant. Quae quidem virginem postquam lumine re-
pleuere, musis admixtae etiam gesticulationes consonas
atque hymeneia dedere tripudia. Sed ecce magno tympani
crepitu crotalorumque tinnitu uniuersa dissultant, eousque
ut musarum cantus aliquanto bombis tympani obtusior
redderetur; et cum sonitu introfertur lectica interstincta
sideribus, cui ritu mystico crepitus precinebant, qua mos
fuerat nubentes deas in caelestis thalami peruenire consor-
tia. Ante hanc quaedam augustioris uultus femina, ac
sacro lumine aethereoque resplendens uenerabili antistitio
praeminebat. Quam quum omnes, qui adfuere, conspice-
rent, reueriti inclitam maiestatem, ut deorum omnium

run dero góto állero. ioh tero uuérhte. Téro unás námo immortalitas.

[Si máchot deos immortales et eternos. unde mundum perpetuum.]

Únde hõre hára mágeti chád si. Tero góto fáter hábet kebóten. dáz tũ úfen dísemo chúnínglichen trágebétte
 124. fàrèst ze bímele. | Dáz nebéinemo dero irdiskõn mûoza neist ze hándelonne. Nõh tũr sélbus èr minemo tránche. Únde mít témo uuórtè. ergreífota sí iro brúste. unde dén sprúngezòd iro hérzen. Iõh sí sár guár uuérdende. ín fõne ne uuéiz uuélero fúlli erspárten. unde inbláhenen. [dáz chít fõne inbláheni. unde fõne irspérredo uuórtènen.] sò se chád si. tũ ne irspièst tisen glónken. dés tu fólle brúste hábest. unde dû nõ uuérfèst tèn úz. nõh tũ dára ne chûmest. tár dû úndòdig sist. Tò erspèh sí sár hirlichõ síh pèitendo ál dáz. tés sí ín iro guár uuárd. Dára nàh uuárd. táz sí mít árbeiten irspèh. ze állero sláhto búochen.

[Uuánda fõne éinemo fonte rationis. chóment álle búobliste.]

Tár máhtíst tu séhen. uuío mánigiu búob súnderigiu. unde zesámíne gebúndeniu. unde uuío mánigero spráchon
 125. scrífte úzer iro múnde fúoren. Súmelichiv vuáren ge|uuórhít úzer demo egyptziskèn bínèze. dér mít cèdrinemo flíede

mundique custodem; huic athanasiae nomen fuit. Et heus, inquit, uirgo, precepit deorum pater, hac regali fectica in celi palatia subueharis: quam quidem nulli fas attrectare terrigenae. Sed nec tibi quidem ante nostrum poculum licet. Et cum dicto leniter dextra cordis eius pulsum pectusque pertractat, ac nescio qua intima plenitudine distentum magno cum turgore respiciens, nisi haec, inquit, quibus plenum pectus geris, coactissima egestionem uomueris forasque diffuderis, immortalitatis sedem nullatenus obtinebis. At illa omni nisu magnaue ui quicquid intra pectus senserat, euomebat.

Tunc uero illa nausea ac uomitio laborata in omnigenum copias conuertitur litterarum. Cernere erat, qui libri, quantaue uolumina, quot linguarum opera ex ore uirginis defluebant. Alia ex papiro, quae cedro perlita

besmízen uuás. [táz er ne fùleti.] Sùmelichiu bùoh pe-
uuúndeniu in líninen bùucchen. Ióh scáphinis pérghaminis
mánigiv. Ûnmanigíu uuáren gescríben án dero ríndun dés
póumes phillire. [álsó iz iv sító uuás.] Uuáren sùmelichiu
mít tinctun gescríbeniu. Téro bùocho scrífte óugton dero
libhafton búlde.

[uuánda phisiologia ságet de naturis animan-
ium.]

Die réiza dero bùocho athanasia geséhendíu. híez sí
sie gescríben in díuren stéinen. únde gehálten in dien érd-
lúcheren dero egyptiscon chilechon.

[Uuánda dô iú líste zegángen uuáren. dô
vuúrton sie ~~an~~íuot fóne egyptiis.]

Únde die stéina stellas némende. híez sí dero góto
chúnnezála dar ána stán.

[uuánda die sámo zórfst sít. sê stérnen.]

DE UARIETATE COLLECTORUM. |

Únz sí sólchero díngo fílo spéh. sê rásplotòn dáz úzer 126.
íro múnde fðor. sùmelichè díernun. die líste únde lírnunga
híezen. íro íogelichiu iz zúcchende ze íro núzzedo. únde

fuerat, uidebantur. Alii carbasinis uoluminibus complicati
libri; ex ouillis multi quoque tergoribus; rari uero in phil-
lirae cortice subnotati.

Erantque quidem sacra nigredine colorati, quorum
literae animantium credebantur effigies. Quasque librorum
notas athanasia conspiciens, quibusdam eminentibus saxis
iussit asscribi atque intra specum per aegiptiorum adita
collocari, eademque saxa stell^{as} appellans, deorum stem-
mata praecepit continere.

Sed dum talia uirgo undanter euomeret, puellae quam
plures, quarum artes aliae, aliae dictae sunt discipli-
nae, subinde, quae uirgo ex ore effuderat, colligebant, in
suum unaquaeque illarum necessarium usum facultatemque
corripiens.

ze iro gezivge. Ióh sélben die camenę. állero méist [tíu natúrlicha in hímele] urania. únde [díu erdáhta in érda] caliope. gesámenotôn mánigiú búoh in iro scôza.

[Állér dér list íst fóne díen zuéin gescríben.]

An díen búochen súmelichen uuáren gebíldot paginé. ál áfter tonis keskídote. únde gelángte náh téro geskéfte brítero.

[Uuánda in musica octo modi gemálet uuérđent álso léiterá. bedíu sít tíu féld keskáffeníu. álso paginé. únde bríteliu. díu únder zuísken díen únderláhten sít. tero tonorum. únde dero semí-tonorum. Díe sélben modi uuérđent sáment kebíldot. sámó so áhto léíterun óbe éin ánderén geléinet uuérden. únde íogelichíu día ándera fúre skíeze éínes sprózen.]

An súmelichén uuáren rínga gebíldot. únde réíza. únde hálbíu téil des hímeles. [álso uuír in astronomia sêhên.] Mít triscozên. únde fierscôzên bilden. [sô uuír in geometria sêhên.] Ióh mánigscóziú bílde uuáren dar ána gebíldot. Áfter déro mísselíchi dero múot píldungon. [die 127. in geometria sít.] únde déro | natúrlichôn geskéftó.

[díe in astronomia sít. Táz in geometria gebíldót uuírt. táz sít liste. dáz uuír sêhên in astronomia. dáz sít uuíste. Doctrínalíter uuérđent corpora geóuget in geometria. naturalíter uuérđent síe geóuget in astronomia. Geometria chít táz spera sí. quędam aequalis a centró in omnem partem circumductio. Dár íst sí geóuget in theoremate. Áber in astronomia uuírdet sí geóuget in elemento. sô man día súnnun chíuset. álde den mánen.]

Ipsae etiam musae praesertim urania calliopeque innumera gremio congressere uolumina. In aliis quippe distinctae ad tonum ac deductae paginae, in aliis circuli lineaeque, hemisphaeriaque cum trigonis et quadratis, multiangulaeque formae pro theorematum uel elementorum diuersitate

Dára nâh pegréif táz kemále állero tíoro lide. ze éinemo bílde.

[Dáz pilde héizet cosmographia. dáz chít descriptio mundi. dár állero regionum. únde állero animalium gesképfeda an éinemo bláte sáment pegriffen unérdent.]

Uuáren ouh tár bùoh. tíu dero níumon sùozi lèrton. [ih méino díu sùozi an diatesseron íst únde an diapente.] únde zéichen dero numerorum. [álsó V zéichen íst quinaríi numeri. únde X denarii numeri.] únde uuás ouh tár dáz ze síngenpe gelân íst. [álsó lied. únde léicha.]

Sô sí dô erspêh tíá bùohchámerigun fólleglichí. úzpráht hábentíu. dára nâh sí síh ío rártá. [dáz chít táz 'sí ío líneta.] | Pléih uuórteníu. íoh erliteníu. pát sí athana-128. síam hélfó. díu sólcha íro bínun bechénnen chónða. Dô chád sí íro zùo. Nû ním. daz íh tír gébe ze trínchenne. dáz tú mít tíu gelábotíu. únde gebúrlichotíu ze hímele fárêst.

INMORTALITAS QUASI PER OUUM SORBETUR.

Únde dés mézes nám sí íro múoter. díu dára mít íro chómen uuás. únde díu bùoh állíu hábeta gehéilegot. únde gehándelôt. únde gezélet. tíu úzer dero mágede múnde fúoren. déro nám sí éina sínuuelbí. in chliuuis uuis ketána. íoh libhafta. únde gáb íro. dáz tar ínne uuás ze trínchenne.

formatae. Dehinc pictura animalium membra multigenum in unam speciem complicabat. Erant etiam libri, qui sonorum mela, signaque numerorum et cantandi quaedam opera praeferebant. Postquam igitur illam bibliothecalem copiam nixa imitatus uirgo diffudit, exhausto pallore confecta, athanasiae opem, quae tanti laboris conscia fuerat, postulauit. Tum illa: ut refectior caelum sublimisque conscendas, hoc tibi accipe sorbillandum. Ac tunc matri apotheosi, quae cum illa forte conuenerat, etiam pridem libros, qui ex philologiae ore defluerant, manu contingens ac dinumerans consecrabat, auferens quandam globosam, animalamque rotunditatem sumit, ac uir-

Áber diu innerá uuíst tés sélben éiis. tiu uuás in rôlcero fáreuuo úzenán darána gesmízeniu.

[Dáz chít úzenan uuás iz rôt. nâh tero innerun fáreuuo. diu dáz ôberosta fiur bezéichenet tírro uuérhte.]

Únde nâh téro rôti skéin iz in dûrhlichtentero ítali. ióh in uuízero názi. [álsó diu lúft ketán íst.] únde dára nâh in dero innerostun mítti díchchera.

129.

[álsó | diu érda getán íst. Sô si dia írdiskun uuízentheit írspêh. sô uuárd íro diu gótelicha gegeben. Diu in éinero sámohafti. únde éines plicches álliu dîng pegrifet. álsó in boetio de consolatione gescríben íst. Tia sámohafti ôuget ér mít temo éiie. dáz er ze úzerôst chít temo hímele gelichez. únde in míttemen dero érdo. únde únderzuísen dero lúfte. álsó diu machina getán íst tírro uuérhte. ánasíhtigun. Dáz er iz chít animatum. dáz tùot er úmbe animam mundi. dia sùmeliche uuándon uuésen solem. sùmelicha éina ándera tóugena chráft. tiu den hímel tùot uuérben.]

Sô si dia rotunditatem in hánt kenám. únde si dûrstegiu fône árbeiten. únde fore ángisten. bráh únde chórota. únde si nîo sô gûotes ne inbéiz. sô fólle tráng si iz. Sâr sámó hártó chéccheton íro die líde. Únde gieng íro ába diu mágeri. rûmda diu írdisgheit. Únde chám sia ána diu éuuighéit. áne tódes uuáltesôd.

gini porrigit hauriendam. Uerum ipsa species oui interioris coccino circumlita exterius rutilabat, ac dehinc perlucida inanitate albedoque humore, interiore tamen medio solidior apparebat. Quam quum philologia susceperet, quoniam post tanti laboris afflictationes aestusque mentis plurimum sitiebat, reseratis eius rotunditatis arcanis, postquam rem dulcissimam comperit, totam incunctanter exhaustit.

Continuoque nouo solidantur membra uigore;
Et gracilenta perit macies, uis terrea cedit;
Aeternumque uenit sine mortis legibus aeuum.

QUALIS FACTA SIT RECOGNOSCERE IUBETUR.

Sô sia athanasia gesáh ketrúnchen háben dia úndò-digi. | Sia dô sámoso mít hóubet zierdo dés ze getrôstenne. 130. dáz sî ze himele sólti. únde sî úndodig uuórten uuâre. téta sî sia ána coronam. geuuórhta úzer éinemo fêldchrûte vuizemo. [ih méino úzer lilien.] Kebietende. dáz sî ál hina vuúrfe. dés sî síh keuuárnot hábeta gágen demo himelfiure. Uuánda sî chad. táz sô getâna uuésen dero mûrgfarun. únde dero stîrbigun vuiste. Dáz íro diu mûoter sâr ál ába zôh. sô sî sia gesáh úberrúcchet háben ménniskôn únmuôza [ih méino dés síh ménnisken vnmúozig túont].

GRATULATUR SE EUASISSE INFERNALIS.

Dô dânychota sî ze êrest athanasie. mít íro rouche. dáz sî úzer íro fáze nám. Únde íro mûoter dânychota sî mít ópfere. Dáz sî den hêllouuárt mít sínero chénun nîoner ne gesáhe. sô etrusci philosophi ságent.

[tîe ín héizent uedium. álso malum diuum. uuánda ér brúti túot tien sêlon. tér héizet óuh orcus. táz chît iurator. Uués íst er iurator? Âne dáz er ímo | gelázene animas. ne láze inpunitas.] 131.

Nóh sî die hêlleuinnâ ne fôrhta. nâh tero chaldeorum úrdâhten. Nóh sia ne brândi ín fiure. nóh ne sóufti

Uerum diua quum immortalitatis eam poculum cerne-
ret ebibisse, quo e terris illam celum pergere immortalem-
que factam uelut aenigmate redimiculi perdoceret, ex herba
quadam rurestri, cui ἀθανασία uocabulum est, uirginem co-
ronauit, praeciens omnia, quae adhuc mortalis aduer-
sus uim superam in praesidium coaptarat, ut expelleret.
Quippe caducae mortalisque substantiae istaec esse minima
memorabat. Quae quidem omnia eidem mater abstraxit,
postquam eam mundana transcendisse studia recognouit.
Tunc philologia ex aromate praeparato acerraque propria
athanasiae primitus supplicauit, matricque eius gratiam multa
litatione persoluit, quod nec uedium cum uxore conspexerit,
sicut suadebat etrusia, nec eumenidas ad chaldaea mira-
cula formidauerit, nec igne usserit eam, nec lympa sublu-

in uoizere. Noh sia ne fiki dia selo ghilnisse. dia alle hina
frende selä fillet. nah tere sägo syri philosophi. Unde si
iro nicht ne gab mit anafinge des tödes. tia in charontis
kennälte ständum immortalitatem. nah tere sägun des äl-
ten phasi.

[Er chäd alle selä. charon dero helle tür-
uärt täle des tödes kechöron. före dero immor-
talitate.]

AMOR ET LABOR. CURA ET UIGILIA. UEHUNT EAM IN CAELUM.

Inin diu hiez man sia üfstigen ze iro trägebette. Unde
uánda daz filo bóho stüont. pediu düohta iro iz unsémfte. ih
ne uüle chéden. daz si ne máhti. Táz spüotigo áber ze ge-
frúmmenne. hiez si iro trüt einen chömen. An den sih
stiurendo. úberfüor si dia unsémfti. [dáz chit tia stéccheli]
132. des löho ständen stüoles. | Áber dër sëlbo. dër sà si in
námnda labor hiez. tér ne gehälf iro nicht ein dára ze demö
bette. núbe sáment iro füor er ze himele. Èinemo scönemo
chinde. in ében imo geuüetenemo. Táz amor hiez. unde
dóh tero zúrlustigun ueneris sün nicht ne uuás. Die
zuéne füorton före dia lecticam. Dáz áftera tēil trüogen
zuéi iro hien. diu iro uuérd uuären. sórga. unde uuácha.

erit: nec animae simulacrum siri cuiusdam dogmate uer-
berarit, nec phasi senis ritu carontis manibus inuolutam
immortalitatem mortis auspicio consecrarit. Interea con-
seendere iussa lecticam, quae in suggestu maximo quoniam
uibebatur difficile admodum sibi ne dieam impossibile, de-
putabat. In quam rem consequenter implendam alumnus
suum dilectum prae ceteris conuocauit, quo innixa omni
difficultatem superae consessionis euicit. Verum idem, qui
labor ab eadem uocabatur, non solum in lecticae culmen
eam sustulit, uerum caelum cum domina impiger permea-
uit. Quippe consociato sibi quodam puero renidenti, qui
nec voluptuariae ueneris filius erat, et tamen amor a sa-
pientibus ferebatur, a fronte lecticam subuehere moliantur.
Nam posticam epimelia et agryponia dilecta uirgini sustulere

Sò gebòt tiu fróuna inmortalitas. uuánda st unólta. dáz mán únde vuib sáment íro ze hímele fáoria.

COMITATUS EIUS UENERABILIS.

Sò ze hímele síh héuenta. léitta sia dáz keriete (*sic*) dero fóre singenton musarum. Únde álliu díu éruuirdiga mánigi dero fóre genámdon geférton. [ih méino philosophia. apothéosis. athanasia. phronesis. únde quatuor uirtutes. únde gratiē. únde dero állero alumnē. Arithmetica] fólgeta íro mít ánderen íro uuídemhion. állero dingo fúrcuuiz kérniu. únde gnòto fórscondiv.

IUNONI IN SUO REGNO OCCURRENTI VIRGO 133. SUPPLICAT.

Sò náhton sie sár mít íro ze óbenahügero lüfte. Tár uuárd ze uuizenne. dáz tero góto híreisara zúo fúore. Téro fúre réisára uuáren. geméinmúoti. tríuua únde chíuski. Áber ueneris sún dér zúorlústò (*sic*) spénstig íst. sò uufo er óuh íro fúre réisáre uuáre. dóh ne getórsta er philologiē ze óugon chómen. [Uuánda sapientia házet turpitudinem.] Sò sí dō iunonem gesáh. únde sí íro geróuhta. sò si óuh fóre ánderēn fróuuon tēta. dō fērgota si sía sús. Iuno dū scōna [chád si] dóh tíh ánderes némmeñ die ze hímele sínt.

mancipia. Sic enim athanasia praeceperat, ut uterque sexus cum philologia caelum posset adscendere. Praecedit illico conscendentem musarum concinentium pompa, et praedictarum comitum uenerabilis multitudo. Periergia uero aliis comitata pedisequis dotalibusque mancipiis curiose uniuersa perscrutans atque interrogans, sequebatur. Uerum ad culmina arcis aerae comitatus ille cum uirgine propinquabat. Et ecce aduenire subito deorum pronuba nunciatur, ante quam concordia, fides, pudicitiaque praecurrunt; nam cupido corporeae uoluptatis illex, licet eam semper anteuolat, philologiae occursibus non ausus est interesse.

At ubi in conspectum nubentis diua peruenit, atque, ut mos uirginis erat, litauit aromatibus, deam talibus deprecabatur:

Iuno pulchra, licet aliud nomen tibi consortium caeleste

Unde so uuto uuir dih iunonem sámo so óuh iouem fóne
 iuando héizên. Álde úbe dû héizen sólt lucina. uuánda
 135. dû lucem gibest nascentibus. | Uuánda dáz ih tih éiseõe
 flózkébon. án dero hitate. álde náh tero geburte súberarun
 dero úzkegángenon léhtero. dés ist mir úndurft. uuánda ih
 máged pín. únde mines lichamen únbesmízen bin. Uuégó-
 léittuu. héimbringun. sálbsmízon. cúrtillégun. súln dih tò-
 dige dierna gehiende zu ín ládón. dáz tu íro ferte uuáltést.
 únde sie ze liebén seldon bringést. únde sò sie diu túrestál
 sálbont. tù héilesod kébést. únde sò sie síh ze bétte ingúr-
 tent. tero máged cúrtelùn. dû ánaauert íro flégest. Sámó-
 gébun álde hífuogun bétoèn dih. tie du an déro nóte des
 kebérennes. álde des náhtuiges skírmist. Lútfróouvn súln
 dih tie líute héizen. Stárcha ánaháreèn dih tie féhtenten.
 Áber hier héizo ih tih kénor aèram fóne aère. in démo
 136. dû richesòst. | Únnist *) mir bitentero ze geéisconne. uuáz
 libhastero díngo diu uuíta lúft fúore. únde dísiu dúrhlich-
 tenten félt. úzer gesámenotèn athomis uuórteniu. [sò phi-
 losophi cháden.] únde uuáz hier gòto flógerze. Íh ne frá-
 gen nieht úmbe dia niderun lúft. tár die fógela ána flíegent.

*) Es steht únnist.

tribuerit, et nos a iuando iunonem, unde et ionem dici-
 mus, nominemus; siue te lucinam, quod lucem nascentibus
 tribuas, ac lucetiam conuenit nuncupari; nam fluuoniam,
 (i. fluorem feminis prestantem) februalemque ac februam
 mihi poscere non necesse est, quum nihil contagionis cor-
 poreae sexu intemerata pertulerim. Iterducam et domidu-
 cam, unxiam, cinctiam mortales puellae debent in nuptiis
 conuocare, ut earum et itinera protegas, et in optatas do-
 mos ducas, et quum postes ungant, faustum omen affigas
 et cingulum ponentes in thalamis non relinquas; soticenam
 uel saticenam te, quas uel in partus discrimine, uel in
 bello coeundi, precabuntur; peplonam plebes, curitim (i. for-
 tem) debent memorare bellantes. Hic ego te aeriam potius
 ab aeris regno nuncupatam uoco. Da nosse poscenti, quid
 haec aëria latitudo, atque atomis perlucens concurrentibus
 campi animantium gerant, quidue hic dicatur numinum
 subuolare. Non enim de humilitate aeris illius quaero,

tia íoh olimpus decem milium stadiorum hóher úberslát. núbe
 dia hóbi dero óberun lúfte fórderson íh. íóh nú dúnchet
 mír mùoza ze geséhenne. dáz íh lésendo geéiscota fónce
 dero demonum gùoti.

[Álso uuir angelos chédèn bonos et malos.
 sô châden die âlten bonos demones et malos.]

DEORUM SEDES A CAELO USQUE AD SOLEM IUNO PRECANTI OSTENDIT.

Sí sia dô íro fléhon uuérende. fùorta sí sia in óbe-
 nahtiga lúft. tár óugta sí íro mísseliche geuuálta. dero lúft
 cóto. Tie uuir fivrine séhèn. únde uuállonde fónce demo
 hímele. únz ze dero súnnun ríngce. die héizent cóta. uúilon
 héizent sie hímelesázen. únde sínt sie behéftet mít tóugenèn
 dínge. | Síe sínt lüteróren. únde ménnskón sórgá ne grúo- 136.
 zent sie. bedíu héizent sie únsórgende. Tár sól guísso
 íouis stúol sín.

QUI SINT A SOLE USQUE AD LUNAM.

Niderhálb tero súnnun fértce. únz ze demo mánen.
 sízzent tie náh tien sálígestèn sínt. únde mínnera geuuáltes
 hábent. fónce díen uuízegungá. únde tróuma. únde zéichen

qui uolucris permeatur, quem olympi montis cacumen
 excedit; qui uix decem stadiorum altitudine sublimatur.
 Sed elata disquiro, et iam fas puto quicquid περί εὐδαι-
 μονίας lectitans intellexeram, conspici.

Hic iuno conscendentis precibus non repugnans, eam
 secum in arces ducit aëreas, atque exhinc multarum diuer-
 sitates edocet potestatum. Illi, inquit, quos ignitæ sub-
 stantiae flammantisque subspicimus, ab ipso aethere sphac-
 ræque superioris ambitu usque ad solarem circulum de-
 meantes, ipsi dicuntur dii, et caelites alias perhibentur;
 causarumque latentium arcana componunt. Sunt enim
 puriores, nec admodum eos mortalium curarum uota solli-
 citant, ἀπαθείςque perhibentur. Illic iouem regnare cer-
 tissimum est. At intra solis meatum usque ad lunarem
 globum, secundæ beatitatis numina subparisque potentiae,
 per quæ tamen uaticinia somniaque ac prodigia compo-

- uuérdent. Tie ingéinent tie dárma an uuizegungo. éteunáz fóre zéichenente. únde óugent iro stímma. únde spréehent úzer állèn fògelrártá ságentèn. Frágente uuárnont sie diccho. álde mit stérnensérte. [sò anchisè der stérno in idam sil uam zéigota.] álde mit phgskúze. [sò uirgilius ságet imo árbeite fóre zéichenen tactas de cèlo quercus.] álde mit prútelichero séltsani. [álso grece palladium sáben suízen.
137. únde skricchen fóre iro naufragio.] Uuánda áber | dién óberèn die nideren diénònt. sò uuírt fóne énero geuualte. únde fóne dírrò gefólgenne. állèn ménniskòn súnnderig. únde geméine huòtare gesézzet. Tén héizent sie óuh flihtäre. uuánda er álles uuérches flíget. Tén geméinen bétònt tie liute sáment. únde áne daz iogelih ten sinen. Fóne díu héizet er genius. uuánda er genitis sár gegében uuírt ze flihte. Tíser huòtare. únde díser getríuuo brúoder. behuòtet iro sèlá. únde iro sinna állero. Uuánda ér óuh tóngene gedáncha góte chúndet. pedíu mág er ióh angelus héizen. Tie álle námont greci demones. fóne díu. dáz sie ánaualten sínt tes liutes. latini námont sie méteme.
- [uuánda angeli sínt mitte. únder góte. únde ménniskon.]

Tie

nuntur. Haec aruspicio exta fissiculant (i. findunt) admonentia quaedam, uocesque transmittunt, augurisque loquuntur ominibus. Plerumque enim quaerentes admonent, uel sideris cursu, uel fulminis iaculo, uel ostentaria nouitate. Sed quoniam unicuique superiorum deorum singuli quique deseruiunt, ex illorum arbitrio istorumque comitatu, et generalis omnium praesul, et specialis singulis mortalibus genius admouetur, quem etiam prestitem, quod presit gerundis omnibus, uocauerunt. Nam et populi genio, quum generalis poscitur, supplicant, et unusquisque gubernatori proprio dependit obsequium. Ideoque genius dicitur, quoniam quum quis hominum genitus fuerit, mox eidem copulatur. Hic tutelator fidissimusque germanus animos omnium mentesque custodit. Et quoniam cogitationum arcana superae annunciat potestati, etiam angelus poterit nuncupari. Hos omnes graeci δαίμονας dicunt, ἀπὸ τοῦ δαίμονας εἶναι. Latini medioximos uocitarunt.

Qui

Tie sînt   le h  nderun   nde   nl  teror  n natur  . d  nne die n  hor demo h  mele s  nt.   lso d   s  lba s  hest. | T  h ne s  nt sie s   ger  bes lichamen. d  z sie ges  htig s  n m  nnisk  n. Hier s  nt tie h  rtc  ta. Hier r  uu  nt tie   ns  ndigen s  l  . n  h   ro libe. Tie i  h tia s  nnun   berf  rent.   nde die fiurinen f  stin  . dero planetarum.   be sie m  chelero fr  hte s  nt.

QUI SINT A LUNA USQUE AD MEDIUM AEREM.

So uu  z t  ra n  h uu  t  obeles   st. f  ne demo m  nen   nz ze dero   rdo. d  z h  bet   uh s  nen   ndersk  it.   nde in zu  i uu  rt t  z s  lba g  t  ilet.   ber daz   bera t  il dero l  fte beh  bet tie   lso d   ges  hest. tie greci h  izent h  lbe g  ta. latini b  idiu. i  h h  lbe m  n. i  h h  lbe g  ta. Tie h  bent himelisk  n s  n.   nde r  ine m  tot.   nde in m  nisk  n bilde uu  rdent sie geb  ren.   llero uu  rlte ze gem  che. Die h  bent   fto ge  uget m  t   ro z  ichene. d  z sie h  meliske s  nt. |   lso d  u zu  ualta n  ht t  ta. d   hercules keb  ren uu  rd.   nde d  z er die vu  rme   lso l  zzel  r chn  st  nde. sk  inda s  na g  theit.

[Tie uu  rf in iuno   na. d     ines n  htes s  n m  oter alceme in gu  n be ioue.   nde yfidum

Qui quidem omnes minus lucidae splendentisque naturae quam illi caelestes, sicut conspicis, approbantur. Nec tamen ita sunt corpulenti, ut hominum capiantur obtutu. Hic ergo lares, hic post membrorum nexum degunt animae puriores, quae plerumque, si meritorum excellentia subuehantur, etiam circulum solis ac flammantia septa transiliunt. Dehinc a lunari circulo usque in terram, quicquid interpatet, interstitii proprii partitione discernitur et ab orbe lunari interfusa medietas disparatur. Sed superior portio eos sicut conspicis claudit quos ἡμιθεοὺς dicunt, quosque latine semones, aut semideos conuenit memorare. Hi animas caelestes gerunt sacrasque mentes, atque sub humana effigie in totius mundi commoda procreantur. His animus datus ex sempiternis ignibus, quae sidera stellasque uocamus. Qui quidem plerumque sui miraculo fidem fecere caelestium, ut in ortu herculis geminatae noctis obsequium, serpentesque idem paruus elidens, uim numinis approbauit.

— be fro charle amphotrone. Si uuárf sie béide ána
vuúrme. áber hercules eruúerita síb. yfidus ne
máhta.]

Tages [tér in hispania máre uuás.] tér zórfta síh mít
téro rúnso tagi fluminis. [uuárda tagus tó érist rínnen be-
gónða.] únde létta er sár díá lántuúsún. stífta óuh sipnum.

[Dáz íst tíu búrg sipona. dár tria elementa
éndont só sie chédent. cēlum. terra. mare.]

Hammon [dáz chít arenosus iouis.] erskéin [dionisio]
ín uuíderes píldē. únde dō uuárd uuát úzer uuóllo. únde
dúrstes lába fōne uuázere.

[Dáz uuás tō er fōne india eruúánt per ethi-
opiām mát uictoria. únde er iouem sinen fáter
bát pūozen den dúrst sínemmo hérige. Bediu íst
sín templum. dár centum aris famosum.]

Uuáz tárf íh chōson fōne díen díe érest ménniskōn
álles tinges prūh zéigotōn. únde álhtu díu méisten gemáh?
140. Álsō díá rébun zéigota dionisius ze thebis [in grecia]. Únde
osiris [rex maritus isidis] ín egypto létta uuīm drínchen.
únde záhen. Únde osíridis uuárten dár in egypto. únde ze
athenis triptolemus [filius cēlei. cereris alumnus] létton?
Únde díu sélba ysis létta den fláhs árbeiten. únde spínnen?
Stámfōn únde málen mísseliche uuiste ságet italia pílumno.
únde árzetūom ságet grecia asclepio. [filius apollinis et co-
ronē.] Ándere uuárten ze uuízegungo. únde ze fōre uuízedo

Tages sulcis emicuit, et ritum statim genti sinumque
monstrauit. Ammon apparuit cum cornibus arietinis et
uestimento lanificio ac sitientibus undam fontis exhibuit.
Quid loquar eos, qui primi mortalibus usum rerum maiora-
que commoda praestiterunt? ut uitem dionysius apud the-
bas, osiris apud aegyptios haustum uini usumque compe-
riens, frumentum isis in aegypto, triptolemus apud atticos
docuere. Eademque isis lini usum sementemque monstrauit.
Comminuendae frugis farrisque fragmenta pilumno signat
italia. Asscribit asclepio graecia medicinam. Alii quoque
huius generis homines in diuinandi usum et praescientiam

gebören. sô carmentis tэта in archadia mâre puórtemin fône
íro méterlichén fóre ságôn.

[Diu chám ze italia mít íro súnе euandro
rege. dén eneas tár fánt. Tíz íst tíu. díu óuh ni-
costrata hiez. únde latinas literas erdáhta. fône
déro éin porta ze romo carmentis kehéizen uuás.]

Sô uuás óuh sybilla. únde díu erithrea hiez. ióh tíu
cymea hiez. álde frigia. | Dero sybillarum uuären zuó. sô 141.
dû uuéist. náls zène sô man chít. íz uuás échert therophila
ze troio. marmensi filia. únde symmachia hippotensis filia.
dáv fône efithra insula búrtigíu. ze cymis táz in campania
íst uuizegota. Déro dáz kemúgentôn uuären námoháftesten
amphiaraus. únde [dér] mopsus.

[tér síh uuíder chalchante éllenóta. sô uir-
gilius ságet.]

QUI SINT A MEDIO AERE USQUE AD TERRAM

Fône mittero lúfte. únz ze dero érdo. sízzent hálbkóta.
únde érdkóta. díe fône hera dáz chít terra. heroes latine
héizent.

[Tie uuérdent úzer sólchén ménniskôn. sô
eneas uuás. únde achilles. tie uuír ióh lébende
héizen heroes. táz chít hértinga álde chüeniga.]

Tár sízzent in íro ménniskínén górpotôn. díe manes
héizent. [a manando] dáz chít rúnsige. uuánda sie rúnnen

procreati, ut carmentis in arcadia ab effuso per uaticinia
carmine memorata. Sibylla uel erithrea, quaeque cumea
est, uel frigia: quas non decem, ut asserunt, sed duas fuisse
non nescis, id est, therophilen, troianam marmensi filiam;
et symmachiam hippotensis filiam, quae erithra progenita,
etiam cumis est uaticinata. Ex hac diuinandi possibilitate
amphiaraus mopsusque celebrati.

A medietate uero aeris usque in montium terraeque
confinia, hermithei heroesque uersantur, qui ex eo quod
heram terram ueteres dixerunt, heroes nuncupati. Ibique
manes, id est, corpori humano praesules attributi, qui pa-

[8*]

fóne íro forderón sámén. Tísin uatli dero hífte fíne demo
 mánen nider. íst állín ín plutónís keunátte. Dér oúh sum-
 142. manus héizet sámó só méister. álde méisto manium. | Dár
 uuándelot luna. díu proserpína héizet. [uuánda si germina
 túot proserpere.] Uuánda díe sélben manes kegében uuér-
 dent corporibus án dero conceptione. beđm uuónt sie
 gérno mít ín. íóh náh temo libe. Únde mít ín hártende.
 héizent sie lemures. [táz chít lares morantes.] Únde úbe
 sie fóre chínsko lébetón. só uuérdent sie ín góumen híusero
 alde búrgò. díe héizent lares. [fóne íro múoter lara.] Sint
 sie áber árg uuórten. fóne demo corpore. só uuérdent sie
 larú. dáz chít [lares mali.] álde maníe. [dáz chít insanien-
 tes.] Hier sint cráhto gúote manes únde úbele. díe greci
 skéident. ín íro uuís sie námonde. agathos demonas. únde
 cacos demonas. Hier sint oúh tie méisten manes. únde
 dero méisterun. mana. únde mantóna. Hier sint oúh tie
 sie suárze héizent. únde aquilis keliche. [uuánda sie ín íro
 bíldé skínent.] Únde fura íóh furna. [díe fóne foruo co-
 143. lore gená|mót sint.] únde dero ándero múoter mania.
 únde únmétemi [dero elementorum] únde tróum trüge-
 nara. Sélbíu díu híft uuider día érda getrúoptíu. fóne
 dero óberún uuármi. únde fóne dero niderun názi. ne

rentum seminibus manauerunt. Denique haec omnis aeris
 a luna diffusio sub plutonis potestate consistit; qui etiam
 summanus dicitur, quasi summus manium. Hic luna, quae
 huic acri praeest. proserpina memoratur. Uerum illi manes,
 quoniam corporibus illo tempore tribuuntur, quo fit prima
 conceptio, etiam post uitam iisdem corporibus delectantur,
 atque cum his manentes appellantur lemures. Qui si uitae
 prioris adiuti fuerint honestate, in lares domorum urbium-
 que uertuntur. Si autem deprauantur ex corpore, laruae
 perhibentur ac maniae. Manes igitur hic tam boni quam
 truces sunt constituti, quos ἀγαθούς καὶ κακούς δαίμονας
 memorat graia discretio. In his etiam locis submanes
 eorumque praestites mana atque manuona; dii etiam, quos
 aquilos dicunt. Item fura, furnaque et mater mania; in-
 temperiaeque et alii triptes diuorum degunt. Circa ipsum
 uero terrae circulum aer ex calore supero atque exhalātu

lâzet tie hina fárenten animas mit kemáche hina fáren.
 sie dár io ána dũnchonde. sámó so in éinero uuázerzesso.
 Hinnán ságent tie poetę. rinnen dáz lóugezenta helleuuázer.
 Unde in dés strůme uuálongt unde tóccchont iomer die úbe-
 len sêlá. die uedius tés uuiridge uuéiz. Dén sie óuh plu-
 tonem héizent grece. unde ditem latine. unde nóh tãnnè
 malum iouem. Sêlbun dia érda. dár si únbúhaste ist. há-
 bent erfúllet tẽro lánglibon mániginá. in uuálden. ióh in
 fórsten. ióh in lóhen. in sèuuen. in áhòn. in brũnnón. |
 Unde héizent sie panes. [sámó so discipuli panos. ih méino 144.
 dés. fónẽ dẽmo uirgilius chit pan deus archadię.] Álde
 fauni. unde fones [fónẽ fandõ]. Álde satyri. [fónẽ saturi-
 tate uoluptatis uuánda sie io in ludo. unde in saltatione
 sint. álsó óuh satyra. ih méino satyrica fabula héizet fónẽ
 saturitate inludendi. uel fingendi] Álde siluani [fónẽ sil-
 uis]. Álde nimphę. [dáz chit aquarum deę.] Álde fatui.
 unde fatuę. [uuánda sie ménnisken tũont infatuatos.] Álde
 fantuę. unde fanę. io ze déro sêlbun uuis. fónẽ fandõ ge-
 héizene. álsó óuh tie chilichá. dár sie ínne spréhent. fana
 héizent. Téro sláhto sint óuh egipani. [die fónẽ egea
 gehéizen sint. táz chit capra. déro éinẽr antonio begágenda.]
 Tise erstérbent álte úberláng. sámó so ménnisken.

[Dánnán héizent sie geméinlich macrobitę.
 dáz chit longevi.]

madoreque infero turbidatus, egredientes e corporibus ani-
 mas quodam fluenti aestu collidens, non facile patitur euo-
 lare. Hincque tractum pir flegetononta sollertia poeticae ad-
 umbrationis allusit, atque in eo perenni strepitu uolutata
 colliditur animarum, quas uedius adiudicarit impietas, plu-
 ton, quem etiam ditem ueiouemque dixere. Ipsam quo-
 que terram, quae hominibus inuia est, referciunt longae-
 uorum chori, qui habitant siluas, nemora, lucos, la-
 cus, fontes ac fluuios, appellanturque panes, fauni, fones,
 satyri, siluani, nymphae, fatui, fatuaeque uel fantuae, uel
 etiam fanae, a quibus fana dicta, quod soleant diuinare.
 Hi omnes post prolixum aeuum moriuntur nt homines,

Sie sint áber filo máhtig fóreuuzennes. únde ánanéndennes. únde scádönnnes. Únder dien nideren góten stát tíu iuno. díu díu uuíelt tódigero. Nù íst si dír uuórtten himeliskiu iuno. álde uesta.

- [Diz spríchet inno fóne íro sélbun in tertia
145. persona. Si chít. Sólíh tù | uuáre. sólíh uuás íh
tír. sólíh tù nú bíst. sólíh pin íh tír nú.]

Únde déro uuórtto. gebót si íro sámó so íu úndôdígero. Sízze ánaauertes chád si in íouis mánigi. ze hímele bráhtiu. Tára nâh nám si des rouches éinen téil. úzer íro rouhfáze.

QUALIS IN SUMMITATE AERIS LUNA CONSPECTA SIT.

Dés mézes füorton sia áber hóhor íro trégela. Sô sie dô gefáren hábeton fóne érdo úf. cénzeg únde zuéinzeg. únde séhs túsent lóuftmálo. únde dero hímeliskôn gágenlûton éina írstríchen hábetôn.

[Sie uuáren dô dára chómena. dár luna inchít tien uuázeren án dero érdo in sesquioctaua proportione. Díu inchédunga máchôt ten éristen tonum.]

- Ín des mánen ring chómeniu. únde dár íunoni rúu-
146. chentíu. Sáh | si bí íro éin corpus. sínuuélbez. únde mú-
reuuz. úzer déro líehtí (*sic*) des himeltóuues keránde. in

sed tamen et praesciendi et incursandi et nocendi habent praesentissimam potestatem. Inter priores igitur genios tua adhuc mortalis uirginis diua consistet. Nam eccam tibi iuno aetherea seu uesta est; ut iam immortalis diuaeque praecipit dicens; iam sede concilio iouis directa, demumque de acerra uirginis artem sumit. Tunc portitores diuae correpta lectica magno eam molimine subuexere. Sed postquam centum uiginti sex millia stadiorum aeria subiecti leuitate conscenderant, ac tonum primum ex fiongis compleuere caelestibus; lunarem ingressa circulum uirgo, diuae congruis nidoribus supplicando, de proximo conspiciatur globosum quoddam tenerumque corpus ex superni

spiegelas uuis uatder uuerfen die an sijn kescózenen skimen.

[Dero súnnun skimen uaidersláhent an demo mánen. bediu ne ist sijn licht áne uuiderliehsene.]

Dár uuás ána dáz egypzisca hórn.

[Uuánda luna púchelót in hórnas uuis. uuider ánderén planetis.]

Tero súnnun lampas skéin dar ána in des lampadis uuis [tén] ze eleusina [salmoneus rex án die scóz. tie er sláhen uuólta.]

[Über álpheum fluuium brúccôta er. únde dár úbere currus iágondo. dónerota er. lampades skiezendo. blécchezeta er. sô tûlondo. uuólta er gót héizen.]

Únde skéin dar ana dér bógo dero uuéido gutenno.

[diu dictinna héizet. táz chit retiatrix. uuánda dictis grece rete latine héizet. Áber luna héizet diana. sámó so duana. uuánda sí duobus temporibus. íh méino diebus ac noctibus ze óugon íst.]

Únde déro érdróuuuyn tympana. skinen dar ána.

[uuánda sí ist náhesta déro. érdo. diu mit duobus hemisphæriis peuuélbet íst. sámó so mit tympanis.]

Án íra skéin ouh trúbiklig. únde míssfáreuuêr uuárh in égebárero | máhtigi.

147.

[Uuánda ze érest íst sí hórnahíu. sô dánne hálbscáftig. sô dánne fól.]

Únde so uuío sí hórnahíu uuáre. únde fóné dien hórnén stéchelíu. únde gefélligíu. ze dien úzswázzedón des

oris leuitate compactum, instar speculi praeientis et adiaculati fulgoris radios reuibrare. In eo sistra niliaca, eleusinaque lampas, arcusque dictinne, (i. diana) timpanaque cybeleia uidebantur. Triformis etiam discolorque uertigo terribili quadam maiestate rutilabat. Quae licet cornigera et aspera uideretur egestionibus oportuna tamen et fe-

tóunes. si óugta dóh felem únde ceruam. dáz chít támen únde híndún. [uuánda si uuéidegútín íst.] únde óugta si fier uuéendi in íro [drín] ánalúttén.

[uuánda si hábet tria uirginis ora in fier uuéendinon. Éiniu íst a prima ad octauam. ánderiu fóne octaua ad quintam decimam. diu drítta fóne quinta decima. ad uigisimam secundam. diu fierda dánnán ad primam.]

A LUNA AD MERCURIUM SCANDENS QUAE UIDERIT.

Tánnan fúor si dô den hálben téil ze mercurio. dánne si gefáren hábeti fóne érdo ze demo mánen. Démo emitionio erfárnemo. begágenda íro míchel liut ámbahtentero. álso brúte sólta.

148. Únder díen chám éin uuib. scóniu. ióh míchel|lichó gáreuuiú. díu día iúngfróuun chátta únde chústa. Áber dés vuúnderôta síh tíu mánigi. díu síh fóre mícheli bína lángha zuó milá. sô syrus chád. táz si geslápfa uuórteniu cyllenii. sô etrusci ságent. sína brút sô hálsen máhta áne níd. Tíu sélba iáh. si híez facundia. dáz si gebóren únde gezógen uuáre in íro hóue. Únde íro mágezóhun mít réhte uuésen

lem et ceruam etiám conuersiones bis binas uultibus praeferibat.

Ex hinc medio quam ad lunam conscenderat, ad cyllenii circulum uenit. Quo hemitionio permeato, multiplex ei, utpote nubenti dominae ministrorum populus laetabundus occurrit. Inter quos splendentis formae habitusque foemina, ac promptae ubertatis ornatibus opulenta, uirgine salutata, usque in eius osculum confisa peruenit. Sed mirabatur illa obsequentium multitudo, quae sicut syrus quidam astruit in numero duorum millium fuerat constituta, quod foemina, quam hetrusci dicebant ipsi deo nuptam fuisse cyllenio, nulla prorsus inuidia titillata, uirginem complexa constrinxerat. Haec autem facundia, nam illi hoc erat uocabulum, in philologiae penalibus se ortam educatamque memorabat. Nec indignum esse, quod sibi

fórderorun. tíu íeo ío gáb zierda. únde mánigên discipli-
nis fùora.

Chám óuh éin zímig tterna. állero diernon chíuskesta
méisterina. únde flégara sínes hùses. Sí híez themis. [táz
chít obscuritas.] álde astrea. [dáz chít sydereá.] álde
erigone.

[dáz chít contentiosa. Dáz sydereá puella
sínes hùses flége: dáz íst fúnden fóne díu uuánda |
er in uirgine hábet domicilium. álso óuh ándere 149.
planete hábent in ánderên zéichenen. Dáz ímo
obscuritas únde contentiosa díenôen. dáz keuálllet
ad rhetoricam.]

Áher trúog sí in hénde. [álso man uirginem málét
án dero spera.] únde éina tabellun úzer ebeno geuuórhta.
mít súslíchên zéichenen. Tár stúont an mittero der egypt-
zisco fógal. dér dár ibis héizet. [táz íst ter egyptzisco stórh.]
Áber skéin dar ána éin scône hóubet. únde án démo éin
scône múnt. sáment temo flúgescúhe mercurii. Táz léchota
éin zuíhóubetêr vuúrm.

[Der stórh áhtet terq vuúrm. sô túot ter
rhetor dero scúldigôn in demo dínge. Ér hábet
scônen ánafáng an sínero rédo. ér brínget sia áber
ze zuéin vuúrmen. uuánda er míte béidíu túot.
damnat et liberat.]

Únder déro tabellun éin gérta glizentíu.

[dáz íst sermo rhetoris. an démo díu gréhti
uuésen sól dero gérto.]

alumna praelata est, quae et sibi semper ornatum et pa-
bulum multis praebuerat disciplinis. Uenit etiam quaedam
decens, ac pudicissima puellarum, quae praesul domus
custosque cylleniae, uerum themis, aut astrea, aut erigone
dicebatur; spicas manu, caelatamque ex hebeno pinaka
argumentis talibus afferebat. Erat in medio auis aegyptia,
quae ibis memoratur ab incolis. Sed cum petaso uertex
atquo os pulcherrimum uidebatur; quod quidem serpentis
gemini lambebat implexio. Subter quaedam praenitens

Tiu uuás förnahtigiu gúldin. mittiu uuás si tunchelju.
ze niderost suárziv.

150. [also | óuh sin sermo ze êrist scône ist. unde
dára nâh sárfera. unde ze iungest ubertéilet.]

Under iro zéseuuun der scálun hábento testudo. unde
dér râmendo scorpio.

[uuánda der rhetor ist sih sélben skirmendo
testudo. ánderro fárendo ist er scorpio.]

Ze uuínstrân éin réia.

[Diu bezóichenet tia snélli sinero rédo.]

Áber diu réia réizta den únsçádelen fógal ze féhtenne
sáment tien vuúrmen.

[uuánda diu sélba snélli páldet ten rhetorem.
ze hínderstánne den strit.]

Sélbêr ibis hábet éines egypziskes mánodes fórenámen.

[dér gorpeios in iro uuia héizet. taz chît
nouember.]

Disa tábellun gágen iro getrágena êreta si. Unde so
uuô si dar ána bechnâti des priutegómen zéichen. ióh áne
dáz ne uuólta si sia úngeêreta lâzen.

Dô bechám iro óuh [íro suíger maia.] athlantis tóhte-
151. rôn scônista. búrlíchiú hártó fóne | iouis mitesláfe. unde
fóne des súnes keuuálte. Diu ne geuuérdota dâr nieht
skínen in iro snórun dieniste. áne día uuága deç blancç.

[diu fóne bina lance. dáz chît fóne zuéin
scúzelôn. sô héizet. Uuáz uuólta si déra? Áne
dáz man sia gelícho êreti demô súne.]

uirga, cuius caput auratum, media glauca, piceus finis ex-
stabat. Sub dextra testudo, minitansque nepa; a laeua
caprea. Sed dilofon aliten, quae sit oscinum mitior in
certaminis tentamenta pulsabat. Ipsa vero ibis praenota-
tum gerit nomen mensis cuiusdam memphitici. Hanc ta-
bellam cum ingestam sibi conspiceret uirgo uenerata, licet
sponsi cognosceret argumentum, tamen non ausa est sine
supplicatione transire. Tunc etiam candidior atlantidum
iouis congressu, pignorisque culmine prouecta superuenit,
quae quidem pe in nurus officio sine blance libra apparere

Tia begonda si sár ántsázigo éren mît zuéin ópfer frískingen inében mercurio. dér lucrorum uuáltet. uuánda si sia sáh imo ében hêra.

A MERCURIO AD UENEREM.

Hinnân gáhotôn sie. únde fûoren éin semitonium únz ze uenere. Uenere díu den hâleih kérno gesáh. óuh keêretero. sô uílo iz kerísta. téta si góúmen an íro. uuílo scône si uuás. Áber úmbefángenív mît uuíder|uuartigên draconi 152. bus. [sô castus amor íst. únde turpis.] únde ántfáhsíu. únde mît íro sêlbûn ríngendín. stíлта si íouuéderen hísamén.

[uenerii seminis. Uuánda uenerius humor béidíu chúmet pudíce íoh ímpudíce. bedín íst únder ín zuéin sólih rínga. dáz íouuéderêr den ánderen stíllet.]

A UENERIS CIRCULO AD SOLAREM.

Dés mézes íltôn sie chómen ín ében sole. Uuánda hálbes téiles mêr. dânné éin tón sí. lángha dén stápf. Ánderhálb tonus uuás ter skríg. [táz sínt tríu semitonia uuíder zuéin.] Dár sáh si éin skéf. álle natûrlíche fértê méteméntez.

[Táz skéf pezéichenet cursum solis. Állín díng keréchenónt síh fóné sínéro cursu, álsó iz chít ín somnio scipionis. Sol inquit dux est et

dignata est. Quam uirgo uenerata, quoniam satis sociam filio recognouit, duabus cum lucrorum pote dicatis coepit honorare pecudibus. Hinc festinatur ascensus, et usque in ueneris circulum hemitonio transuolatur, ipsaque uenere, quae nuptiis allubescibat, quantum decebat orata hoc in ea perhibetur intuita, quod admodum pulchra, tamen antias draconibus circumflexa, crebroque capillitio uulsa (i. spisso crine soluta) ambifariumque nital secum congressa mitificat. Mox studium in solarem laborare circum, quippe sescuplo fatigabat ascensum; qui tonus dimidiis habebatur. Ibi quandam naum, totius naturae cursibus diuersa cupiditate

princeps et moderator reliquorum luminum mens-
que mundi et temperatio]

Fóllez állero gíredo. [Állen dínge gíbet sol. dáz in
gefállet.] Únde fóllez fíurínero húfon. [Unár íst sólih er
háft fíures. sò án dero súnnun?] Únde úmbefángenez mít
153. sálígero sèlon lône. [Uuánda ueteres uuándon. | dáz tár
uuáre sedes beatarum animarum.]

Táz skéf fêretôn síben fêrien. tie bròodera únde ge-
lih uuáren.

Uuáz íst kelíchera dánne síben dága in uué-
chùn? Díe tribent táz iár hína.]

Ein sálíg léuuen bílde stúont tár gebíldôt in bóume.

[Des hímeles hóhi. Dár diu súnna gát. táz íst
ter bóum. sí íst ter léuuo. dér álle sáldá gíbet.]

Ze níderást tes póumes stúont táz píldre crocodrilli.

[Sí íst in hízzôn leo. in fróste crocodrillus.]

Dár spráng íonne éin brúnno himéliskes kehtes. tóu-
genero rúnson fliezende. in állíu lieht tero uuérhte.

[uuánda álle stérnen hábent fône dero sún-
nún lieht.]

Dáz káschende stúont sí úf. únde érhafto diu óugen
náhor tünde. fêrgota sí den gót súa.

SOLEM ADORAT.

Tú hóha chráft tes únchúnden íouis. [uuánda ér in-
comprehensibilis íst. Íouis tér íst generalis mundi anima.

moderantem, cunctaque flammarum congestionem plenissi-
mam, et beatis circumactam mercibus conspicatur. Cui
nautae septem, germani tamen suique consimiles praesi-
debant in prora, felix forma depicta leonis in arbore, cro-
codili in extimo uidebatur. In eadem uero rate fons qui-
dam lucis aetherae, arcanisque fluoribus manans, in totius
mundi lumina fundebatur. Quo uiso philologia consurgens,
totaque ueneratione supplicans, ac paullulum conuiuens
oculos, deum talibus deprecabatur:

Ignoti uis celsa patris, uel prima propago,

nâh têro ist apollo consilium. unde dâra nâh mercurius. |
 sermo.] Sînmachig zînselôd. [Uuânda âlte hute uuândon. 154.
 sih sêla unde sîn hâben fône sole. unde Mchamen fône
 luna.] Mûotes ûrspring. [Tâz ist ouh nâh têmo uuâne]
 Liehtes ânagenne. [Sô ist ouh tâz.] chûning tero bêrohafti.
 [Sûnna gebêrehaftot âlliu dîng.] Zîerda unde lôb tero gôto
 Unde ôuga dero uuêrlte. [Tiu unâre blint. âne dia sînnun.]
 Glizemo des scônes hîmeles. [tâz chît tero lûfte.] Dû den
 ôberôsten fâter sêhen mûost, [Ûbe êther iouis ist. tén ir-
 skéinet tiu sînna.] Unde dên máhtigen iouem ânaskînen.
 Tir sêlbêr der hîmel lôset. [Uuânda dû tuêlest in sînes
 suéibes.] Unde mît tinên fêrten gemêtemêst tu die plane-
 tas. Uuânda ûnder in mîttên gâst tû.

[Îro sînt trî ôbe dîr. drî nîder dîr.]

Lîeba mézchûoli gébende dien stérnon. Iâgonde iôh
 stâtende die planetas. Sô dû scâffunga tûost îro fêrten. |
 Hînhân ist tîr gêmazen. dâz tû mûost kân. ân dero fier-155.
 dûn stéte.

[Nîdenân ûf. âlde ôbenân nîder. ist io diu
 sînna fierda.]

Dâz tîr diu sêlba zâla guîssôt uuêrde. an dûrnoh-
 tero âhto.

[Tia dûrnohti mâchôt denarius. dêr ân qua-
 ternario fûnden uuirt. sô man chît éinez, zuéi.
 driu. fieriu.]

Fomes sensificus, mentis fons, lucis origo,
 Regnum naturae, decus atque assertio diuum;
 Mundanusque oculus, fulgor splendentis olympi,
 Ultramundanum fas est cui cernere patrem;
 Et magnum spectare deum, cui circulus aethrae
 Paret, et immensis moderaris raptibus orbes;
 Nam medium tu curris iter, dans solus amicam
 Temperiem superis, compellens atque coercens
 Sidera sacra deum, cum legem cursibus addis.
 Hinc est, quod quarto ius est decurrere circo:
 Ut tibi perfecta nûmerus ratione probetur;

Ne máchôst tû nâr mît tîu zuéi tetrachorda na?

[Fóne septem uuérdent zuéi coniuncta, álsó
fóne octo zuéi uuérdent disiuncta.]

Latini héizent tîh solem. uuánda dû solus píst nâh
ioue des liehtes hóubethafti. Únde ságent sie dih éinen
trágen in hóubete. zuélif cúldine skîmen. Uuánda dû má-
chôst zuélif mánoda. únde zuélif stúnda. Tîh chédent sie
mît pridele chêren fier rós. Uuánda dû éino rihtest tia
réitá. dia quatuor elementa mundi máchont. Tû rûmest
156. tero náht fóre dero finstri. únde gíbest íro. sô filo | sí lieh-
tes hábet. Fóne díu chédent sie dih. tóugeníu díng chúm-
tigia mélden. Álde fóne díu. dáz tû mît táges liehte ir-
bárost tie náhtscúlde. Dih pétot nilus cnádigen serapín.
únde memphis osyrim. Dih pétont mísseliche sacerdotes. co-
ronam. [uuánda dû sie trégist mit duodecim gemmís.] únde di-
uitem. [uuánda dû sie álle getúost diuites.] únde forum dáz
chît publicum. [uuánda nieht sô únuerbórgenes neíst.] únde
typhonem. [dáz chît superbum. álde sublimem.] Dû bíst ter
scôno blúomo. [dér iú chînt uuás. tén berezinthia mínnôt.]

[táz chît terra. uuánda sí íst in uuíntere be-
tân. únde lángêt sie des lénzen. sô blúomen sínt.]

Dû bíst táz chînt mît temo flúoge. [dû bíst ter fúoro
gébo triptolemus.] Dû bíst tes héizes lándes hammon. Tû
bíst táz chînt fóne bíblō.

Nonne a principio geminum tu das tetrachordon
Solem te latium uocitat, quod solus honoré
Post patrem sis lucis apex, radiisque sacratum
Bissenis perhibent caput aurea lumina ferre;
Quod totidem menses, totidem quod conficis horas,
Quatuor alipedes dicunt de flectere habenis,
Quod solus domites, quam dant elementa quadrigam.
Nam tenebras prohibens, retegis quod caerulea lucet.
Hinc phoebum perhibent prodentem occulta futuri.
Uel quia dissoluis nocturna admissa, et iscum
Te serapim nilus, memphis ueneratur osirim.
Dissona sacra mitram, ditemque forumquē typhonem,
Atis pulcher item, curui et puer almus aratri.
Ammon et arentis libies, ac biblius adon.

[ciuitate egypti. dáz uentus uuéinola. etsláge-
nez fone demo ébere.]

Sò misselicho némmet tih tiu uuérlt. Héil dù uuára
bilde dínes fáter. únde dero góto.

[Dáz tú fone díu bist. uuánda | dú gíbest uul- 157.
tum. únde aspectum dien ánderèn stérnón.

Dri búohstaba bíldönt tínen námen dux. *) únde des
námen héilesód. in sexcentis et octo numeris.

[Uuánda tau bezéichenet CCC. eta bezéiche-
net octo. áber tau CCC. Uués dux íst er? Áne
dero ánderro planetarum.]

Tú fáter. hilf mír hina ze chómenne ze dero úfmánigi.
Únde den hímel chúnnèn in dínen námen.

A SOLE AD MARTEM. ET INDE AD IOUEM.

Sò sí díro dígi fernómen uuárd. sò hiez man sia dúrh
strichen dero góto gesáze. [dáz chít hiez man sia ánuuért
fáren.] Áber hóhor gerúhta. tuuálta sia dér fiure gelicho
circulus. ter hérósto iouis súnó. Fone démo circulo rán
díu lóugezenta áha níder.

[in lunarem circulum. dár die áltén uuándón
uuésén hélla.]

Tánnán chámen | sie ze iouis circulo. sie máhtón ouh 158.
liehto dáz emitonium erliden. Tés circulus lútta fólén

*) rqr.

Sic uario cunctus te nomine conuocat orbis.

Salue uera deum facies uultusque paterne,

Octo et sexcentis numeris, cui littera trina

Conformat sacrum mentis, cognomen et omén.

Da pater aethereos mentis conscendere coetus;

[Astrigerumque sacro sub nomine noscere caelum.

His auditis, deorum sedes iussa est permeare, uerum
[hemitonio] subleuatam pirois circulus immoratur, in quo
iouis fuerat maximus filiorum. Ex quo circulo uisus pi-
riflegeton amnis ad infra demeare. Quo transgresso (neque
enim labor fuerat, hemitonii interiecta transcurrere) in io-

tonum. Dår uuás tér stérno. dero libchicchûn máchungo. Ióh héilesám skímo glizendêr in mánméndero uuízi. Sínes liehtes uuíziu natura. róteta in stilli. únde in spúote. uuórtenu fóné uuármèn mískelungôn [martis óbenán]. únde cháltèn [saturni nidenán]. Ter iouis stérno stúont tár. Sélbêr iouis. tér álle stéte eruuállòt. uuás tò gefáren sò man chád. kebieten ánderèn góten. únde demo himel hêrote.

A IOUE AD SATURNUM

Tísen iouis circulum fúre rúcchentiú. únde sámó filo hóhòr chómentíú. sáh sí dén stábènten fáter dero góto. in chálti. únde in fróste.

[Uuánda calor solis ne mág in fóre férri irréichen.]

159. Áber | dér sélbo ríng saturni dér síh tár úmbedráta. dér sáng in dóriscûn.

[Dáz chít sáng. álsó gróbo sò dores. síngent.]

Áber sélbemo saturno uuás ána uuílon draconis píldé. uuílon leonis kéinôn. uuílon búrste mít éberes zánén. únde álles égesen uuás er fól.

[Dáz íst fóné díu. uuánda sín constillatio. dáz chít sín fatum. fóre zéichenet álle zálá.]

Dóh uuás sín geuuált sò filo mêro. sò filo sín ríng uuí-

uialis sideris peruenere fulgores; cuius circulus phtongo personabat. Illic sidus erat temperamenti uiuifici ac salubris, effulgentia blandisque uibrata candoribus. Cuius quidem lucis natura ex calidis humidisque commixtionibus candens, quadam prosperitatis tranquillitate rutilabat. Uerum ibi sidus iouis; nam ipse totius mundi membra collustrans ad deorum dicebatur imperium et senatum celitem commeasse. Hunc etiam praetergressa circum, ac parili interiectione sublimis, deorum rigidissimuu creatorem in algido haerentem pruinisque nivalibus conspicata; uerum idem quem circumuenire nitebatur orbis melo dorio tinnibat. Sed ipsi praesuli nunc draconis facies, nunc rictus leonis, nunc cristae cum aprugnis dentibus uidebantur, totoque exitiali seuebat horrore, cui tamen potestas pro circi granditate maior

unitero uuás. Sî dô erchómeniu. fône sínên hárophôn. unde ánderên scállen. flòh sî fône sô únmezígemo snéibe sí-
nes circuli.

A SATURNO AD CAELUM.

Dánnán fùoren sie iligero ferte. hálbes mër. [dáz chît hálbes toni mër. dánne tonum.] Uuánda in drín emitoniis fólle chám si ze himele. dár die stérnen ána. stánt | Unde 160. sô mùode uuórtene. án dien stégôn dero sex tonorum. fôre úrdrúzzi dero stadiorum. Tánne sie gesáhin dáz sie erfáren hábetôn zuúaltigo héllen. Án dêmo úzláze déro fólleglichûn rártó. náh sólichên árbeiten. éteuuáz keblásende. hírmðôn sie dár.

IAM IN CAELO POSITA NOUA ET MIRANDA CON- TEMPLATUR. SUPPLICANS IOUI ET DIIS.

Philologia ába demo trágebétte skricchendiú. Tánne sî sáhe diú bréiten féld tes liehtes. unde díá scôni dero úfuúertigûn stilli. unde sî sáhe sô mánige misselichína. unde die getáte dero tégân (*sic*) góto. [die dár decem regionum flégent.] Unde sî síh uuúnderoti in himele diénôn díe ába nêmen dero vuércho. [dáz chît árbeito.] déro fône diú sînt

maior ac prelata ceteris habebatur. Denique harpis bombisque perterrita, tam intoleranda congressione uirgo diffugit. Inde maximis conatibus sescuplo itineris euehuntur. Nam tono ac dimidio ad ipsius caelitis sphaerae globum ac laqueatum stellis ambitum peruenitur. Sicque sex tonorum conscensionibus et stadiorum defessa lassitudine fatigati, cum diapason simphoniam quicquid emensi erant aduertent consonare, perfectione absolutae modulationis, post labores maximos recreati, paullulum conquieuerunt.

Ipsa quoque philologia lectica desiliens, quum immensos luminis campos, aetheraeque tranquillitatis uerna conspiceret, ac nunc tot diuersitates cerneret formasque decanorum, tunc octoginta quatuor liturgos celo miraretur astare; uideretque preterea fulgentes crebrorum siderum

octoginta quatuor. *Uuánda in sô mánigiu geteilet ist. ál*
 161. *dáz fône érdô ze himele ist.* | *Únde sí sáhe die glizenten*
speras. tero mánigôn stérnôn. Únde die geflôhtenen ringa
ín éin ándere. Únde sélbún dia speram diu den úzerosten
bifáng máchôt. suéibônta mít vuúnderlichero dráti. Únde
die himelgíbela. Únde dia himel áhsa in ále rihte gán fône
éinemo gíbele ze demo ándermo dúrh tia érda.

[*Díu uuírt échert mít sinne fernómen. uuánda*
sí corporalis ne ist.]

Únde án íro uuérben álla dia héuigi des uuérlt zím-
beres. Lúzzel gedénchende ér sí dára cháme. ándere góta
ne bechénnen dén gót. únde dén fáter. sóliches uuérches.
únde sólchis uuístuomes.

[*Uuánda gótes sapientia ist. quę exsuperat*
omnem sensum et hominum et angelorum.]

Uuánda sí in sáh úbersláhen. íoh tie úzenán uuérte
 162. *gesálígôten. únde in sínemo fiurinen uuérlt|s|uóle. den*
mán échert fernémen mág mándegen sízzen. Sélbemo hí-
mele filo náho gechníuuentíu. únde íro müotes keéinotíu.
péteta sí in stílllo únde lánge. In álta uuís mánige sine
námen ío sô stílllo ánahárende. náh úngelíchén spráchon
dero kuto. lánge únde chúrze. únde únchúnde. mít sáment
kútigén literis. [sô gót teutonice.] únde nát keskéidenén.

globos, et circulorum, alterna illigatione texturas. Ipsam uero, quae ambitum coercet ultimum, spheram miris raptibus incitatam, polosque et axem ex coeli summitate uibratum profundam transmeare terram, atque ab ipso totam caeli molem machinamque torqueri; tanti operis tantaeque rationis patrem deumque noscens ab ipsa etiam deorum notitia secessisse; quoniam extramundanas beatitudines eum transcendisse cognouerat, empirio quodam intellectualique mundo gaudentem, iuxta ipsum extimi ambitus murum annixa genibus, ac tota mentis acie coartata, diu silentio deprecatur; ueterumque ritu uocabula quaedam uoce mentis secundum dissonas nationes numeris uaria sono ignota, iugalis alternatisque litteris inspirata, ueneraturque uerbis

gespróchené. [sò deus latine.] Ûnde èreta si mît tigi die fliblkóta dero ánanasihtigùn uuérhte.

[dár gótes sélbes stùol in thronis et dominationibus super cherubim et seraphim gerih-
tet stál.]

Ióh téro ministros èreta si. die dirro ánasihtigùn uuérhte ánuuáltòn ántsázig sint. [tíe liturgi héizent.] Ûnde álle dia sámahasti. mît tes úmbegriffenen faler ge|tuálte 163. úmbehábeta. èreta si. Férgota si ételiche dri gótá. Ûnde ándere siben skimen hábente. des táges ióh tero náht. [uuánda dáz iâr állez kesibenòt ist. in dágen ióh in náhten.] Ûnde éina úspringes tiernùn. [dáz sélbú deitas ist.] Si béteta óuh náb tero platonis tóugeni die geuuálta. die dir héizent éinest. unde zuirònt. in éinero uuíste.

[uuánda zuò personē sint patris et filii in éinero essentia.]

Sás péteta si uestam. díu des fiures plúomo ist.

[uuánda si fiur ist. fóné fiure chómeniu.]

[Álde si béteta dáz licht. fóné licht chómenez. [táz chit filium dei.] unde dia uuésentùn uuárhéit. fóné uuésentèn.]

[uuánda si ne hábet originem fóné ánderèn dínge. Si ist táz kót ist. ér ist únwuórtenēr. únwuórten ist óuh si.]

Dò gestùont si bonámen skéiden. dero ánderro góto deificationem. [dáz chit uuéliche fóné mén|niskòn uuórten 164. uuárin góta.] unde sáh si sib sélbùn gehéilegóta uuésen. Táz

intellectualis mundi presules deos eorumque ministros, sensibilis sphaerae potestatibus uenerandos, uniuersumque totum infinibilis patris profunditate coercitum, poscitque quosdam tres deos, aliosque diei noctisque septimo radiatos; quandam etiam fontanani uirginem deprecatur. Secundum platonis quoque misteria *ἀπας καὶ δὲ ἐπίκουρα* potestates. His diutissime florem ignis atque illam existentem ex non existentibus ueritatem toto pectore deprecata; tum uisa secernere *ἀποδείξαι* sacraque meruisse. Quippe quidam

uuás fóné diu. uuánda uutze trópfen dero milliche gelichun áho. trúffen sia lángséimo ána. stérnôn dar iöne bléc-chezentèn.

[Uuánda lacteus circulus tár dero góto ge-sáze ist. zû iro náhta. dánnân bechnáta sí sih kehéilegôt uuósen.]

Fróuuúu unde ioui dánchezdiu. fûor si in lacteum. dár sí uuíssa, die góta fóné imo gesámenôtè.

QUALIS UISA SIT DOMUS IOVIS.

Tár [in lacteo] uuás iouis hûs. Sólchez. táz iz mit sínero vuúndermícheli dísa uuérkt úmbegriffe. unde in scôni die stérnen úbertuuúnde. unde fóné séltsani sínero gestel-ledo. den signiferum gefrôniskôti. Unde sô skínbare uuás iz 165. sámó so iz úzer sílbere geuuvrbet uuáre. | Scônív gádem. unde gerígôt first clízen dar ána mit snêfáreuuen brórtén. Iuppiter unde sín chéna mit állén dien góten dár sizzende in hóhemo stúolæ unde in uuízén bánchez. béit er. únz tie trúhtinga chámin.

SPONSUS PRIMUM INTRODUCITUR.

Sô er dô gehórta dero brúote náhentero. die singenten musas unde die sùozen rártá. fóné únêben lûtreístèn sángen.

candores lactei fluminis tractu stellis efflammantibus de-fluebant. Laetabunda igitur gratesque testata iter in galaxeum flectit, ubi senatum deum a ioue nouerat congregatum. Erat autem ibi iouialis domus, quae etiam granditate mira mundanum ambitum possideret, et decore conspicuo fulgorem siderum uinceret, et nouitate situs signiferum circulum decusaret; (i. ornaret) preterea tanto splendore renidebat, ut argenti crederetur fabricata materia. Ibi septa candentia, culmenque sectatum limbis nivalibus albicabant. Ibi iupiter cum iunone omnibusque diuis in suggestu maximo ac subscelliis lacteis residens sponsales praestolatur aduentus; qui simul musarum uoces ac dissonis meladulcia cantilenis uirgine adueniente percepit, priore

sò hiez er ze òrest chómen den brùote gómen. Sáment témo chámen óuh zuéne sine liebesten brùodera. dionisius únde apollo. Hercules únde pollux mít castore. únde mars. únde álliu iouis sláhta háftòn síh ze sinemo uuérche. | Dero elementorum flégera. únde díu scòna mánigi dero 166. angelorum. únde dero áltfórderòn sèlá. díe ze hímele chómen uuären. díe háftòn síh álle ze ímo. 'Tù sáhist tár heroum poetas. mít hedera gezierte. únde síngente. Uuánda díe cytharistę uuären. bedíu sáhist tù sie dár mít íro scít-sángo. 'Tie sáhist tù uuérbin íro speras.

[uuánda sie astrologi uuären.]

Ardebat heraclius. Tísér zúndeta. [uuánda er chád fóno fiure uuésen állíu díng uuórteniu.] udus thales. Mít réhte íst or názer. [uuánda er día názi chád uuésen rerum originem.] circumfusus atomis democritus uidebatur. Tísér uuás pestóubet. mít smálèn spraten.

[díe nehéina grózi ne hábent. uuánda er fóno díen ze sámine gerándèn chád uuórtena uuésen dísa uuérlt.]

Tísér [pithagoras] fánt arithmetícám. bedíu zálota er. Aristotiles súohta gnóto án demo hímele absolutam perfectionem.

[uuánda día chád er uuésen animam mundi. díu den hímel túrnet.] |

loco precepit uenire cyllenium, cum quo liber et delius fidi amantissimique germani, hercules etiam, uterque castorum, gradivusque, et quicquid deorum de ioue progenitum est, cyllenii adhaerebat officio. Elementorum quoque praesides, angelicique populi pulcherrima multitudo, animaeque praeterea beatorum ueterum, quae iam caeli templa meruerant, gressus maiuginae sequebantur. Linum, homerum, mantuanumque uatem, redimitos canentesque conspiceres; orpheum atque aristoxenum fidibus personantes; platonem archimidemque sphaeras aureas deuoluentes. Ardebat heraclitus; udus thales, circumfusus atomis democritus uidebatur. Samius pithagoras celestes quosdam numeros replicabat; aristoteles per celi quoque culmina endelechiam scrupulosius requi-

Epicurus trâng zûo blûomen. ûnde âlle lûstmáchunga.

[uuánda ér chád. summum bonum uuéseu uoluptatem.]

Zeno fûorta frûot uuîb.

[uuánda dia lóbeta ér. dô er fône gehilêicho screib.]

Tiser [archesilas] chôs tia tûbun.

[uuánda ér scréib fône fógalen.]

Târ giengen nôh tânne gnûoge in chriechiskân ge-mântelôte dér nehéin sô ne iáh. sô der ánder.

[uuánda iogelichêr fêstenôta sína sectam, dáz chît sína lèra. *)]

Téra nehéines réda ne máhta man fernémen fóre dêmo sáuge déro musarum. dóh sie brábtin. Sô ér dô chám. ûnde ingieng, sô êreta ín gágen ímo ûf stándo. ál dáz hêrote dero góto. Sélhêr iouis sázta ín in ében sinemo stûole, ze zéseuûn, ûnder ímo. ûnde ûnder pallade.

DEHINC SPONSA INTRODUCTA. }

168. Sâr hálto uuárd oûh tiu brût mît íro camenis ín ge-ládôt. íro mùoter [fronesi] fóre íro gândero. Sô sí dára ín chám. ûnde íro róuh ûz scúttendo ueste geántuuúrta. díu ánderro góto mágezo uuás. ûnde íro dà fólgeta. állero gó-

*) Es ist éines Tintenflecks wegen nur lér zu lesen

rebat; epicurus uero mixtas uiolis rosas et totas apportabat illecebras uoluptatum. Zeno ducebat feminam prouidentem; arcesilas collum intuens columbinum; multusque pretera palliatorum populus stndiis discrepantibus dissonabat; qui quidem omnes inter musarum carmina concinentium audiri, licet perstreperent, nullo potuere rabulatu. Ueniente igitur introgressoque cyllenio omnis ille deorum senatus veneratus uerticem ingredientis exurgit. Ipse iupiter eum propter suum consensum pallade a dextra sociata medium collocauit. (Nec longo interiectu ipsa quoque philologia ambita musis ac mâtre praeambula corrogatur. Qua ingrediente, ac uesta deum nutrice eiusdemque pedissequa acerram illam olacem aromatatis refundente, omnis ille ordo celicolum portiones sibi com-

telih sâr nêmente têil des rouches. tér imo gefiel. sâz er frô arábiskes stânces. Ûnde dôh sia iouis hieze sizzen bi imo. uuânda si scâmelîn uuâs. sô uuâs îro liebera. bi dien camenis ze sizzenne. pallade bi îro uuésentero.

DOTATUR SEPTEM ANCILLIS.

Tò stûont tiu mùoter ûf. ûnde bôt iouem iôh tie ândere. dâz îro mùosi fôre in âllên geântvuurtet uuêrden. so uuâz îro maiugena ze mâli gében uuôlti. ûnde si îro uuidemen sô bechâme. | Ûnde sie dânnê lieztin fôre in gelésen 169. uuêrden dia uuidemscrift an tábellôn. [âlsô iz sîto uuâs.] ûnde dia uuidemêa. [nâh tiu sô papius ûnde popeus sia ze romo iû fûnden.] Tò ônda man îro dés pîntentero. âlsô iz rêht uuâs. tâz si dâr fôre âllên gehôren uuértin. Dô stûont apollo ûf fûre den brùoder. ûnde dîe êr eruuêleta sînero diuon. ze uuidemen ze gébenne. dîe begônda er imo ênzên brîngen. Dîe uuâren sôlih. tâz sie in âllên scône ûnde ziere gedûhtôn.

EPILOGUS.

Tero satyra nû êines micheles téiles kesâgetero. [uuânda nouem librorum zuêi hîna sint.] tiu sêlba satyra ûnsêmste getân îst. mît lângemo dûnse. [ih méino. uuânda nôh

petentes attribuens arabicis laetabatur halatibus. Uerum uirgo, ut est per omnia uerecunda, licet a ioue eius assidere confinio iuberetur, tamen ibi potius uoluit, ubi musas conspexerat, admota palladis consortione residere. Tunc exurgens uirginis mater poscit de ioue superisque cunctis, ut sub conspectu omnium quicquid sponsalium nomine praeparauerat maiugena, traderetur, ac demum dos a uirgine non deesset; tuncque tabulas ac papiam popeamque legem sinerent recitari. Cuius petitioni iustissimae deorum senatus attribuit, ut in consessu celitum offerenda probarentur. Hinc phoebus exurgit fratris officium non detrectans, ac singulas ex famulitio dilecto cyllenio incipit ad mouere, quae tam pulchrae cunctis quam ornatissimae refulscre.

Transcursa lector parte magna fabula,
Quae tam morosis implicata ductibus

170. septem libri fóre sint.] nòtet ter | gágenuuérto mórgen.
 únde der ánagándo tág. tímberen dia chérzùn. Únde úbe
 der tágeròd scòno ne fáreti den fírst. mít temo èristen ski-
 men. únde er mít liehte ne dúrhpráche diu fénster. Sò
 geuuíteroti den ríng. tíu átaháfta pagina. éteuuár nóh fúrder
 gebréittív. Nù chédent tíu fólgenten bùoh. tíu únsih libera-
 les artes lèrent. hina íst taz spél.

[Tér téil dero satyrę dër uuäre gelih ne íst.
 tér íst hina. Der héizet grece mithus.]

Síe geúzònt tia lúgi mít uuäre. Únde zéigònt sie zí-
 mige lirnunga. Síe ne fermídent óuh tíu spél nieht. in
 míchelmo téile.

Nù hábest tu [lector] fernómen uuáz nù zùò gänge. úbe
 iz hímelgóta sò uuéllen. únde museę. únde apollinis lyra.

Tenui lucernam palpitare lumine
 Coegit instans innitens crepusculum;
 Ac ni rosetis purpuraret culmina
 Aurora primo conuenustans habitu
 Surgens fenestras dissecaret lumine
 Adhuc iugata compararet pagina
 Quocunque ducta longiorem circulum.
 Nunc ergo mithis terminatis, infiunt
 Artes libelli qui sequentes asserent.
 Nam fruge uera omne fictum dimouent,
 Et disciplinas annotabunt sobrias
 Pro parte multa, nec uetabunt ludicra.
 Habes quid instet, si potestas celitum
 Faucantque musae et chelis latoia.

Berichtungen.

S. 92, Z. 27. lese man barbarismum. In der althochdeutschen Über-
 setzung der aristotelischen Abhandlungen *κατηγορίαι* und *περί ἡμυρίας*
 ist S. 31, Z. 24. díu uríst statt díneur íst und S. 69, Z. 7. hábemáh-
 tigen zu lesen.

Berlin, gedruckt bei Trowitzsch und Sohn.

